

Πρεσβεία της Ελλάδος στο Λονδίνο
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ 2020

Συντάκτες:

Γεράσιμος Λαζαρήs, Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄

Γεωργία Βελέντζα, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Λονδίνο, Νοέμβριος 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	5
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας	5
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία	5
A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς – Εξελίξεις στην Οικονομία	6
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	10
B.1 Θεσμικό πλαίσιο	10
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιρειών	10
B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας.....	13
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων	14
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)	14
B.1.5 Τιμολόγηση.....	16
B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές) Νέο Δασμολόγιο.....	17
B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών	20
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων	43
B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας	45
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς	46
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου.....	47
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς.....	47
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας	48
B.2.3 Δίκτυα Διανομής	50
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση	50
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες	54
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα	54
B.3.1 Βαθμός Επέκτασης Ηλεκτρονικού Εμπορίου	54

B.3.2 Χαρακτηριστικά νοικοκυριών, συνήθειες, τάσεις, προτιμήσεις	57
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία	62
B.4.1 Τι ισχύει για υφιστάμενα δικαιώματα μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ.....	62
B.4.2 Κατοχύρωση νέων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο ..	64
B.4.5 Ανάλωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας - Παράλληλες εισαγωγές	66
B.4.6 Άμυνα σε περίπτωση καταπάτησης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας	67
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	68
Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας	68
Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων	68
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων	69
Γ.4 Ειδικότεροι φόροι	70
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο	71
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ).....	71
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	72
Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων	72
Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων.....	74
Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές	74
Δ.3.1 Πιστοληπτική ικανότητα Ηνωμένου Βασιλείου.....	74
Δ.3.2 Κίνδυνοι/ προοπτικές	74
Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	76
ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	76
Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	80
Ζ.1 Ελληνικές Αρχές – Ελληνική Κοινότητα	80
Ζ.2 Βρετανικά Οικονομικά Υπουργεία, Υπηρεσίες και Ανεξάρτητες Αρχές	80
Ζ.3 Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια.....	83

Z.4 Τράπεζες.....	84
Z.5 Άλλοι οικονομικοί φορείς.....	84
Z.6 Διοργανωτές Εκθέσεων.....	85
Z.7 Ξενοδοχεία στο Λονδίνο.....	85
Z.8 Διπλωματικές Αποστολές.....	86
Z.9 Βρετανικά ΜΜΕ.....	86

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι νησιωτική χώρα που βρίσκεται στη βορειοδυτική ακτή της ηπειρωτικής Ευρώπης και αποτελείται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις Αγγλίας, Ουαλίας, Σκωτίας και Βόρειας Ιρλανδίας. Οι τρεις πρώτες συνιστούν τη Μεγάλη Βρετανία. Η ονομασία Βρετανία πάντως, αναφέρεται στο Ηνωμένο Βασίλειο ως σύνολο.

Πρωτεύουσα είναι το Λονδίνο, από τα κορυφαία εμπορικά, οικονομικά και πολιτιστικά κέντρα του κόσμου. Άλλες μεγάλες πόλεις στην Αγγλία είναι το Μπέρμιγχαμ, το Λίβερπουλ και το Μάντσεστερ. Πρωτεύουσα της Ουαλίας είναι το Κάρντιφ, της Σκωτίας το Εδιμβούργο και της Βόρειας Ιρλανδίας το Μπέλφαστ.

Η Βρετανία ήταν αυτοκρατορία με υπερπόντιες αποικίες και κτήσεις που συνέβαλαν καθοριστικά στη διαμόρφωση της οικονομικής της ανάπτυξης και ισχύος. Υπήρξε σημαντική βιομηχανική δύναμη (18ος - 19ος αιώνας) που σταδιακά, μετά τη διάλυση της αυτοκρατορίας και κυρίως μετά τη δεκαετία του '70, μετατράπηκε σε οικονομία υπηρεσιών. Αιχμή του δόρατος αποτελούν οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι

οποίες συντηρούν ένα ολόκληρο πλέγμα υποστηρικτικών υπηρεσιών. Σήμερα το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η έκτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο (στοιχεία Παγκοσμίου Τραπεζής για το 2019) και μία από τις χώρες - μέλη του ΟΟΣΑ με το υψηλότερο επίπεδο περιφερειακών οικονομικών ανισοτήτων.

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι έντονα πολυπολιτισμικό, εν πολλοίς ως κληρονομιά της αυτοκρατορίας. Τα τελευταία χρόνια τη βρετανική κοινωνία και πολιτική απασχολούν θέματα που αφορούν αυτή την πολυπολιτισμικότητα αλλά και τη μετανάστευση και την εθνική ταυτότητα.

Μετά από 47 χρόνια συμμετοχής, το Ηνωμένο Βασίλειο θα αποχωρήσει από την τελωνειακή ένωση και την ενιαία αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και ώρα 23:00 τοπική.

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Στα μέσα του 2019 ο πληθυσμός του Ηνωμένου Βασιλείου εκτιμάται ότι ανήλθε σε 66,8 εκατομμύρια. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός (ηλικίες 16-65) αντιπροσωπεύει το 62,5% του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι άνω των 65 ετών το 18,5%.

Η κατανομή του πλούτου διαφοροποιείται σημαντικά ανά περιοχή και περιφέρεια του Ηνωμένου Βασιλείου. Η Αγγλία είναι η πολυπληθέστερη και πλουσιότερη περιοχή, ενώ σε όρους κατά κεφαλήν ΑΕΠ ακολουθούν η Σκωτία, η Βόρειος Ιρλανδία και τελευταία η Ουαλία. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα (2018) στοιχεία πληθυσμού και πλούτου ανά περιοχή του Ηνωμένου Βασιλείου.

Περίπου 84% του πληθυσμού κατοικεί σε αστικά κέντρα. Μεγάλα αστικά κέντρα σχηματίστηκαν σε βιομηχανικές περιοχές κατά τη διάρκεια του 19ου και των αρχών του 20ου αιώνα. Η μητροπολιτική περιοχή του ευρύτερου Λονδίνου είναι μακράν η μεγαλύτερη. Άλλοι νομοί στην Αγγλία που χαρακτηρίζονται ως μητροπολιτικοί περιλαμβάνουν τα West Midlands, όπου βρίσκεται το Birmingham, το ευρύτερο Manchester, το West Yorkshire με μεγαλύτερη πόλη το Leeds, το Merseyside με κυριότερη πόλη το

Liverpool, το South Yorkshire με μεγαλύτερη πόλη το Sheffield και το Tyne and Wear με σημαντικότερες πόλεις το Newcastle upon Tyne και το Sunderland.

ΑΕΠ ανά περιοχή του Ηνωμένου Βασιλείου, 2018

Χώρα / περιοχή	Πληθυσμός	ΑΕΠ (εκ. λίρες)	Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (λίρες)	Ετήσια αύξηση πραγματικού ΑΕΠ (%)	Ετήσια αύξηση πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ (%)
Ηνωμένο Βασίλειο	66.435.550	2.140.278	31.976	1,4	0,8
Αγγλία	55.977.178	1.839.264	32.857	1,4	0,8
Βορειοανατολική Αγγλία	2.657.909	62.644	23.569	0,9	0,4
Βορειοδυτική Αγγλία	7.292.093	207.452	28.449	1,4	0,9
Yorkshire και The Humber	5.479.615	141.698	25.859	1,2	0,6
Κεντροανατολική Αγγλία	4.804.149	124.647	25.946	1,1	0,4
Κεντροδυτική Αγγλία	5.900.757	159.832	27.087	2,0	1,3
Ανατολική Αγγλία	6.201.214	186.462	30.069	1,7	1,2
Λονδίνο	8.908.081	487.145	54.686	2,0	1,1
Νοτιοανατολική Αγγλία	9.133.625	311.300	34.083	0,6	0,0
Νοτιοδυτική Αγγλία	5.599.735	158.084	28.231	0,9	0,1
Ουαλία	3.138.631	74.906	23.866	1,3	0,9
Σκωτία	5.438.100	161.295	29.660	0,9	0,7
Βόρεια Ιρλανδία	1.881.641	48.887	25.981	-0,5	-1,1
Οικονομική δραστηριότητα που δεν μπορεί να αντιστοιχισθεί σε κάποια χώρα / περιοχή		15.927		7,1	

Πηγή: [ONS](#)

Υπολογίζεται ότι το 2019 ο αριθμός των νοικοκυριών ανήλθε σε 27,8 εκ., εκ των οποίων 38% μονογονεϊκές και μη οικογένειες με παιδιά, 29% οικογένειες χωρίς παιδιά, 29,5% μονομελή νοικοκυριά, 3% νοικοκυριά απαρτιζόμενα από δύο τουλάχιστον μη σχετιζόμενους μεταξύ τους ενήλικες και 1% νοικοκυριά απαρτιζόμενα από περισσότερες από μία οικογένειες.

Μεταξύ Ιουλίου και Σεπτεμβρίου 2017, 42% του πληθυσμού ηλικίας 21 - 64 διέθετε πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης, 21% πιστοποιητικό δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Α επιπέδου, 20% γενικό πιστοποιητικό δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, 9% άλλο πιστοποιητικό εκπαίδευσης μη αντιστοιχιζόμενο στο βρετανικό σύστημα και 8% δεν διέθετε κάποιο πιστοποιητικό εκπαίδευσης.

Περί το 80% του πληθυσμού είναι λευκοί Βρετανοί, 7% ασιατικής καταγωγής Βρετανοί και μη, 6% λευκοί άλλων εθνικοτήτων, 3% μαύροι Βρετανοί και μη και το υπόλοιπο διάφορες μεικτές και άλλες εθνοτικές ομάδες.

Οι κύριες θρησκείες σε Αγγλία και Ουαλία είναι η χριστιανική (περίπου 57% του πληθυσμού) και η μουσουλμανική (5,5%), ενώ το 33% δεν έχει ή δεν δηλώνει θρήσκευμα.

A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς – Εξελίξεις στην Οικονομία

Το Ηνωμένο Βασίλειο, ιδιαίτερα το Λονδίνο, είναι ένα παγκόσμιο οικονομικό κέντρο με μια έντονα ανεξάρτητη, αναπτυγμένη και διεθνοποιημένη οικονομία. Η αναδιάρθρωση και η απορρύθμιση κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '80 και του '90, είχαν ως αποτέλεσμα την μείωση της συνεισφοράς της

βιομηχανίας στο ΑΕΠ της χώρας, στο ένα πέμπτο περίπου του συνόλου και τον μετασχηματισμό του κλάδου των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με σημαντικές αλλαγές στις τραπεζικές, ασφαλιστικές, χρηματιστηριακές αγορές του Λονδίνου, τη ναυτιλία και τα εμπορεύματα. Στα τέλη του 20ου αιώνα, ο τομέας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών απασχολούσε περισσότερους από ένα εκατομμύριο ανθρώπους και συνέβαλε περίπου στο ένα δωδέκατο του ΑΕγχΠ. Παρόλο που οι υπηρεσίες αυτές αυξήθηκαν ταχύτατα σε μεσαίες πόλεις, κυρίως στο Λιντς και στο Εδιμβούργο, το Λονδίνο εξακολούθησε να κυριαρχεί στο τομέα και αυξήθηκε το μέγεθος και η επιρροή του ως κέντρο διεθνών χρηματοοικονομικών πράξεων. Οι ροές κεφαλαίων έχουν αυξηθεί, όπως και οι συναλλαγές συναλλάγματος και τίτλων. Το Λονδίνο έχει περισσότερες ξένες τράπεζες από οποιαδήποτε άλλη πόλη στον κόσμο.

Το 2019 σε σχέση με μια δεκαετία πριν (2008), το εμπόριο αγαθών του Η.Β. με τρίτες χώρες (52% του συνόλου) έχει αυξηθεί με ταχύτερο ρυθμό απ' ό,τι με την Ε.Ε. (48% του συνόλου) και το ποσοστό των βρετανικών εξαγωγών που κατευθύνεται στην ΕΕ έχει μειωθεί (2008: 55%). Τα στοιχεία αυτά υποδηλώνουν τη σταδιακή στροφή του βρετανικού εξωτερικού εμπορίου αγαθών προς τρίτες χώρες, μία τάση η οποία αναμένεται να ενταθεί μετά την έξοδο του Η.Β. από την ΕΕ. Οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι επίσης σημαντικός επενδυτικός και εμπορικός εταίρος και η Ιαπωνία έχει καταστεί σημαντικός επενδυτής στην εγχώρια παραγωγή. Οι αμερικανικές και ιαπωνικές εταιρείες επέλεξαν συχνά το Η.Β. ως την ευρωπαϊκή τους βάση, ενώ άλλες αναπτυσσόμενες χώρες της Ανατολικής Ασίας με εξαγωγικές οικονομίες περιλαμβάνουν την ανοικτή αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου μεταξύ των σημαντικών σημείων πώλησης των προϊόντων τους.

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη του ΗΒ

	2015	2016	2017	2018	2019
Ονομαστικό ΑΕΠ (σε δισεκ. λίρες)	1.896	1.970	2.050	2.119	2.215
Μεταβολή ΑΕΠ (%)	2,3	1,9	1,9	1,3	1,4
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε λίρες)	29.441	30.397	31.370	32.276	33.141
Ανεργία (%)	5,4	4,9	4,4	4,1	3,8
Πληθωρισμός (2015=100)	0,0	0,7	2,7	2,5	1,8
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-4,6	-3,3	-2,5	-2,2	-2,1
Πρωτογενές ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-3,4	-1,5	0,1	0,6	-0,3
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	86,9	86,8	86,2	85,7	85,4
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-4,9	-5,2	-3,5	-3,9	-3,8
Συναλλαγματική ισοτιμία (£/€)	1,38	1,22	1,14	1,13	1,14
Βασικό επιτόκιο (%)	0,50	0,25	0,50	0,75	0,75
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (εκ. \$)	35.763	35.992	44.489	54.257	71.715

Πηγή: ONS, HM Treasury, Bank of England

Το εμπόριο έχει ικανή σημασία για την οικονομία του ΗΒ. Η αξία τόσο των εξαγωγών όσο και των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών του ΗΒ αντιστοιχεί περίπου στα δύο τρίτα του ΑΕΠ. Κύριες βρετανικές εξαγωγές περιλαμβάνουν μηχανήματα, αυτοκίνητα και λοιπό εξοπλισμό μεταφορών, ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό (συμπεριλαμβανομένων υπολογιστών), χημικά προϊόντα και πετρέλαιο. Οι υπηρεσίες, ιδίως οι χρηματοπιστωτικές, έχουν σημαντικό εξαγωγικό προσανατολισμό και συνεισφέρουν θετικά στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών του Η.Β. Η χώρα εισάγει περίπου το ένα δέκατο των τροφίμων και περίπου το ένα τρίτο των μηχανημάτων και του εξοπλισμού μεταφοράς.

Το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος του 2016 επιβράδυνε τους ρυθμούς ανάπτυξης του ΗΒ μέχρι και το 2019 και η ισοτιμία της λίρας έναντι του ευρώ υποχώρησε περίπου κατά 17% σε σχέση με το 2015. Η δυνητική ανάπτυξη επιβραδύνθηκε λόγω της βραδείας συσσώρευσης κεφαλαίων, της μείωσης της καθαρής μετανάστευσης από την ΕΕ, της σταθερά χαμηλής παραγωγικότητας, της αβεβαιότητας που κυριαρχούσε

στην οικονομία λόγω του Brexit και της ασθενέστερης παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης. Το 2019, η ανεργία κυμάνθηκε σε ιστορικά χαμηλά, αυξήθηκαν ο αριθμός των απασχολούμενων, οι δημόσιες επενδύσεις, η δημόσια δαπάνη και η ιδιωτική κατανάλωση αλλά η παραγωγικότητα κυμάνθηκε σε μηδενικό επίπεδο, ακόμα χαμηλότερο και από το υποτονικό 0,5% του 2018. Το δημόσιο έλλειμμα είχε μειωθεί κάτω από το 2% του ΑΕΠ για πρώτη φορά σε 15 χρόνια, χάρη στα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης και περιοριστικής πολιτικής που εφαρμόστηκαν καθ'όλη τη περίοδο μετά την οικονομική κρίση του 2008.

Το Η.Β. έχει να επιδείξει βελτιώσεις σε μία σειρά από δείκτες στο επιχειρηματικό περιβάλλον όπως ο ανταγωνισμός και το ρυθμιστικό πλαίσιο κανόνων, έχει στρέψει σημαντικούς πόρους προς την εκπαίδευση όπου υπάρχουν βελτιώσεις αλλά στον ιδιωτικό τομέα οι επενδύσεις σε δεξιότητες, κεφάλαιο και ιδέες δεν έχουν βελτιωθεί και η χώρα βρίσκεται στη χαμηλότερη κατάταξη των χωρών του Ο.Ο.Σ.Α. από την άποψη των επενδύσεων ως προς το ΑΕΠ.

Το Η.Β. αντιμετωπίζει μια σειρά από προκλήσεις, οι οποίες καθίστανται δυσκολότερες στην αντιμετώπισή τους λόγω της χαμηλής παραγωγικότητας, η οποία σήμαινε, τουλάχιστον μέχρι την κατάθεση του νέου προϋπολογισμού 2020-2021, διάθεση ολιγότερων πόρων για πολιτικές προτεραιότητας και είναι ένα σύμπτωμα, μεταξύ άλλων, των αδυναμιών στην καινοτομία και στην διάχυση της τεχνολογίας:

- Το οικονομικό μοντέλο της χώρας πρέπει να εξελιχθεί για να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες στο διεθνές εμπόριο.
- Να επιτύχει μηδενικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που όμως απαιτούν ριζικές αλλαγές σε όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομίας.
- Η γήρανση του πληθυσμού του ασκεί πιέσεις στο χώρο της υγείας, των μέτρων κοινωνικής προστασίας και της βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών.
- Η τεχνολογία διαταράσσει τα επιχειρηματικά μοντέλα και ασκεί πιέσεις για επανεξέταση των πολιτικών ανταγωνισμού και των ρυθμιστικών κανόνων.
- Πρέπει να αντιμετωπίσει τον ισχυρότερο ανταγωνισμό που δέχεται από αναδυόμενες οικονομίες, ο οποίος γίνεται ολοένα και μεγαλύτερος και περισσότερο εξελιγμένος.

Η ψήφιση του προϋπολογισμού του 2020, αποτέλεσε ένα σημείο καμπής στην οικονομική πολιτική του Η.Β. Μετά από μία πολιτική λιτότητας που διήρκεσε σχεδόν 12 χρόνια, το Η.Β. εστράφη αποφασιστικά προς μία φιλόδοξη πολιτική δημοσιονομικής επέκτασης, η οποία πέραν της σκόπιμης σηματοδότησης από την νέα Κυβέρνηση του κ. Boris Johnson της μετάβασης σε μία άλλη, μετά την έξοδο από την Ε.Ε., περίοδο, συνοδεύτηκε και από αλληπάλληλα μεγάλης έκτασης οικονομικά μέτρα αντιμετώπισης της υγειονομικής κρίσης που προκάλεσε ο ιός COVID-19, πράγμα το οποίο αφ'ενός μεν επεξέτεινε έτι περισσότερο την πολιτική της επέκτασης και αφ' ετέρου κυριάρχησε στο πεδίο των προοπτικών της οικονομίας εκτοπίζοντας και βάζοντας σε δεύτερη μοίρα το Brexit.

Η κυβέρνηση δανείζεται για να χρηματοδοτήσει ένα νέο σύνολο πολιτικών ενίσχυσης της ανάπτυξης που επικεντρώνονται στην επίτευξη μιας σταδιακής αλλαγής στις επενδύσεις σε υποδομές και στην καινοτομία, η οποία στοχεύει να αυξήσει μακροπρόθεσμα την παραγωγικότητα και δεν επικεντρώνεται πλέον στη μείωση των επιπέδων δημοσίου χρέους.

Η δημοσιονομική αυτή επέκταση υποστηρίχθηκε ταυτόχρονα και από την Κεντρική Τράπεζα της Αγγλίας (ΤτΑ), η οποία σε διάστημα μιας εβδομάδος μείωσε δύο φορές το προεξοφλητικό επιτόκιο της Τράπεζας τον περασμένο Μάρτιο, από 0,75% το προηγούμενο έτος, σε 0,25% και 0,1% (ιστορικό χαμηλό) αντίστοιχα και έθεσε τα υποχρεωτικά και αντικυκλικά διαθέσιμα των εμπορικών τραπεζών σε χαμηλότερα επίπεδα, ώστε οι τελευταίες να μπορέσουν να διαχειριστούν προσωρινές ζημιές χωρίς να περικόψουν δανεισμό. Επί πλέον λόγω της πανδημίας επεξέτεινε διαδοχικά το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης για την αγορά κρατικών και επενδυτικής βαθμίδας εταιρικών ομολόγων ανεβάζοντας το συνολικό απόθεμα αυτών των αγορών στις 875 δισ. λίρες (Νοέμβριος 2020). Τα μέτρα αυτά είχαν στόχο να στηρίξουν την εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων και των καταναλωτών, σε μια δύσκολη περίοδο, για την ενίσχυση των ταμειακών ροών

των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών και για την μείωση του κόστους και τη βελτίωση της διαθεσιμότητας της χρηματοδότησης.

Ο καθαρός δανεισμός του δημόσιου τομέα το πρώτο εξάμηνο του οικονομικού έτους 2020-21 (Απρίλιος - Σεπτέμβριος 2020, ανήλθε σε 208,5 δισ. λίρες, 174,5 δισ. παραπάνω από το ίδιο διάστημα πέρυσι και 51 δισ. παραπάνω από το συνολικό δανεισμό του οικονομικού έτους 2009-10, στο απόγειο της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Το Υπουργείο Οικονομικών στην αρχή της κρίσης εκτίμησε ότι το συνολικό έλλειμμα του προϋπολογισμού θα φθάσει στη καλύτερη περίπτωση τα 337 δισ. λίρες και στη χειρότερη τα 516 δισ. λίρες (περίπου από 15% έως 23% του ονομαστικού ΑΕΠ έτους 2019). Τον Νοέμβριο του 2020, οι εκτιμήσεις της Ανεξάρτητης Αρχής Προϋπολογισμού (ΑΑΠ, Office for Budget Responsibility) για το συνολικό ετήσιο επίπεδο των δανειακών αναγκών του δημοσίου ανήλθαν στο ύψος των 372 δισ. λιρών. Οι επιπτώσεις της πανδημίας στην αύξηση του ελλείμματος του προϋπολογισμού και του χρέους είναι προφανείς, όμως μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, κατά την ΑΑΠ, θα είναι λιγότερο σημαντικές εκτός εάν η πανδημία προκαλέσει μείζονα βλάβη στην πλευρά της προσφοράς της οικονομίας. Το καθαρό χρέος ανήλθε το Σεπτέμβριο σε 2,06 τρισ., ήτοι 103,5% του ΑΕΠ, το υψηλότερο επίπεδο από το 1959-60.

Η ΑΑΠ εκτιμά ότι τα έκτακτα μέτρα δημοσιονομικής στήριξης που είχαν ανακοινωθεί μέχρι τις αρχές Σεπτεμβρίου ως απάντηση στην κρίση της πανδημίας ανέρχονται συνολικά περίπου σε 192 δισ. λίρες. Τα μέτρα είναι κυρίως εμπροσθοβαρή. Στο μέτρο που η δημοσιονομική υποστήριξη, λόγω του νέου κύματος της πανδημίας παρατείνεται έως και τον Απρίλιο του 2021, το ύψος των εκτάκτων μέτρων θα φθάσει πολύ υψηλότερα επίπεδα. Προφανώς στον υπολογισμό περιλαμβάνονται κρατικές μεταβιβαστικές πληρωμές, επιδοτήσεις μισθών και ημερομισθίων εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων και αναβολές πληρωμής φόρων. Δεν συμπεριλαμβάνονται τα 70 δισ. λίρες που δόθηκαν έως τις αρχές Σεπτεμβρίου από τις Τράπεζες για την ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων με κρατική εγγύηση, για τις μεν μικρές επιχειρήσεις στο 100% και για τις μεγαλύτερες στο 80%.

Από την άλλη μεριά όμως στο χώρο των επιτοκίων προσφοράς κρατικών ομολόγων, η εικόνα δεν φαίνεται να είναι ιδιαίτερα ανησυχητική. Τα αρνητικά επιτόκια, τα οποία προσφέρονται στην αγορά σε ωριμάνσεις ομολόγων ακόμα και έξη ετών δείχνουν ότι οι επενδυτές επιθυμούν να δανείζουν το Η.Β. ακόμα και με δικό τους κόστος. Αναλυτές εκτιμούν ότι το Υπουργείο Οικονομικών μπορεί να δανείζεται για διάρκεια μέχρι και τριάντα έτη με επιτόκια χαμηλότερα από 0,9%. Εάν δε υπολογισθούν προσαρμογές με βάση τον ετήσιο πληθωρισμό, τότε η εικόνα γίνεται ακόμα περισσότερο ευνοϊκή. Με αυτό το σκεπτικό περίπου συνάδουν και πρόσφατες ανακοινώσεις του ΔΝΤ ότι οι περισσότερες προηγμένες οικονομίες, οι οποίες έχουν πρόσβαση στις χρηματοπιστωτικές αγορές, δεν θα χρειασθεί να θέσουν σε εφαρμογή πολιτικές λιτότητας για την αποκατάσταση της υγείας των δημοσιονομικών τους.

Οι προβλέψεις της Τράπεζας της Αγγλίας (ΤτΑ) για τις οικονομικές επιδόσεις της βρετανικής οικονομίας έτους 2020 είναι ότι το ΑΕΠ θα συρρικνωθεί κατά 11%, ο πληθωρισμός θα περιορισθεί στο 0,5% λόγω περικοπής του ΦΠΑ στις δραστηριότητες τουρισμού και φιλοξενίας και των χαμηλών διεθνών τιμών πετρελαίου και η ανεργία θα ανέλθει στο 6,25% από 3,8% το 2019. Για τα αμέσως επόμενα έτη η ΤτΑ αναμένει ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης 7,25% για το 2021, 6,25% για το 2022 και 1,75% για το 2023. Ταυτόχρονα όμως επισημαίνει και τον υψηλό βαθμό αβεβαιότητας των προβλέψεών της, τις οποίες βασίζει, μεταξύ άλλων, στην υπόθεση ότι η οικονομική δραστηριότητα θα επηρεαστεί βραχυπρόθεσμα αρνητικά τόσο από την πανδημία, όσο και από τον προσωρινό περιορισμό του εμπορίου, λόγω της προσαρμογής των επιχειρήσεων στη νέα εταιρική σχέση με την ΕΕ.

Το Η.Β. αποχώρησε από την Ε.Ε. την 31/1/2020. Σύμφωνα με την συμφωνία αποχώρησης του Η.Β. από την Ε.Ε., κατά την διάρκεια της μεταβατικής περιόδου μέχρι το τέλος του 2020, τα δύο μέρη θα επιδιώξουν να επιτύχουν μία μελλοντική συμφωνία, η οποία θα ρυθμίζει τις σχέσεις τους από την 1/1/21. Οι σχετικές διαπραγματεύσεις είναι προς το παρόν σε εξέλιξη.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

Το ΗΒ έχει ένα σύστημα ανοιχτό, διαφανές και φιλικό προς τις επιχειρήσεις, το οποίο ενθαρρύνει τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Υπάρχουν περισσότερες από 2,7 εκατομμύρια εγγεγραμμένες επιχειρήσεις στο ΗΒ, με πάνω από 370.000 νέες εγγραφές κάθε χρόνο. Δεν απαιτείται άδεια για να εδραιώσει κανείς την επιχειρηματική του παρουσία στο ΗΒ, παρόλο που υπάρχουν κανονισμοί για τη χρήση εταιρικής επωνυμίας και συγκεκριμένοι επιχειρηματικοί τομείς οι οποίοι απαιτούν άδειες ή έγκριση (όπως ο χρηματοπιστωτικός τομέας, η άμυνα και η πετρελαϊκή έρευνα).

Το **Companies House** (Μητρώο εταιρειών) είναι ο βασικός κρατικός οργανισμός που συντονίζει τη διοίκηση των επιχειρήσεων στο ΗΒ (Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία). Λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με τις απαιτήσεις για τη σύσταση μιας εταιρείας στο ΗΒ είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: www.companieshouse.gov.uk

Ανεξάρτητες επαγγελματικές συμβουλές για τη σύσταση εταιρείας στο ΗΒ μπορούν επίσης να παρασχεθούν από λογιστές, νομικούς συμβούλους και από υπηρεσίες σύστασης εταιρειών.

B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιρειών

Η πλειοψηφία των ξένων επενδυτών συστήνει μια εγγεγραμμένη εταιρεία στο ΗΒ κατά την εγκατάσταση στη χώρα. Υπάρχουν τέσσερις διαφορετικές κατηγορίες μιας εγγεγραμμένης εταιρείας στο ΗΒ:

- **Ιδιωτική ανώνυμη εταιρεία περιορισμένη με μετοχές** (Private company limited by shares - “Ltd”) - η ευθύνη των μελών περιορίζεται στο μη καταβληθέν ποσό επί των μετοχών που διαθέτουν.
- **Ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση** (Private company limited by guarantee) - η ευθύνη των μελών περιορίζεται στο ποσό που έχουν συμφωνήσει να συνεισφέρουν στα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας σε περίπτωση εκκαθάρισης.
- **Ιδιωτική εταιρεία απεριόριστης ευθύνης** (Private unlimited company) - δεν υπάρχει όριο στην ευθύνη των μελών.
- **Δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές** (Public company limited by shares - “plc”) - οι μετοχές της εταιρείας προσφέρονται για πώληση στο ευρύ κοινό μέσω του χρηματιστηρίου και η ευθύνη των μελών περιορίζεται στο μη καταβληθέν ποσό επί των μετοχών που διαθέτουν.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ξένων επιχειρήσεων συστήνεται με τη μορφή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή δημόσιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Οι περισσότερες ξένες εταιρείες ιδρύουν μια ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης που είναι θυγατρική της εταιρείας στο εξωτερικό

Εναλλακτικές επιχειρηματικές δομές για ξένους επενδυτές

Αντί της καταχώρισης μιας εταιρείας στο ΗΒ, οι ξένες επιχειρήσεις μπορούν να εδραιώσουν την παρουσία τους στο ΗΒ μέσω των ακόλουθων:

- Ενός υποκαταστήματος (A branch)
- Ενός τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας (A place of business)
- Μιας εταιρικής σχέσης (A partnership)
- Μιας ετερόρρυθμης εταιρείας (A limited partnership)
- Μιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (A limited liability partnership)

- Μιας κοινοπραξίας (A joint venture)
- Μιας ευρωπαϊκής ανώνυμης εταιρείας (A European public limited company (SE))

A) Υποκατάστημα (Branch)

Το υποκατάστημα είναι ένα μέρος μιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με έδρα στο εξωτερικό, το οποίο έχει συσταθεί για τη διεξαγωγή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω τοπικών αντιπροσώπων στο ΗΒ.

Μετά το άνοιγμα του υποκαταστήματος, τα ακόλουθα έγγραφα πρέπει να κατατεθούν στο Companies House (ή το Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία) μέσα σε έναν μήνα:

- συμπληρωμένο έντυπο BR1,
- επικυρωμένο αντίγραφο των καταστατικών εγγράφων της εταιρείας (για παράδειγμα, το καταστατικό και η συμφωνία λειτουργίας),
- αντίγραφο των τελευταίων ελεγμένων λογαριασμών που απαιτούνται να δημοσιευθούν στη χώρα του εξωτερικού, και
- το τέλος καταχώρισης (προς το παρόν 20 GBP στην Αγγλία, στη Σκωτία και στην Ουαλία και 35 GBP στη Βόρεια Ιρλανδία).

Τα καταστατικά έγγραφα και οι λογαριασμοί πρέπει να είναι στην επίσημη γλώσσα της χώρας της ξένης εταιρείας, μαζί με (αν όχι στα αγγλικά) μια επικυρωμένη μετάφραση που έχει γίνει στη χώρα σύστασης της εταιρείας.

B) Σύσταση τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας (A place of business)

Ένας τόπος επιχειρηματικής δραστηριότητας αποτελεί φυσική ή ορατή ένδειξη δυνατότητας επικοινωνίας με την εταιρεία στην εκάστοτε περιοχή. Μια ξένη εταιρεία πρέπει επίσης να εγγραφεί αν διεξάγει επιχειρηματική δραστηριότητα από μια συγκεκριμένη τοποθεσία στο ΗΒ, ακόμα και αν δεν υπάρχει φυσική ένδειξη της σύνδεσης της εταιρείας με αυτή την τοποθεσία.

Μέσα σε έναν μήνα από την ίδρυση ενός τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας, η εταιρεία πρέπει να υποβάλει τα ακόλουθα έγγραφα στο Companies House (ή στο Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία):

- συμπληρωμένο έντυπο 691 (για την Αγγλία, τη Σκωτία και την Ουαλία) ή έντυπο 641 (για τη Βόρεια Ιρλανδία),
- επικυρωμένο αντίγραφο των καταστατικών εγγράφων της εταιρείας (για παράδειγμα, το καταστατικό και η συμφωνία λειτουργίας), και
- το τέλος καταχώρισης (προς το παρόν 20 GBP στην Αγγλία, στη Σκωτία και στην Ουαλία και 35 GBP στη Βόρεια Ιρλανδία).

Τα καταστατικά έγγραφα και οι λογαριασμοί που πρέπει να είναι στην επίσημη γλώσσα της χώρας της ξένης εταιρείας, μαζί με (αν όχι στα αγγλικά) μια επικυρωμένη μετάφραση που έχει γίνει στη χώρα σύστασης της εταιρείας.

Γ) Εταιρικές σχέσεις (Partnership)

Τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων και ξένων επενδυτών, μπορούν να δημιουργήσουν μια εταιρική σχέση στο ΗΒ. Οι εταίροι έχουν «εις ολόκληρον» ευθύνη για όλα τα χρέη. Αυτό σημαίνει ότι αν κάποιος εταίρος ή ένας αριθμός εταίρων αδυνατεί να πληρώσει, ή να υποχρεωθεί να πληρώσει το μερίδιο των χρεών του, καθίστανται υπόχρεοι οι υπόλοιποι εταίροι (επιπρόσθετα στο δικό τους μερίδιο χρέους).

Δ) Ετερόρρυθμη εταιρεία (Limited partnerships)

Μία ετερόρρυθμη εταιρεία συνίσταται από:

- ένα ή περισσότερα άτομα που αποκαλούνται «γενικοί εταίροι» και είναι υπεύθυνοι για όλα τα χρέη και τις υποχρεώσεις της εταιρείας, και
- ένα ή περισσότερα άτομα που αποκαλούνται «ετερόρρυθμοι εταίροι» και συνεισφέρουν ένα χρηματικό ποσό ως κεφάλαιο, ή περιουσιακά στοιχεία αποτιμημένα σε ένα δηλωθέν ποσό. Οι ετερόρρυθμοι εταίροι δεν είναι υπεύθυνοι για τα χρέη και τις υποχρεώσεις της εταιρείας πέρα από το ποσό της συνεισφοράς.

Μια ετερόρρυθμη εταιρεία πρέπει να εγγράφεται βάσει του Νόμου για τις ετερόρρυθμες εταιρείες του 1907. Για να εγγραφεί, πρέπει όλοι οι εταίροι να υπογράψουν και να υποβάλουν το έντυπο LP5, συμπεριλαμβάνοντας τα στοιχεία της επωνυμίας της επιχείρησης, της φύσης της επιχείρησης, την ημερομηνία έναρξης και το ποσό που έχει συνεισφέρει καθένας από τους ετερόρρυθμους εταίρους, στο Companies House (ή στο Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία).

Μια ξένη ετερόρρυθμη εταιρεία δεν μπορεί συνήθως να εγγραφεί στο ΗΒ, γιατί ο κύριος τόπος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μιας ετερόρρυθμης εταιρείας πρέπει να βρίσκεται στο ΗΒ.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα:

[https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-partnerships-\(lps\)](https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-partnerships-(lps))

Ε) Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης - ΕΠΕ (Limited liability partnership)

Μια ΕΠΕ είναι μια εναλλακτική επιχειρηματική δομή η οποία παρέχει τα οφέλη της περιορισμένης ευθύνης, αλλά προσφέρει στα μέλη της ευελιξία για την οργάνωση της εσωτερικής δομής τους και των φορολογικών ρυθμίσεών τους όπως σε μια παραδοσιακή εταιρική σχέση.

Κάθε νέα ή υφιστάμενη εταιρεία αποτελούμενη από δύο ή περισσότερα «πρόσωπα» (στη νομοθεσία ένα «πρόσωπο» μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό) μπορεί να συσταθεί με τη μορφή μίας ΕΠΕ. Μια ΕΠΕ συστήνεται μέσω της εγγραφής της στο Companies House ή στο Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία (ακολουθώντας παρόμοια διαδικασία με αυτή που απαιτείται για να εγγραφεί μια εταιρεία).

Οι ΕΠΕ έχουν παρόμοιες απαιτήσεις γνωστοποίησης με μια εταιρεία, συμπεριλαμβάνοντας και τη δημοσίευση των λογαριασμών. Επίσης απαιτείται:

- να υποβάλλουν ετήσια φορολογική δήλωση,
- να γνωστοποιούν οποιοσδήποτε αλλαγές όσον αφορά την ιδιότητα μέλους των ΕΠΕ,
- να γνωστοποιούν οποιοσδήποτε αλλαγές στα ονόματα και στις διευθύνσεις των μελών τους, και
- να γνωστοποιούν οποιαδήποτε αλλαγή στη διεύθυνση της καταστατικής τους έδρας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις ΕΠΕ, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα:

[https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-liability-partnerships-\(llps\)](https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-liability-partnerships-(llps))

ΣΤ) Κοινοπραξία (Joint venture)

Μια ξένη εταιρεία μπορεί να δημιουργήσει βάση στο ΗΒ μέσω της συνένωσής της με μια βρετανική εταιρεία. Οι εν λόγω κοινοπραξίες (ΚΠ) γίνονται συνήθως με ανώνυμες εταιρείες ή με τη μορφή εταιρικής σχέσης. Πληροφορίες για πιθανούς εταίρους ΚΠ είναι διαθέσιμες από τον αρμόδιο εμπορικό σύνδεσμο του

HB. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε απευθυνθείτε στο Φόρουμ των Εμπορικών Συνδέσμων στην ιστοσελίδα: www.taforum.org

Η) Ευρωπαϊκή ανώνυμη εταιρεία (European public limited company (SE))

Η ευρωπαϊκή νομοθεσία επιτρέπει σε ξένες εταιρείες να ιδρύσουν μια ευρωπαϊκή ανώνυμη εταιρεία (γνωστή επίσης και ως «Societas Europaea» ή «SE») στο HB. Μια SE μπορεί να εγγραφεί σε οποιαδήποτε χώρα εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ενώ η έδρα και τα κεντρικά γραφεία πρέπει να είναι στην ίδια χώρα.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι σύστασης μιας SE:

- Μέσω συγχώνευσης
- Ως μητρική εταιρεία
- Ως θυγατρική
- Από μια plc που μετατρέπεται σε SE

Μια SE πρέπει να διαθέτει μετοχικό κεφάλαιο και μετόχους των οποίων η ευθύνη περιορίζεται με παρόμοιο τρόπο όπως σε μια plc. Όπως και στην περίπτωση της plc, μια SE που εγγράφεται στο HB μπορεί να μετατρέψει το μετοχικό της κεφάλαιο σε οποιοδήποτε νόμισμα επιλέξει, δεδομένου ότι τουλάχιστον 50.000 λίρες εκφράζονται σε στερλίνες.

Το σημαντικότερο όφελος της SE είναι ότι η έδρα μπορεί να μεταφερθεί σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα χωρίς απώλεια νομικού καθεστώτος (αποφεύγοντας, για παράδειγμα, την απαίτηση διαγραφής της εταιρείας σε μια χώρα και επανεγγραφής της σε άλλη).

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με διαδικασίες σύστασης μιας SE, μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: [https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#european-public-companies-societas-europaea-\(ses\)](https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#european-public-companies-societas-europaea-(ses))

B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας

Είναι απλή διαδικασία η σύσταση μιας εταιρείας στο HB και δεν υπάρχουν ξεχωριστοί κανόνες για τους αλλοδαπούς. Για την εγγραφή μιας εταιρείας, πρέπει να υποβληθούν συγκεκριμένα υποχρεωτικά έγγραφα, όπως το «Καταστατικό Σύστασης της Εταιρείας» και η «Ιδρυτική Πράξη» στο Companies House (για την Αγγλία, τη Σκωτία και την Ουαλία)

Η προετοιμασία των εντύπων και η εγγραφή της εταιρείας μπορούν να ολοκληρωθούν σε μία ημέρα, δεδομένου ότι υιοθετείται το Ιδρυτικό και Καταστατικό έγγραφο (η διαδικασία μπορεί να διαρκέσει αρκετά περισσότερο αν απαιτείται εξατομικευμένο Ιδρυτικό και Καταστατικό έγγραφο). Οι «ετοιμοπαράδοτες» εταιρείες είναι διαθέσιμες από τις υπηρεσίες σύστασης εταιρειών σε όλο το HB.

Οι κανονισμοί περιορίζουν την επιλογή της εταιρικής επωνυμίας. Μια εταιρική επωνυμία δεν μπορεί να επιλεγεί αν είναι η ίδια με αυτή μιας ήδη υπάρχουσας εγγεγραμμένης εταιρείας ή αν χρησιμοποιεί ορισμένες λέξεις οι οποίες θεωρούνται ευαίσθητες (επισκεφθείτε www.companieshouse.gov.uk/about/gbhtml/gbf3.shtml#appa για λίστα ευαίσθητων λέξεων).

Πριν από την υποβολή αίτησης για τη σύσταση μιας εταιρείας ή από κάποια ενέργεια για την αλλαγή της επωνυμίας της, συνιστάται η διεξαγωγή έρευνας για την εταιρική επωνυμία. Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: www.companieshouse.gov.uk

B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων

Όταν μεταφέρονται αγαθά από χώρες της ΕΕ, συνήθως δεν χρειάζεται άδεια εισαγωγής. Ωστόσο, ορισμένα αγαθά όπως τα πυροβόλα όπλα μπορεί να απαιτούν άδεια. Εάν το ΗΒ εγκαταλείψει την ΕΕ χωρίς συμφωνία, θα πρέπει να ακολουθήσετε τους κανόνες εισαγωγής αγαθών που ισχύουν σήμερα για εισαγωγές από τον υπόλοιπο κόσμο.

Συγκεκριμένα, στη περίπτωση που το ΗΒ αποχωρήσει από την Ε.Ε. χωρίς συμφωνία θα ισχύσει ένα καθεστώς αδειοδοτήσεων για ορισμένα προϊόντα¹, τα οποία θα χρειάζονται ή πιθανόν να χρειάζονται κάποια άδεια ή/και πιστοποιητικό για την εισαγωγή τους στο ΗΒ. Αυτά είναι : Ζώντα ζώα και ζωικά προϊόντα, ζώντα ψάρια και όστρακα, φυτά, ζώα ή ψάρια υπό εξαφάνιση (endangered species) και προϊόντα αυτών, φυτά, φρούτα, λαχανικά και κομμένα λουλούδια, απαγορευμένα φυτά, χρώμα, παθογόνοι οργανισμοί και παράσιτα φυτών, κτηνιατρικά φάρμακα, μηχανήματα τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί για γεωργικούς ή δασικούς σκοπούς, τρόφιμα υψηλού κινδύνου, ξυλεία, προϊόντα ξυλείας και φλοιοί δένδρων, καυσόξυλα και υλικά συσκευασίας ξυλείας, φάρμακα για ανθρώπινη χρήση (εν πολλοίς στο τομέα αυτό λόγω της ισχύος διεθνών συνθηκών για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας στις οποίες μετέχουν και όλες οι χώρες της Ε.Ε. δεν φαίνεται να διαταράσσονται οι εισαγωγές), συνταγογραφούμενα ελεγχόμενα φάρμακα, ιστοί και κύτταρα για ανθρώπινη χρήση, απόβλητα, επικίνδυνα χημικά, φθοριούχα αέρια (F gas), πυρηνικά υλικά, χημικά τα οποία χρησιμοποιούνται παράνομα για την παρασκευή ναρκωτικών, όπλα, μαχαίρια, ξίφη και άλλα όπλα και αγαθά τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση βασανισμού ή θανατικής ποινής.

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η προέλευση, το βάρος και η διάσταση, η χημική σύνθεση και οι κατάλληλες προειδοποιήσεις κινδύνου απαιτούνται για λόγους προστασίας των καταναλωτών για κάθε προϊόν που προσφέρεται για λιανική πώληση. Στην περίπτωση που το προϊόν δεν μπορεί να σημειωθεί, τα δεδομένα μπορεί να περιλαμβάνονται σε οποιαδήποτε συσκευασία ή συνοδευτικό έντυπο υλικό σχετικό με το προϊόν.

Οι έλληνες εξαγωγείς - παραγωγοί θα πρέπει να λάβουν υπόψη ότι, εκτός από τα υποχρεωτικά και προαιρετικά συστήματα της ΕΕ, εξακολουθούν να ισχύουν εθνικά συστήματα εθελοντικής σήμανσης. Αυτά τα συστήματα τυγχάνουν ιδιαίτερης εκτίμησης από τους καταναλωτές και συνεπώς καθίστανται αναγκαία για λόγους καλύτερης προώθησης του προϊόντος (marketing).

Οι ετικέτες² δεν πρέπει να είναι παραπλανητικές για σημάνσεις σχετικές με την α) ποσότητα, β) το μέγεθος, γ) την τιμή, δ) τα συστατικά, ε) τον τόπο, την ημερομηνία και τον τρόπο παραγωγής, στ) την συμβολή και προσφορά του προϊόντος για το τι μπορεί να κάνει καθώς και ζ) τα πρόσωπα ή τους οργανισμούς που το υποστηρίζουν. Ο παραγωγός θα πρέπει να ακολουθεί τις ειδικότερες οδηγίες σήμανσης που αφορούν πολύτιμα μέταλλα, υποδήματα, τρόφιμα και ποτά και προϊόντα για παιδιά.

Η χρήση της γλώσσας στις ετικέτες είναι η αγγλική χωρίς να αποθαρρύνεται η πολύγλωσση ενημέρωση.

Οδηγία³ της Ε.Ε. θεσπίζει κανόνες σχετικά με τις ονομαστικές ποσότητες για τα προσυσκευασμένα προϊόντα. Η οδηγία καταργεί τα ενδεχόμενα εμπόδια στην ανταγωνιστικότητα και διευκολύνει την

¹ Λεπτομερώς το είδος της άδειας και/ή του απαραίτητου πιστοποιητικού για κάθε ένα προϊόν παρατίθεται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/starting-to-import/import-licences-and-certificates> Επίσης για την επέλευση καθεστώτος εισαγωγής από τρίτη χώρα, εάν το Η.Β. αποχωρήσει χωρίς συμφωνία από την Ε.Ε., αναλυτική παρουσίαση εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/starting-to-import/moving-goods-from-eu-countries>

² Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/product-labelling-the-law>

³ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/legal-metrology/pack-sizes_en

πρόσβαση στις αγορές των χωρών της ΕΕ. Η οδηγία ελευθερώνει επίσης τα μεγέθη των συσκευασιών και προωθεί την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων στην ενιαία αγορά της ΕΕ.

Το οικολογικό σήμα⁴

Το οικολογικό σήμα της Ε.Ε. αφορά εθελοντική σήμανση την οποία οι έλληνες εξαγωγείς μπορούν να εμφανίζουν σε προϊόντα που πληρούν υψηλά πρότυπα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Το οικολογικό σήμα στοχεύει στο να είναι ένα εργαλείο marketing για την ενθάρρυνση των καταναλωτών να αγοράζουν φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα. Τα κριτήρια για την απεικόνιση του οικολογικού σήματος είναι αυστηρά, καλύπτοντας ολόκληρη τη διάρκεια ζωής του προϊόντος από την κατασκευή, μέχρι τη χρήση και τη διάθεσή του. Τα κριτήρια αυτά επανεξετάζονται κάθε τρία έως πέντε έτη για να ληφθεί υπόψη η πρόοδος των διαδικασιών παραγωγής. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν 13 διαφορετικές ομάδες προϊόντων και έχουν απονεμηθεί περισσότερες από 17.000 άδειες.

Οι αιτήσεις για την εμφάνιση του οικολογικού σήματος μπορούν να απευθύνονται στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους στο οποίο παράγεται το προϊόν. Εάν το προϊόν είναι τρίτης χώρας ή θα καταστεί τρίτης χώρας τότε οι αιτήσεις καλό θα είναι να απευθύνονται στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους στο οποίο πωλείται το προϊόν⁵. Το τέλος αίτησης στο Η.Β. κυμαίνεται μεταξύ £ 290 και £ 1555 ανάλογα με τις δοκιμές που απαιτούνται για να εξακριβωθεί αν το προϊόν είναι επιλέξιμο και ετήσια αμοιβή για τη χρήση του λογότυπου (συνήθως μεταξύ £ 445 και £ 2250), με μείωση κατά 30% για τις εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS – Eco-Management and Audit Scheme) της Ε.Ε. ή 15% εφόσον έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 14001. Υπάρχουν εκπτώσεις για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

Σήμανση στη Μεγάλη Βρετανία και την Βόρειο Ιρλανδία των τροφίμων προέλευσης ΕΕ μετά την 1/1/2021, εκτός βιολογικών και προϊόντων Γεωγραφικής Ένδειξης (Γ.Ε.).

Μετά την αποχώρηση του Η.Β. από την τελωνειακή ένωση και την ενιαία αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το Η.Β. θα μπορεί να έχει δικούς του κανόνες σήμανσης τροφίμων. Το αρμόδιο βρετανικό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Τροφίμων και Αγροτικών Υποθέσεων DEFRA (Department for Environment, Food & Rural Affairs) σε σχετικές οδηγίες του, παρέχει περίοδο προσαρμογής διάρκειας 21 μηνών στους κανόνες σήμανσης τροφίμων που προέρχονται από χώρες της Ε.Ε., δηλαδή μέχρι και την 30^η Σεπτεμβρίου 2022 για την σήμανση προϊόντων, τα οποία θα πωλούνται στη Μεγάλη Βρετανία. Για την Βόρειο Ιρλανδία (Northern Ireland, NI), οι όποιες ενδεχόμενες μικροαλλαγές θα πραγματοποιηθούν μετά την λήξη της μεταβατικής περιόδου την 31 Δεκεμβρίου 2020. Η περίοδος προσαρμογής παρέχεται έτσι ώστε το μεν εν λόγω Υπουργείο να πραγματοποιήσει αλλαγές στην σήμανση των τροφίμων (εκτός βιολογικών και προϊόντων Γ.Ε.)⁶, οι δε επιχειρήσεις να έχουν το χρόνο να προσαρμοσθούν. Οι οδηγίες αυτές τίθενται υπό τις προϋποθέσεις της κοινοβουλευτικής έγκρισης και της συμφωνίας με τις αποκεντρωμένες διοικήσεις.

Συγκεκριμένες αναφορές στην εν λόγω ανακοίνωση⁷ για τις διαφορές στη σήμανση μεταξύ Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας γίνονται σχετικά με την σήμανση της διεύθυνσης υπευθύνου επιχειρήσεων τροφίμων (food business operator – FBO, διαφορές μεταξύ της σήμανσης της διεύθυνσης του υπευθύνου στη χώρα παραγωγής ή του εισαγωγέα), με την σήμανση της χώρας (ή ομάδας χωρών)

⁴ Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/apply-for-an-eu-ecolabel>

⁵ Μετά την έξοδο από την Ε.Ε. σχετικές οδηγίες στο σύνδεσμο : <http://www.eu-ecolabel.uk/>

⁶ Για την σήμανση των βιολογικών και των Γεωγραφικής ένδειξης τροφίμων υπάρχει ειδική αναφορά στο τμήμα Γ της ενότητας Β.1.7 «Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών»

⁷ Η σχετική ανακοίνωση εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/food-and-drink-labelling-changes-from-1-january-2021>

καταγωγής, των φρούτων και λαχανικών, του ελαιολάδου, των μειγμάτων μελιού, του βοείου και μοσχαρίσιου κρέατος, των αυγών και του κιμά κρέατος, οι οποίες αφορούν στις περισσότερες των περιπτώσεων χρήση της σήμανσης EU και non EU, UK και non UK, origin EU, UK (NI), blend of EU, blend of non EU, blend of EU and non-EU, λίστας με όλες τις χώρες προέλευσης (list of each country of origin). Η ανακοίνωση, για την οποία κάνουμε παραπομπές στη διαδικτυακή της έκδοση, τελεί υπό διαρκή επικαιροποίηση. Συνιστούμε στους ενδιαφερόμενους να την επισκέπτονται για την επιβεβαίωση των θεμάτων ενδιαφέροντός τους.

Δεν φαίνεται να υπάρχουν αλλαγές ως προς την σήμανση των σημάτων υγείας και ταυτοποίησης⁸ μέχρι την 30 Σεπτεμβρίου 2022.

Πιστοποίηση Τροφίμων

1. Για την εισαγωγή τροφίμων στο Ηνωμένο Βασίλειο οι αλυσίδες ζητούν πιστοποίηση σύμφωνα με τα Πρότυπα της Βρετανικής Κοινοπραξίας Λιανικής BRC (British Retail Consortium – BRC)⁹. Αν και μη υποχρεωτική, εν τούτοις είναι απαραίτητη η πιστοποίηση BRC διότι η πρώτη προτεραιότητα των αλυσίδων είναι να εξασφαλίζουν την ασφάλεια της υγιεινής του τροφίμου που επιλέγουν να τοποθετήσουν στα ράφια τους. Η απαίτηση αυτή των αλυσίδων συνάγεται από την ανάγκη τους να αποφεύγονται ανακλήσεις προϊόντων λόγω ακαταλληλότητας προς κατανάλωση καθώς και η συνακόλουθη δυσφήμιση της αλυσίδας που διαθέτει το προϊόν. Το BRC απέκτησε μεγάλο κύρος και εδώ και δύο δεκαετίες αποτελεί σημείο αναφοράς για τις βέλτιστες πρακτικές της βιομηχανίας τροφίμων, όχι μόνο εντός του Ηνωμένου Βασιλείου αλλά και διεθνώς. Έχει δηλαδή καταστεί ένα παγκόσμιο ποιοτικό πρότυπο, το οποίο επικαλούνται και επιχειρήσεις εκτός Η.Β. για να αξιολογούν τους προμηθευτές τους. Είναι μία σύνθεση τεσσάρων τεχνικών προδιαγραφών που καθορίζουν τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί κάποιος οργανισμός για να μπορεί να παράγει, συσκευάζει, αποθηκεύει και διανέμει ασφαλή τρόφιμα και καταναλωτικά προϊόντα.

Λεπτομέρειες για φορείς που παρέχουν τις σχετικές πιστοποιήσεις στην Ελλάδα είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο <https://brcdirectory.co.uk/>

Επίσης αποδεκτό, αν και σε μικρότερη έκταση, είναι το πρότυπο IFS¹⁰.

2. Χωρίς να έχει την ίδια απήχηση ή να είναι υποχρεωτική, αυξάνει στο Ηνωμένο Βασίλειο η αναγνωρισιμότητα της πιστοποίησης B Corp, την οποία λαμβάνουν εταιρείες που ακολουθούν κανόνες ηθικού επιχειρείν, με αποδεδειγμένη εφαρμογή υψηλών προτύπων κοινωνικής και περιβαλλοντικής απόδοσης.

B.1.5 Τιμολόγηση

Η επεξεργασία της πολιτικής τιμολόγησης θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν :

- Την επίπτωση που η συναλλαγματική ισοτιμία μπορεί να έχει στα κέρδη.
- Εάν η τιμολόγηση με βάση το κόστος ή την αξία του προϊόντος είναι καλύτερη για το συγκεκριμένο προϊόν ή την συγκεκριμένη υπηρεσία.
- Τι χρεώνουν οι επιχειρήσεις του Η. Β. για παρόμοια αγαθά και υπηρεσίες.
- Πώς οι Βρετανοί καταναλωτές αξιολογούν το συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία.

⁸ Οι σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στο σύνδεσμο : <https://www.food.gov.uk/business-guidance/guidance-on-health-and-identification-marks-that-applies-from-1-january-2021>

⁹ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://certifications.controlunion.com/en/certification-programs/certification-programs/brc-british-retail-consortium>

¹⁰ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.ifs-certification.com/index.php/en/>

- Αν θα προτιμηθεί η τακτική της χρέωσης διαφορετικών τιμών σε διαφορετικούς πελάτες. Π.χ. μειωμένες τιμές για χρήστες εκτός αιχμής, τους ηλικιωμένους πολίτες ή τους συχνούς χρήστες ή εάν θα προτιμηθεί μια ποικιλία τακτικών τιμολόγησης.

Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να πάρει πληροφορίες για τους ανταγωνιστές του. Να αναζητήσει άρθρα ή διαφημίσεις στον εμπορικό τύπο ή τις εφημερίδες για να μάθει για αυτούς και τις τιμές τους στο Η.Β. Θα πρέπει να διαβάσει τις πληροφορίες marketing και να ελέγχει τις καταχωρήσεις τους στους καταλόγους επιχειρήσεων. Μπορεί να πάρει αντίγραφο της έκθεσης ετήσιων επιδόσεων στην περίπτωση των δημόσιων επιχειρήσεων. Μπορεί επίσης να ελέγξει τους δικτυακούς τόπους τους και να μάθει γι' αυτούς επισκεπτόμενος ή συμμετέχοντας σε διεθνείς εμπορικές εκθέσεις ή σε άλλες εκθέσεις που συμμετέχουν.

Καθορισμός τιμών

Η κοινοτική και βρετανική νομοθεσία περί ανταγωνισμού απαγορεύει μια συμφωνία μεταξύ ενός εμπόρου λιανικής πώλησης και ενός προμηθευτή, βάσει της οποίας ο έμπορος λιανικής πώλησης συμφωνεί να μεταπωλεί προϊόντα ή υπηρεσίες είτε σε τιμή που καθορίζεται από τον προμηθευτή είτε σε επίπεδο ελάχιστης τιμής που ορίζει ο προμηθευτής. Οι προμηθευτές μπορούν να θέτουν συνιστώμενες και μη δεσμευτικές τιμές λιανικής για τα προϊόντα τους ή να θέτουν μέγιστες τιμές πάνω από τις οποίες οι λιανοπωλητές ή οι διανομείς τους δεν μπορούν να μεταπωλούν τα προϊόντα τους.

Τιμολόγηση εισαγωγής

Οι τιμές εισαγωγής για τα προϊόντα που εισέρχονται στο Ηνωμένο Βασίλειο από χώρα της Ε.Ε. αποτελούνται γενικά από το κόστος προϊόντος, πλέον την ασφάλιση, πλέον το φορτίο, με ΦΠΑ 20% που εισπράττεται επί της συνολικής αξίας¹¹. Η τιμολόγηση τελικών χρηστών πρέπει να περιλαμβάνει τα έξοδα τοπικής αποθήκευσης, παράδοσης, πωλήσεων και υποστήριξης, καθώς και το περιθώριο για τους διανομείς, τους χονδρεμπόρους και τους εμπόρους λιανικής πώλησης.

Β.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές) Νέο Δασμολόγιο

Ως γνωστόν, στον κοινό τελωνειακό χώρο της Ε.Ε. δεν υπάρχουν δασμοί. Μετά την αποχώρηση του Η.Β. από την Ε.Ε. την 31^η Ιανουαρίου 2020, ολοκληρώνεται την 31^η Δεκεμβρίου 2020 και η μεταβατική περίοδος παραμονής του Η.Β. στην ενιαία αγορά και την τελωνειακή ένωση της Ε.Ε. Ταυτόχρονα το Η.Β. εξακολουθεί να διαπραγματεύεται τους όρους εμπορίου οι οποίοι θα διέπουν την μελλοντική οικονομική του σχέση με την Ε.Ε.

Οι προετοιμασίες του Η.Β. για την μετάβαση του από μέλος της ενιαίας αγοράς της Ε.Ε. σε καθεστώς τρίτης χώρας έχουν ξεκινήσει με την υιοθέτηση του Νέου Παγκόσμιου Δασμολόγιου του (Global Tariff - UKGT) , το οποίο στηρίζεται στην αρχή της ρήτρας του Μάλλον Ευνοουμένου Κράτους και θα αντικαταστήσει το κοινό δασμολόγιο της Ε.Ε. από την 1^η Ιανουαρίου 2021. Εκτιμάται ότι με την έναρξη ισχύος του νέου δασμολογίου, το 60% των εισαγωγών της χώρας θα είναι αδασμολόγητο, είτε σε όρους ΠΟΕ, είτε μέσω υπάρχουσών συμφωνιών προτιμησησικής πρόσβασης στη βρετανική αγορά. Δεν θα εφαρμοσθεί στα εμπορεύματα τα οποία προέρχονται από αναπτυσσόμενες χώρες, για τις οποίες ισχύουν οι ευνοϊκές

¹¹ Αναλυτικά για κάθε κατηγορία προϊόντος ή υπηρεσίας, ο συντελεστής ΦΠΑ που επιβάλλεται εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/guidance/rates-of-vat-on-different-goods-and-services> . Οι κανόνες και οι διαδικασίες ΦΠΑ στις οποίες περιλαμβάνονται και οι διαδικασίες επιστροφών, εντοπίζονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/guidance/vat-guide-notice-700#section20>

ρυθμίσεις του Συστήματος των Γενικευμένων Προτιμήσεων (Generalised System of Preferences). Επίσης δεν θα εφαρμοσθεί στα εμπορεύματα που προέρχονται από χώρες με τις οποίες το Η.Β. έχει συνάψει ή θα συνάψει Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών (ΣΕΣ, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης μεταξύ Η.Β. - Ε.Ε.), περίπτωση κατά την οποία εφαρμόζονται οι συμφωνημένοι δασμοί μεταξύ των μερών.

Το Νέο Παγκόσμιο Δασμολόγιο¹², το οποίο προέκυψε μετά από διαβούλευση με τους παραγωγικούς φορείς, διαμορφώθηκε στη βάση του Κοινού Δασμολογίου της ΕΕ, με γνώμονα τη διευκόλυνση των εισαγωγών (μηδενικοί δασμοί σε πολλά βιομηχανικά προϊόντα κυρίως της ελαφράς βιομηχανίας), τον περιορισμό της γραφειοκρατίας αλλά και την προστασία της εγχώριας βιομηχανίας και παραγωγής (μηδενικοί δασμοί για προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή εγχώριων π.χ. στους σωλήνες από κράμα χαλκού). Οι αλλαγές περιλαμβάνουν την κατάργηση περιττών δασμών, τη στρογγυλοποίηση δασμών σε ομοίμορφα ποσοστά, τη μετατροπή των αξιών σε λίρες από ευρώ και την απαλλαγή από όλους τους «ενοχλητικούς» δασμούς (εκείνους κάτω του 2%). Διατηρήθηκαν ορισμένοι δασμοί σε προϊόντα που υποστηρίζουν επιχειρήσεις του Η.Β., στους τομείς της γεωργίας (π.χ. αρνί, βόειο κρέας, πουλερικά), της αυτοκινητοβιομηχανίας (10% στα αυτοκίνητα) και της αλιείας, οι οποίοι βοηθούν την ισόρροπη ανάπτυξη όλων των περοχών του Η.Β. Για την προώθηση μιας βιώσιμης οικονομίας και την υποστήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης, της δέσμευσης άνθρακα και της κυκλικής οικονομίας, μειώνονται ή μηδενίζονται οι δασμοί σε περισσότερα από 100 προϊόντα.

Το δασμολόγιο θα ισχύσει βεβαίως και με τις χώρες της Ε.Ε., σε περίπτωση που οι σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις δεν καταλήξουν σε κάποιου είδους ΣΕΣ. Σε αυτή τη περίπτωση εκτιμούμε ότι η επίπτωση στις ελληνικές εξαγωγές αγαθών στο Η.Β. θα είναι σημαντική. Εξέταση των ελληνικών εξαθθέντων στο Η.Β. προϊόντων το 2019, με βάση τα στοιχεία της βρετανικής Υπηρεσίας Εσόδων και Τελωνείων, που ξεπερνούν σε αξία τις 500 χιλ. λίρες Αγγλίας (84% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών το συγκεκριμένο χρόνο), καταδεικνύει τα εξής:

- Από τους 185 οκταψήφιους κωδικούς που εμπίπτουν στα παραπάνω κριτήρια, οι 47 απολαμβάνουν μηδενικό δασμό, ενώ οι 138 επιβαρύνονται με δασμό επί της αξίας που κυμαίνεται μεταξύ 2% και 30%, ή με δασμό επί του όγκου ή επί των τεμαχίων.
- Σε 118 οκταψήφιους κωδικούς επιβάλλεται μη μηδενικός δασμός επί της αξίας. Το σύνολο των εξαγωγών μας σε αυτούς τους κωδικούς το 2019 ήταν 410 εκ. λίρες (44% του συνόλου) και οι αναλογούντες δασμοί, με βάση το δασμολόγιο, ανέρχονται σε 29,5 εκ. λίρες.
- Σε 20 οκταψήφιους κωδικούς επιβάλλεται δασμός επί του όγκου ή επί των τεμαχίων. Το σύνολο των εξαγωγών μας σε αυτούς τους κωδικούς το 2019 ήταν 121,5 εκ. λίρες (13% του συνόλου).

Όσον αφορά επιμέρους προϊόντα ελληνικού ενδιαφέροντος παρατηρούμε τα εξής:

- Θετικό σημείο του δασμολογίου συνιστά η μη επιβολή δασμού στα φάρμακα (κωδικός 30049000, που αποτελεί το πρώτο εξαγόμενο προϊόν μας στο Η.Β., αντιπροσωπεύοντας το 11,3% του συνόλου των εξαγωγών μας στη χώρα, όπως και όλοι οι κωδικοί των κατηγοριών 3003-3006 που αντιστοιχούν αθροιστικά στο 14% των εξαγωγών μας). Ομοίως, για τους ελληνικού ενδιαφέροντος κωδικούς πετρελαιοειδών (κωδικός 27101921, που αντιπροσωπεύει το 2,9% του συνόλου των εξαγωγών μας στο Η.Β. και τον κωδικό 27101947, που εμφανίζεται μόνο στα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ – βλ. παρακάτω).
- Στα αρνητικά, η επιβολή δασμού 4% στους χάλκινους σωλήνες (74111010 και 74111090) που αντιπροσωπεύουν το 5,9% των εξαγωγών μας, όπως επίσης δασμού 2% στους ηλεκτρικούς αγωγούς (85444995, 85444999, 85446010, 85444290 και 85446090) που αντιπροσωπεύουν το 5,3% των εξαγωγών μας.
- Ομοίως, η επιβολή δασμού 12% σε όλες τις κατηγορίες ειδών ένδυσης (61044300, 61124190, 61044400, 61045300, 62114390, 61099020, 61046300, 61142000, 61044200, 61046200, 61046900,

¹² Το νέο βρετανικό δασμολόγιο είναι διαθέσιμο στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/check-tariffs-1-january-2021>

61062000, 62111200, 61091000, 62034290, 61103010, 62114290 και 62044300) με εξαίρεση τα βρεφικά (62099090) στα οποία ο δασμός ανέρχεται σε 10%. Τα είδη ένδυσης αντιπροσωπεύουν αθροιστικά το 4,1% των εξαγωγών μας, εκ των οποίων 0,1% τα βρεφικά.

- Επίσης, η επιβολή δασμού σε όλα τα τρόφιμα ελληνικού ενδιαφέροντος, με εξαίρεση τον κωδικό 12089000 (άλλα αλεύρια από σπέρματα και ελαιώδεις καρπούς). Οι δασμοί που επιβάλλονται στις βασικές κατηγορίες τροφίμων είναι:
  - Γιαούρτι (04031011, 04031019, 04031013, 04031091), κωδικοί που το 2019 αντιπροσώπευαν αθροιστικά το 6,3% των εξαγωγών μας στο Η.Β., δασμοί από 17 μέχρι 49 λίρες ανά 100 κιλά, ή σε άλλη περίπτωση, 8% επί της αξίας και 10 λίρες ανά 100 κιλά.
  - Φέτα (04069032), που αντιστοιχεί στο 4,5% των εξαγωγών μας, 126 λίρες ανά 100 κιλά.
  - Φρούτα νωπά, κατεψυγμένα ή αποξηραμένα, (επιτραπέζια σταφύλια 08061010, σταφίδες 08062010, ακτινίδια 08105000, φράουλες 08101000, κατεψυγμένοι καρποί και φρούτα 08119095, κεράσια 08092900, αποξηραμένα σύκα 08042090), 4,3% των εξαγωγών μας, δασμός 2% έως 14%.
  - Παρασκευασμένα φρούτα (ροδάκινα 20087098, 20087079, 20087071, 20087069 και 20087061, δαμάσκηνα 20089978 και 20089972 και μείγματα 20089798, 20089774 και 20089967), 3% των εξαγωγών μας, δασμός 12% έως 20%.
  - Ελιές παρασκευασμένες (20057000, 20019065), 1,8% των εξαγωγών μας, δασμός 12% έως 16%.
  - Παρασκευασμένες ντομάτες (20029031, 20021090), 1,4% των εξαγωγών μας, δασμός 14%.
  - Φρέσκα λαχανικά (07099390, 07070005, 07096010), 0,5% των εξαγωγών μας, δασμός 6% - 12%
  - Ελαιόλαδο (15091020, 15091080), 0,4% των εξαγωγών μας, δασμός 104 λίρες ανά 100 κιλά.
  - Προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας (03028410, 03044500, 03028530), 0,4% των εξαγωγών μας, δασμός 14% - 18%.

Σημειώνουμε, τέλος, ότι υπάρχουν ορισμένες αποκλίσεις στα στοιχεία διμερούς εμπορίου μεταξύ της Υπηρεσίας Εσόδων και Τελωνείων του Η.Β. και της ΕΛΣΤΑΤ, με τις δύο Υπηρεσίες να καταγράφουν τα είδη σε διαφορετικούς κωδικούς, ή κάποιοι κωδικοί να μην εμφανίζονται στην ανάλυση της μιας ή της άλλης. Από αυτούς, ξεχωρίζουμε τους παρακάτω κωδικούς που περιλαμβάνονται στα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, αλλά όχι του Η.Β., καθώς αντιπροσωπεύουν σημαντική αξία ελληνικών εξαγωγών στη χώρα το 2019:

- Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 0,002 % αλλά δεν υπερβαίνει το 0,1 %, κωδικός 27101947, με εξαγωγές ύψους 71 εκ. ευρώ το 2019. Μηδενικός δασμός σύμφωνα με το βρετανικό δασμολόγιο.
- Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες ή άλλα προϊόντα της κλάσης 2936, κωδικός 30045000, με εξαγωγές ύψους 17 εκ. ευρώ. Μηδενικός δασμός σύμφωνα με το βρετανικό δασμολόγιο, όπως και σε όλους τους σχετικούς με τα φάρμακα κωδικούς ελληνικού ενδιαφέροντος που εμφανίζονται στα βρετανικά στατιστικά στοιχεία (βλ. παραπάνω).
- Τσιμέντα Portland, κωδικός 25232900, με εξαγωγές ύψους 17 εκ. ευρώ¹³. Μηδενικός δασμός σύμφωνα με το βρετανικό δασμολόγιο.

Συνιστούμε στις ελληνικές επιχειρήσεις να ανατρέξουν στο βρετανικό δασμολόγιο προκειμένου να αναζητήσουν τις δασμολογικές κλάσεις των ειδών ενδιαφέροντός τους, καθώς η ανάλυση του παρόντος δεν μπορεί να είναι εξαντλητική, λόγω της πληθώρας κωδικών.

¹³ Ο συγκεκριμένος κωδικός δεν εμφανίζεται στα βρετανικά στατιστικά δεδομένα γιατί εμπίπτει στην κατηγορία αυτών για τους οποίους δεν δημοσιεύονται στοιχεία για λόγους προστασίας ευαίσθητων επιχειρηματικών και εθνικών συμφερόντων.

B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Παράλληλα με το Νέο Δασμολόγιο η βρετανική κυβέρνηση εξέδωσε το πολυσέλιδο κείμενο πολιτικής “The Border with the European Union: Importing and Exporting Goods”¹⁴, στο οποίο περιλαμβάνονται τεχνικές λεπτομέρειες σχετικά με τη διακίνηση προϊόντων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Μεγάλης Βρετανίας μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, δηλαδή από τον Ιανουάριο 2021. Συμπληρωματικές οδηγίες εκδίδονται ειδικά για τη διαδικασία διασάφησης εισαγωγών και εξαγωγών που θα πρέπει να εφαρμόζουν οι εγχώριες επιχειρήσεις¹⁵ αλλά και άλλες διαδικασίες εισαγωγών που απαιτούνται για ειδικές κατηγορίες προϊόντων. Οι νέοι τελωνειακοί έλεγχοι θα αναπτυχθούν σε τρία στάδια, από την 1^η Ιανουαρίου μέχρι την 1^η Ιουλίου 2021. Οι τεχνικές λεπτομέρειες και οδηγίες εισαγωγών και η, κατά το δυνατόν περιεκτική και με κριτήριο το ικανό ελληνικό ενδιαφέρον, παρουσίασή τους εδώ, αφορά το περιεχόμενο ανακοινώσεων μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος επιχειρηματικού οδηγού. Επειδή όμως τα κείμενα των ανακοινώσεων, για τις οποίες κάνουμε παραπομπές στη διαδικτυακή τους έκδοση, τελούν υπό διαρκή επικαιροποίηση, συνιστούμε στους ενδιαφερόμενους να τις επισκέπτονται συχνά για την επιβεβαίωση των θεμάτων ενδιαφέροντός τους.

Από το κείμενο πολιτικής “The Border with the European Union: Importing and Exporting Goods” καταγράφουμε τα εξής:

A. Διαδικασίες Τελωνειακής Διασάφησης Εισαγωγών στη Μεγάλη Βρετανία (ΓΕΝΙΚΑ)

Οι συγκεκριμένες οδηγίες αφορούν τη διασάφηση εισαγωγών από την ΕΕ στη Μεγάλη Βρετανία. Από τον Ιανουάριο 2021 Βρετανοί εισαγωγείς προϊόντων που υπόκεινται σε έλεγχο (βλ. ενότητα Γ. παρακάτω) πρέπει υποχρεωτικά να εφαρμόζουν την τυπική διαδικασία διασάφησης (1) ή εφόσον διαθέτουν σχετική άδεια, την απλοποιημένη διαδικασία διασάφησης (3). Μεταξύ Ιανουαρίου και Ιουλίου και για προϊόντα που δεν υπόκεινται σε έλεγχο οι εισαγωγείς μπορούν να επιλέξουν μεταξύ εισαγωγής με αναβολή διασάφησης (2), τυπικής διαδικασίας διασάφησης (1), ή εφόσον διαθέτουν σχετική άδεια, απλοποιημένης διαδικασίας διασάφησης (3).

1. ΤΥΠΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΣΑΦΗΣΗΣ

Πρόκειται για πλήρη διαδικασία διασάφησης.

1.1. Προετοιμασία. Ο εισαγωγέας πρέπει:

- Να αποκτήσει βρετανικό αριθμό EORI.
- Να ελέγξει αν για τα προϊόντα που εισάγει απαιτείται άδεια εισαγωγής ή πιστοποιητικό. Για τα περισσότερα προϊόντα που υπόκεινται σε έλεγχο, υπάρχουν αυξημένες απαιτήσεις τεκμηρίωσης και πιστοποιητικών.
- Να ελέγξει τις υποχρεώσεις του ως προς τη δήλωση ΦΠΑ.
- Να αποκτήσει το κατάλληλο λογισμικό για τη υποβολή των διασαφήσεων.
- Να εντοπίσει το δασμό που αντιστοιχεί στα προς εισαγωγή προϊόντα από το νέο Παγκόσμιο Δασμολόγιο του ΗΒ. Αν αυτά υπόκεινται σε δασμό ή σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, να κάνει αίτηση απόκτησης λογαριασμού αναστολής πληρωμής δασμών¹⁶, ώστε να τους καταβάλλει σε μηνιαία βάση.

1.2. Προετοιμασία εισαγωγής. Ο διασαφιστής πρέπει:

¹⁴ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/the-border-operating-model>

¹⁵ Εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/how-to-import-and-export-goods-between-great-britain-and-the-eu-from-1-january-2021>

¹⁶ Η διαδικασία εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/setting-up-an-account-to-defer-duty-payments-when-you-import-goods>

- Να υποβάλει πλήρη διασάφηση.
- Να επιβεβαιώσει ότι ο εξαγωγέας έχει ολοκληρώσει το δικό του μέρος της προετοιμασίας: έχει ευρωπαϊκό αριθμό EORI, διαθέτει τις απαραίτητες άδειες ή πιστοποιητικά εξαγωγής και έχει ολοκληρώσει τη διασάφηση της εξαγωγής.
- Να καταβάλει δασμούς και ειδικό φόρο κατανάλωσης. Να καταβάλει ή να αναβάλει την καταβολή ΦΠΑ.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΕ ΑΝΑΒΟΛΗ ΔΙΑΣΑΦΗΣΗΣ

Κατά την εισαγωγή γίνεται απλοποιημένη διασάφηση, ενώ συμπληρωματικές δηλώσεις υποβάλλονται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία εισαγωγής. Αναλυτικά η διαδικασία έχει ως εξής:

2.1. Προετοιμασία. Ο εισαγωγέας πρέπει:

- Να αποκτήσει βρετανικό αριθμό EORI (Economic Operator Registration and Identification) .
- Να ελέγξει αν για τα προϊόντα που εισάγει απαιτείται άδεια εισαγωγής ή πιστοποιητικό (βλ. ενότητα Β. παρακάτω).
- Να ελέγξει τις υποχρεώσεις του ως προς τη δήλωση ΦΠΑ.
- Να εντοπίσει το δασμό που αντιστοιχεί στα προς εισαγωγή προϊόντα από το νέο Παγκόσμιο Δασμολόγιο του ΗΒ
- Να κάνει αίτηση απόκτησης λογαριασμού αναστολής πληρωμής δασμών.
- Να κάνει αίτηση και να λάβει εξουσιοδότηση διενέργειας απλουστευμένης διασάφησης.
- Να αποκτήσει το κατάλληλο λογισμικό για τη υποβολή των διασαφήσεων.

2.2. Προετοιμασία εισαγωγής. Ο διασαφιστής πρέπει:

- Να καταχωρίσει την εισαγωγή στα λογιστικά του βιβλία.
- Να επιβεβαιώσει ότι ο εξαγωγέας έχει ολοκληρώσει το δικό του μέρος της προετοιμασίας: έχει ευρωπαϊκό αριθμό EORI, διαθέτει τις απαραίτητες άδειες ή πιστοποιητικά εξαγωγής και έχει ολοκληρώσει τη διασάφηση της εξαγωγής.
- Να υποβάλει συμπληρωματική διασάφηση μέσα σε έξι μήνες από την εισαγωγή.
- Να καταβάλει ή να αναβάλει την καταβολή ΦΠΑ. Ο λογαριασμός αναστολής πληρωμής δασμών του χρεώνεται με το ύψος του δασμού.

3. ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΣΑΦΗΣΗΣ

Κατά την εισαγωγή γίνεται απλοποιημένη συνοριακή διασάφηση, ενώ συμπληρωματική δήλωση υποβάλλεται ένα μήνα αργότερα. Αναλυτικά η διαδικασία έχει ως εξής:

3.1. Προετοιμασία. Ο εισαγωγέας πρέπει:

- Να αποκτήσει βρετανικό αριθμό EORI.
- Να ελέγξει αν για τα προϊόντα που εισάγει απαιτείται άδεια εισαγωγής ή πιστοποιητικό.
- Να ελέγξει τις υποχρεώσεις του ως προς τη δήλωση ΦΠΑ.
- Να κάνει αίτηση απόκτησης λογαριασμού αναστολής πληρωμής δασμών.
- Να κάνει αίτηση και να λάβει εξουσιοδότηση διενέργειας απλουστευμένης διασάφησης.
- Να αποκτήσει το κατάλληλο λογισμικό για τη υποβολή των διασαφήσεων.

3.2. Προετοιμασία εισαγωγής. Ο διασαφιστής πρέπει:

- Να καταχωρίσει την απλοποιημένη συνοριακή διασάφηση.

- Να επιβεβαιώσει ότι ο εξαγωγέας έχει ολοκληρώσει το δικό του μέρος της προετοιμασίας: έχει ευρωπαϊκό αριθμό EORI, διαθέτει τις απαραίτητες άδειες ή πιστοποιητικά εξαγωγής και έχει ολοκληρώσει τη διασάφηση της εξαγωγής.

3.3. Εισαγωγή. Ο διασαφιστής πρέπει:

- Να υποβάλει συμπληρωματική διασάφηση μέχρι την τέταρτη εργάσιμη ημέρα του μήνα που έπεται της εισαγωγής.
- Να καταβάλει ή να αναβάλει την καταβολή ΦΠΑ και ειδικού φόρου κατανάλωσης. Ο λογαριασμός αναστολής πληρωμής δασμών του χρεώνεται με το ύψος του δασμού.

4. ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ

4.1. Προετοιμασία. Ο εισαγωγέας πρέπει:

- Να αποκτήσει βρετανικό αριθμό EORI.
- Να ελέγξει αν για τα προϊόντα που εισάγει απαιτείται άδεια εισαγωγής ή πιστοποιητικό.
- Να ελέγξει τις υποχρεώσεις του ως προς τη δήλωση ΦΠΑ.
- Να διερευνήσει το ενδεχόμενο αίτησης απόκτησης καθεστώτος εγκεκριμένου παραλήπτη. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται ακόμα αίτηση άδειας προσωρινής αποθήκευσης και πρόσβασης στο πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης διαμετακόμισης.
- Να προετοιμαστεί για τη διαχείριση των εμπορευμάτων μετά τη διαμετακόμιση (εισαγωγή ή άλλο τελωνειακό καθεστώς).

4.2. Προετοιμασία εισαγωγής. Ο διασαφιστής πρέπει:

- Να επιβεβαιώσει ότι ο εξαγωγέας έχει υποβάλει τη διασάφηση της εξαγωγής και τη δήλωση διαμετακόμισης στο NCTS (New Computerised Transit System). Επίσης, ότι έχει παράσχει στο μεταφορέα τον ευρωπαϊκό του αριθμό EORI και τον αριθμό αναφοράς από το σύστημα NCTS, όπως και ότι έχει ασφαλίσει τη μεταφορά καταβάλλοντας συνολική εγγύηση.
- Να επιβεβαιώσει ότι τα προϊόντα εισέρχονται στο ΗΒ μέσω ενός Γραφείου Διαμετακόμισης.
- Αν έχει καθεστώς εγκεκριμένου παραλήπτη, τα προϊόντα μεταφέρονται στις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις προσωρινής αποθήκευσης, διαφορετικά κατευθύνονται σε ένα Γραφείο Προορισμού.

4.3. Διαμετακόμιση

Για να ολοκληρωθεί η διαμετακόμιση, τα προϊόντα θα πρέπει είτε να εισαχθούν, είτε να υποβληθούν σε κάποια άλλη τελωνειακή διαδικασία.

Για την προσωρινή εισαγωγή και εξαγωγή μη αναλώσιμων προϊόντων μεταξύ ΕΕ και Ηνωμένου Βασιλείου από φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, μπορεί από την 1/1/2021 να χρησιμοποιηθεί δελτίο ATA (ATA Carnet) με τον ίδιο τρόπο που χρησιμοποιείται μεταξύ ΕΕ και συμβαλλόμενων τρίτων χωρών.

B. Έλεγχοι και Πιστοποιητικά και διαδικασίες ειδικών προϊόντων

Για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία ορισμένων προϊόντων προέλευσης ΕΕ θα απαιτείται κάποιου είδους πιστοποιητικό. Σε αυτά τα προϊόντα περιλαμβάνονται ζώα, ορισμένα ζωικά προϊόντα για ανθρώπινη κατανάλωση, ζώντα ψάρια και οστρακοειδή, φυτά, ορισμένα φρούτα, λαχανικά και άνθη, αγροτικά

προϊόντα, ξυλεία και προϊόντα ξύλου, φάρμακα, ιστοί και κύτταρα για ανθρώπινη χρήση, χημικά, απόβλητα, όπλα και είδη που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για βασανισμό ή θανάτωση.¹⁷

Καταγράφουμε επιλεκτικά ορισμένους τομείς ελληνικού ενδιαφέροντος:

1. ΦΥΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

1.1. Από την 1/1/2021 θα απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής¹⁸ (από τον εισαγωγέα) και φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό για όλα τα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης υψηλής προτεραιότητας που θα εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία από την ΕΕ. Αναλυτικός κατάλογος των φυτών και προϊόντων φυτικής προέλευσης υψηλής προτεραιότητας είναι διαθέσιμος στο σύνδεσμο: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/923654/high-priority-plants-list.odt. Περιλαμβάνει αγροτικά μηχανήματα και οχήματα, όλα τα φυτά για φύτευση, πατάτες κατανάλωσης και πατάτες για φύτευση, ποικιλία σπόρων, κωνοφόρα δέντρα και τα κλαδιά τους, φλοιό ορισμένων δέντρων και ξυλεία από ορισμένα δέντρα ή και χώρες.

Ο εξαγωγέας από την ΕΕ θα πρέπει να έχει εξασφαλίσει το φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό πριν από την αναχώρηση των προϊόντων, προκειμένου να βρίσκεται στη διάθεση του εισαγωγέα για τη διαδικασία της προαναγγελίας της εισαγωγής.

Τα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης υψηλής προτεραιότητας θα υπόκεινται σε ελέγχους τεκμηρίωσης¹⁹ και ταυτότητας²⁰. Επιπλέον, θα πραγματοποιείται φυσική επιθεώρηση²¹ στον προορισμό τους.

Από την 1/1/2021 ταξιδιώτες προέλευσης ΕΕ που εισέρχονται στη Μεγάλη Βρετανία μεταφέροντας στις αποσκευές τους φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης υψηλής προτεραιότητας, θα πρέπει επίσης να διαθέτουν φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό και τα προϊόντα που μεταφέρουν μπορεί να υποβάλλονται σε έλεγχο κατά την άφιξη.

1.2. Από την 1/4/2021 θα απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής και φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό για όλα τα ελεγχόμενα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης, δηλαδή για αυτά που περιλαμβάνονται στην κατηγορία υψηλής προτεραιότητας της προηγούμενης ενότητας και ακόμα για: βολβοειδή και κονδυλώδη λαχανικά, ορισμένα κοινά φρούτα άλλα από διατηρημένα σε βαθιά κατάψυξη, κάποια κομμένα λουλούδια, φυλλώδη λαχανικά άλλα από διατηρημένα σε βαθιά κατάψυξη, πατάτες από ορισμένες χώρες.

Δεν θα απαιτείται φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό για φρούτα και λαχανικά που έχουν υποστεί επεξεργασία και συσκευασία (σαλάτες, σάντουιτς, κατεψυγμένα υλικά) και για σύνθετα προϊόντα (βούτυρα από καρπούς ή σπόρους που περιέχουν μεταποιημένα φρούτα ή λαχανικά). Ομοίως, εξαιρούνται από την υποχρέωση προσκόμισης φυτοϋγειονομικού πιστοποιητικού τα εξής: ανανάδες, ακτινίδια, καρύδες, φρούτα και φύλλα εσπεριδοειδών, κουμκουάτ, πικρά πορτοκάλια, λωτοί,

¹⁷ <https://www.gov.uk/starting-to-import/import-licences-and-certificates>

¹⁸ **Προαναγγελία εισαγωγής:** Πραγματοποιείται με τη χρήση τυποποιημένου εντύπου που περιλαμβάνει λεπτομέρειες για την αποστολή όπως, χώρα προέλευσης, τόπος προορισμού, προϊόντα, στοιχεία του εισαγωγέα, του εξαγωγέα και του μεταφορέα. Υποβάλλεται από τον εισαγωγέα προς τον αρμόδιο φορέα για το συγκεκριμένο εμπόρευμα, πριν από την άφιξή του.

¹⁹ **Έλεγχος τεκμηρίωσης:** Εξέταση των επίσημων πιστοποιητικών, βεβαιώσεων και λοιπών εμπορικών εγγράφων που απαιτείται να συνοδεύουν την αποστολή.

²⁰ **Έλεγχος ταυτότητας:** Οπτική επιθεώρηση της αποστολής προκειμένου να διαπιστωθεί ότι το περιεχόμενο και η επισήμανσή της ανταποκρίνεται σε όσα αναγράφονται στην τεκμηρίωση που τη συνοδεύει.

²¹ **Φυσική επιθεώρηση:** Έλεγχος των προϊόντων προκειμένου να διαπιστωθεί ότι συμμορφώνονται με τις υγειονομικές ή φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις εισαγωγής στη Μεγάλη Βρετανία. Μπορεί να περιλαμβάνει έλεγχο της συσκευασίας, της μεθόδου μεταφοράς και της επισήμανσης. Μπορεί ακόμα να προϋποθέτει δειγματοληπτικό έλεγχο της θερμοκρασίας και εργαστηριακό έλεγχο ή διάγνωση.

ντούριαν, βαμβάκι (μπάλες), φύλλα κάρυ, μπανάνες, μάνγκο, χουρμάδες, φρούτα του πάθους, γκουάβα.

Ο εξαγωγέας από την ΕΕ θα πρέπει να έχει εξασφαλίσει το πιστοποιητικό φυτοϋγείας πριν από την αναχώρηση των προϊόντων, προκειμένου να βρίσκεται στη διάθεση του εισαγωγέα για τη διαδικασία της προαναγγελίας της εισαγωγής.

Τα προϊόντα αυτής της κατηγορίας θα υπόκεινται σε έλεγχο τεκμηρίωσης, ο οποίος δεν θα πραγματοποιείται στα σύνορα. Επίσης, μπορεί να υπόκεινται σε έλεγχο ταυτότητας και φυσική επιθεώρηση.

Από την 1/4/2021 ταξιδιώτες προέλευσης ΕΕ που εισέρχονται στη Μεγάλη Βρετανία μεταφέροντας στις αποσκευές τους ελεγχόμενα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης, θα πρέπει επίσης να διαθέτουν φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό και τα προϊόντα που μεταφέρουν μπορεί να υποβάλλονται σε έλεγχο κατά την άφιξη.

- 1.3. Από την 1/7/2021 θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται οι προβλέψεις της περιόδου που ξεκινάει την 1/4/2021 (ενότητα 1.2 παραπάνω), με τη διαφορά ότι θα πραγματοποιούνται περισσότεροι έλεγχοι ταυτότητας και φυσικές επιθεωρήσεις. Οι τελευταίες θα λαμβάνουν χώρα σε Συνοριακό Σταθμό Επιθεώρησης - BCP²².

Όσον αφορά τα ξύλινα μέσα συσκευασίας, συμπεριλαμβανομένων παλετών και κιβωτίων, θα πρέπει να πληρούν το διεθνές πρότυπο ISPM15 ως προς την επεξεργασία και τη σήμανση. Ξύλινες συσκευασίες προϊόντων που θα εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία από την 1/1/2021 μπορεί να υπόκεινται σε επιθεωρήσεις για την επιβεβαίωση συμμόρφωσής τους με τις απαιτήσεις του ISPM15. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/import-or-export-wood-packaging-material>

Τέλος, για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία προϊόντων προέλευσης ΕΕ για τα οποία σήμερα απαιτείται φυτοϋγειονομικό διαβατήριο, από την 1/1/2021 θα χρειάζεται αντί αυτού φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό.

Λεπτομέρειες για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία φυτών και προϊόντων φυτικής προέλευσης είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/importing-and-exporting-plants-and-plant-products-from-1-january-2021>.

1.4. Προδιαγραφές εμπορίας οπωροκηπευτικών²³ προέλευσης Ε.Ε. που εισάγονται στο Η.Β. από 1/1/21.

1.4.1. Εξαγωγή οπωροκηπευτικών από την ΕΕ στη Μεγάλη Βρετανία

- Οι διαδικασίες ελέγχου στα σύνορα των προδιαγραφών εμπορίας οπωροκηπευτικών προέλευσης ΕΕ θα αλλάξουν από την 1/1/2021. Τα προϊόντα δεν χρειάζεται να συνοδεύονται από πιστοποιητικό συμμόρφωσης που εκδίδεται στο κ-μ ΕΕ από το οποίο πραγματοποιείται η εξαγωγή.

²² **Border Control Post – BCP:** σταθμός επιθεώρησης που έχει οριστεί και εγκριθεί σύμφωνα με τη σχετική βρετανική νομοθεσία για τη διενέργεια ελέγχων σε ζώα, φυτά και τα προϊόντα τους που εισέρχονται στη Μεγάλη Βρετανία από την ΕΕ. Διαφορετικοί σταθμοί θα έχουν τη δυνατότητα επιθεώρησης διαφορετικών εμπορευμάτων. Αποτελεί ευθύνη των εισαγωγέων να διασφαλίσουν ότι τα εμπορεύματά τους εισέρχονται στη Μεγάλη Βρετανία μέσω του κατάλληλου BCP (ομοίως για τις εξαγωγές από τη Μεγάλη Βρετανία στην ΕΕ). Συνήθως οι εισαγωγείς υποχρεούνται να κοινοποιούν στο αρμόδιο BCP την άφιξη των εμπορευμάτων, ως μέρος της διαδικασίας προαναγγελίας της εισαγωγής. Κατάλογοι εγκεκριμένων συνοριακών σταθμών επιθεώρησης περιλαμβάνονται εδώ: - Φυτά: <https://www.gov.uk/government/publications/plant-imports-authorised-points-of-entry-to-the-uk>
- Ζώα, ζώα, προϊόντα ζωικής προέλευσης, ή υψηλού κινδύνου τρόφιμα και ζωοτροφές μη ζωικής προέλευσης: <https://www.gov.uk/government/publications/uk-border-control-posts-animal-and-animal-product-imports>

²³ Εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/fresh-fruit-and-vegetable-marketing-standards-from-1-january-2021>

- Μικρό μέρος των εισαγωγών οπωροκηπευτικών προέλευσης ΕΕ θα επιλέγεται δειγματοληπτικά για έλεγχο, προκειμένου να πιστοποιείται η συμμόρφωση με τις βρετανικές προδιαγραφές εμπορίας.
- Η διαδικασία αίτησης για την απόδοση στα κ-μ ΕΕ καθεστώτος εγκεκριμένων υπηρεσιών ελέγχου στη Μεγάλη Βρετανία (GB Approved Inspection Services - AIS²⁴) θα ανακοινωθεί πριν την 1^η Ιανουαρίου 2023.

1.4.2. Αποστολές οπωροκηπευτικών από την ΕΕ στη Βόρεια Ιρλανδία

Δεν υπάρχει καμία αλλαγή στις προδιαγραφές εμπορίας οπωροκηπευτικών προέλευσης ΕΕ που θα πωλούνται στη Βόρεια Ιρλανδία.

1.4.3. Διακίνηση οπωροκηπευτικών από τη Βόρειο Ιρλανδία στη Μεγάλη Βρετανία

Δεν υπάρχει καμία αλλαγή στις απαιτήσεις διακίνησης οπωροκηπευτικών προέλευσης ΕΕ από τη Βόρειο Ιρλανδία στη Μεγάλη Βρετανία.

Οι προδιαγραφές εμπορίας οπωροκηπευτικών που ισχύουν σήμερα στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι κοινές με αυτές της ΕΕ και περιγράφονται στους παρακάτω συνδέσμους:

- Αγγλία και Ουαλία: <https://www.gov.uk/guidance/comply-with-marketing-standards-for-fresh-fruit-and-vegetables>
- Σκωτία: <https://www.gov.scot/policies/plants/>
- Βόρειος Ιρλανδία: <https://www.nibusinessinfo.co.uk/content/understanding-ec-marketing-standards-fruit-vegetables-and-plant-products>. Η Βόρειος Ιρλανδία θα παραμείνει ευθυγραμμισμένη με τις προδιαγραφές της ΕΕ και μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Πρωτόκολλο Δημοκρατίας Ιρλανδίας / Βορείου Ιρλανδίας στη Συμφωνία Αποχώρησης του Η.Β., μεταξύ της Ε.Ε. και του Η.Β.

2. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

2.1. Από την 1/1/2021 για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία προϊόντων ζωικής προέλευσης από την ΕΕ τα οποία υπόκεινται σε μέτρα διασφάλισης, θα απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής στο ηλεκτρονικό σύστημα IPAFFS²⁵ (από τον εισαγωγέα) και υγειονομικό πιστοποιητικό. Οι βρετανικές Αρχές μπορούν να υιοθετούν μέτρα διασφάλισης με σύντομη προειδοποίηση, προκειμένου να απαγορεύσουν ή να περιορίσουν την εισαγωγή ορισμένων προϊόντων από συγκεκριμένες χώρες μετά από εκδήλωση νόσου ή ζήτημα δημόσιας υγείας. Ενημέρωση σχετικά με τα κρούσματα ασθενειών που ενδέχεται να επηρεάζουν τις εισαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι διαθέσιμη στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/imports-and-exports-of-animals-and-animal-products-topical-issues>

Ο Βρετανός εισαγωγέας πρέπει να δίνει στον εξαγωγέα από την ΕΕ το μοναδικό αριθμό ειδοποίησης (UNN) που θα λαμβάνει με την ολοκλήρωση της προαναγγελίας εισαγωγής, ώστε ο τελευταίος να τον συμπεριλαμβάνει στο υγειονομικό πιστοποιητικό και στα λοιπά παραστατικά της εξαγωγής.

Δεν απαιτείται η είσοδος των προϊόντων στη Μεγάλη Βρετανία από Συνοριακό Σταθμό Επιθεώρησης - BCP.

²⁴ Σύστημα ανάλογο με το καθεστώς «εγκεκριμένου προϊόντος» που εφαρμόζει η ΕΕ για τα οπωροκηπευτικά προέλευσης τρίτων χωρών. Η πλειοψηφία των εισαγωγών από τις χώρες που συμμετέχουν στο AIS απαλλάσσεται από συστηματικούς ελέγχους συμμόρφωσης με τις βρετανικές προδιαγραφές εμπορίας και υπόκειται σε περιστασιακές δειγματοληπτικές επιθεωρήσεις.

²⁵ Import of products, animals, food and feed system (IPAFFS). Πληροφορίες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/import-of-products-animals-food-and-feed-system>

2.2. Από την 1/4/2021 προαναγγελία εισαγωγής στο ηλεκτρονικό σύστημα IPAFFS και υγειονομικό πιστοποιητικό θα απαιτείται για όλα τα προϊόντα ζωικής προέλευσης που θα εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία από την ΕΕ. Σε αυτά περιλαμβάνονται και τα σύνθετα προϊόντα²⁶, όταν περιέχουν μεταποιημένα προϊόντα κρέατος, ή αποτελούνται κατά το ήμισυ τουλάχιστον από μεταποιημένα προϊόντα ζωικής προέλευσης, όπως γαλακτοκομικά, αυγά ή αλιεύματα.

Στις περιπτώσεις που υπάρχουν, θα χρησιμοποιούνται υφιστάμενα υποδείγματα υγειονομικών πιστοποιητικών της ΕΕ, με τις απαραίτητες αλλαγές για εθνική χρήση. Αυτή τη στιγμή ισχύουν τα υποδείγματα που περιλαμβάνονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/collections/eu-import-health-certificates>. Όταν δεν υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ούτε τυποποιημένο υπόδειγμα υγειονομικού πιστοποιητικού, ο Βρετανός εισαγωγέας θα πρέπει να επικοινωνεί για οδηγίες με τις αρμόδιες Αρχές.

Ο έλεγχος τεκμηρίωσης θα διενεργείται από απόσταση. Έλεγχος ταυτότητας και φυσική επιθεώρηση δεν εφαρμόζονται παρά μόνο από την 1/7/2021 και μετά.

2.3. Από την 1/7/2021 τα προϊόντα ζωικής προέλευσης από την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων αυτών που υπόκεινται σε μέτρα διασφάλισης, θα πρέπει να εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία μέσω ενός Συνοριακού Σταθμού Επιθεώρησης – BCP, όπου θα υφίστανται πλέον των ελέγχων παραστατικών, ελέγχους ταυτότητας και φυσική επιθεώρηση.

Λεπτομέρειες για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία ζώντων ζώων, προϊόντων και υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης, τροφίμων και ζωοτροφών υψηλού κινδύνου μη ζωικής προέλευσης είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/importing-animals-animal-products-and-high-risk-food-and-feed-not-of-animal-origin-from-1-january-2021>

3. ΑΛΙΕΥΜΑΤΑ

3.1. Από την 1/1/2021 θα απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής στο ηλεκτρονικό σύστημα IPAFFS (από τον εισαγωγέα) και υγειονομικό πιστοποιητικό για ψάρια και οστρακοειδή που θα εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία από την ΕΕ ως ζώντα ζώα για υδατοκαλλιέργεια ή διακόσμηση. Το υγειονομικό πιστοποιητικό θα πρέπει να περιλαμβάνει το μοναδικό αριθμό ειδοποίησης (UNN) του συστήματος IPAFFS (βλ. ενότητα 2.1. παραπάνω). Δεν απαιτείται η είσοδος των προϊόντων στη Μεγάλη Βρετανία από Συνοριακό Σταθμό Επιθεώρησης - BCP.

3.2. Από την 1/4/2021 θα απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής στο ηλεκτρονικό σύστημα IPAFFS και υγειονομικό πιστοποιητικό και για τα ψάρια και ζωντανά δίθυρα μαλάκια για ανθρώπινη κατανάλωση που θα εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία από την ΕΕ ως προϊόντα ζωικής προέλευσης. Σε αυτά περιλαμβάνονται και τα σύνθετα προϊόντα (βλ. ενότητα 2.2. παραπάνω). Δεν απαιτείται η είσοδος των προϊόντων από Συνοριακό Σταθμό Επιθεώρησης - BCP.

3.3. Από την 1/7/2021 θα απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής στο ηλεκτρονικό σύστημα IPAFFS και υγειονομικό πιστοποιητικό για όλα τα ψάρια και οστρακοειδή προέλευσης ΕΕ. Θα πρέπει να εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία μέσω ενός Συνοριακού Σταθμού Επιθεώρησης – BCP, όπου θα υφίστανται ελέγχους τεκμηρίωσης και ταυτότητας, όπως και φυσικές επιθεωρήσεις.

²⁶ Λεπτομέρειες για την εισαγωγή σύνθετων προϊόντων είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.food.gov.uk/business-guidance/importing-composite-products>

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, όπου υπάρχει, θα χρησιμοποιείται το υφιστάμενο υπόδειγμα υγειονομικού πιστοποιητικού. Όταν δεν υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ούτε τυποποιημένο υπόδειγμα υγειονομικού πιστοποιητικού, ο Βρετανός εισαγωγέας θα πρέπει να επικοινωνεί για οδηγίες με τις αρμόδιες Αρχές.

Δεν υφίσταται υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού αλίευσης για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία ψαριών που δεν αλιεύονται στη θάλασσα (π.χ. εκτρεφόμενα ψάρια ή οστρακοειδή και ψάρια του γλυκού νερού), όπως και ορισμένων εξαιρούμενων θαλάσσιων ειδών (π.χ. μύδια, κυδώνια, στρείδια, χτένια, ιχθύδια ή προνύμφες).

4. ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟ ΝΕΡΟ

Το εμφιαλωμένο νερό προέλευσης ΕΕ δεν θα υπόκειται σε συγκεκριμένες απαιτήσεις ελέγχου συνόρων, ούτε θα χρειάζεται να εισάγεται στη Μεγάλη Βρετανία μέσω συνοριακού σταθμού επιθεώρησης – BCP. Ωστόσο, μπορεί να πραγματοποιούνται έλεγχοι τεκμηρίωσης ή και φυσικές επιθεωρήσεις σε οποιοδήποτε στάδιο της εισαγωγής, όπως άλλωστε ισχύει και σε όλα τα προϊόντα. Οι έλεγχοι αυτοί μπορεί να περιλαμβάνουν τη λήψη δείγματος του εισαγόμενου προϊόντος, ενώ ενδέχεται να πραγματοποιούνται μετά την απελευθέρωση των εμπορευμάτων από το τελωνείο.

Τα εισαγόμενα εμφιαλωμένα νερά θα πρέπει να συμμορφώνονται με όλα τα συνήθη πρότυπα ασφάλειας και σύνθεσης. Ειδικά τα φυσικά μεταλλικά νερά, θα μπορούν να κυκλοφορούν στη Μεγάλη Βρετανία ως τέτοια, μόνον εφόσον διαθέτουν σχετική αναγνώριση από το βρετανικό Υπουργείο Τροφίμων και Αγροτικών Υποθέσεων, όπως ορίζει η βρετανική νομοθεσία (εκτός αν υπάρξει κάποια συμφωνία αμοιβαίας αναγνώρισης φυσικών μεταλλικών νερών μεταξύ ΕΕ και ΗΒ στην υπό διαπραγμάτευση Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών). Λεπτομέρειες για το τι ισχύει με βάση τα μέχρι στιγμής δεδομένα είναι διαθέσιμες: <https://www.gov.uk/guidance/food-standards-labelling-durability-and-composition#bottled-water>

Επισήμανση για την εκμετάλλευση και εμπορία φυσικού μεταλλικού νερού μετά την αποχώρηση του ΗΒ από την ΕΕ έχει γίνει και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/brexit_files/info_site/natural_mineral_waters_en.pdf

5. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΕΙΔΙΚΟ ΦΟΡΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ (ΑΓΓΛΙΑ, ΣΚΩΤΙΑ ΚΑΙ ΟΥΑΛΙΑ)

Από την 1η Ιανουαρίου 2021, οι εισαγωγές προϊόντων στη Μεγάλη Βρετανία προέλευσης Ε.Ε., στα οποία επιβάλλονται ειδικοί φόροι κατανάλωσης, θα αντιμετωπίζονται όπως οι εισαγωγές από τις υπόλοιπες χώρες του κόσμου²⁷ και θα υπόκεινται σε έλεγχο (βλ. και ενότητα Γ. παρακάτω, κατάλογο των σχετικών προϊόντων).

5.1.A. Εισαγωγή προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης και των οποίων η αποστολή ξεκινά από την 1/1/2021 και μετά.

5.1.A.1. Για την εισαγωγή των εμπορευμάτων θα πρέπει να υποβάλλεται συμπληρωμένη τελωνειακή διασάφηση. Η πλειοψηφία των διασαφήσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος Τελωνειακής Διαχείρισης Εισαγωγών και Εξαγωγών Φορτίων-Ναύλων (Customs Handling of Import and

²⁷ Η σχετική κυβερνητική ανακοίνωση εντοπίζεται στο σύνδεσμο: https://www.gov.uk/guidance/importing-excise-goods-to-the-uk-from-the-eu-from-1-january-2021?utm_source=63ac6ded-61c3-48ad-b001-61378414e047&utm_medium=email&utm_campaign=govuk-notifications&utm_content=immediate#move-gb

Export Freight – CHIEF – system²⁸). Η διαδικασία μπορεί να γίνει από τον ίδιο τον εισαγωγέα, ο οποίος έχει πρόσβαση στο σύστημα²⁹ ή από κάποιον αντιπρόσωπό του, συνήθως εκτελωνιστή. Στη συνέχεια όταν τα εμπορεύματα φτάσουν στο σημείο εισόδου στη Μεγάλη Βρετανία, τηρούνται οι σχετικές τελωνειακές διαδικασίες.

5.1.A.2. Ο εισαγωγέας αλκοολούχων ποτών και καπνού μπορεί να κάνει χρήση απλοποιημένης διαδικασίας τελωνειακής διασάφησης (Customs Freight Simplified Procedures - CFSP³⁰), δηλαδή χωρίς να κάνει την ως άνω πλήρη τελωνειακή διασάφηση εκ των προτέρων. Για όλα τα άλλα προϊόντα, τα οποία υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης δεν θα γίνεται χρήση της απλοποιημένης διαδικασίας.

Για την υποβολή απλοποιημένης διαδικασίας πρέπει να ακολουθείται:

- Η διαδικασία ελεγχόμενων αγαθών, δηλαδή να δηλώνεται ότι τα αγαθά είναι ελεγχόμενα³¹. Για να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία από το τελωνείο χρειάζεται η προσκόμιση της σχετικής άδειας ή πιστοποιητικού.
- Να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία απόκτησης λογαριασμού αναστολής πληρωμής ειδικών φόρων κατανάλωσης και δασμών³²

Από την 1η Ιανουαρίου 2021, δεν θα μπορεί ο εισαγωγέας να χρησιμοποιεί:

- το απλοποιημένο συνοδευτικό διοικητικό έγγραφο (Simplified Accompanying Administrative Document - SAAD)
- τους κανόνες της Ε.Ε. τους σχετικούς με την εξ αποστάσεως πώληση

5.1.B. Προώθηση εισαχθέντων εμπορευμάτων εντός της Μεγάλης Βρετανίας για τα οποία έχει ανασταλεί η πληρωμή του ειδικού φόρου κατανάλωσης.

5.1.B.1. Ο εισαγωγέας πρέπει να χρησιμοποιήσει το σύστημα διακίνησης και ελέγχου των ειδικών φόρων κατανάλωσης (Excise Movement Control System - EMCS) για να μεταφέρει τα ως άνω εμπορεύματα από το σημείο εισόδου στη Μεγάλη Βρετανία στον τελικό προορισμό τους. Θα πρέπει να ορισθεί από τον εισαγωγέα ένας εγγεγραμμένος αποστολέας χρήσης του συστήματος³³.

5.1.B.2. Ο εγγεγραμμένος αποστολέας πρέπει να συμπληρώνει και να υποβάλει ένα ηλεκτρονικό διοικητικό έγγραφο (electronic Administrative Document - eAD) μέσω του συστήματος EMCS πριν από την μετακίνηση. Με την διαδικασία αυτή καταγράφεται ένας μοναδικός Κωδικός Αναφοράς (Administrative Reference Code - ARC) για τη συγκεκριμένη κίνηση, ο οποίος πρέπει να συνοδεύει τα προϊόντα ανά πάσα στιγμή.

5.1.B.3. Το άτομο το οποίο συνοδεύει τα αγαθά (δηλαδή για παράδειγμα ο οδηγός του οχήματος που μεταφέρει τα εμπορεύματα) θα πρέπει να είναι εφοδιασμένος με μια έντυπη έκδοση του eAD ή με οποιοδήποτε άλλο εμπορικό έγγραφο στο οποίο να δηλώνεται σαφώς ο Κωδικός Αναφοράς.

5.1.B.4. Μόλις τα εμπορεύματα παραληφθούν και ελεγχθούν στην αποθήκη προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης, ο παραλήπτης - αποθηκάριος (ο αποδέκτης) θα πρέπει:

²⁸ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/customs-declarations-for-goods-brought-into-the-eu>

²⁹ Η διαδικασία ένταξης στο σύστημα εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/import-and-export-request-for-chief-access-c1800>

³⁰ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/using-simplified-declarations-for-imports>

³¹ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/making-a-simplified-frontier-declaration>

³² Η διαδικασία εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/setting-up-an-account-to-defer-duty-payments-when-you-import-goods>

³³ Η διαδικασία εγγραφής εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/excise-movements-application-to-be-a-registered-consignor-ex72>

- να επιβεβαιώσει ότι τα αγαθά έφθασαν στην αποθήκη
- να συμπληρώσει και υποβάλει δήλωση παραλαβής

5.1.B.5. Στην περίπτωση που τα εμπορεύματα εισέρχονται στη Μεγάλη Βρετανία μέσω σημείων εισόδου, τα οποία δεν διαθέτουν τα ως άνω σχετικά υφιστάμενα συστήματα τελωνειακού ελέγχου, ο εισαγωγέας θα πρέπει μέχρι το τέλος της επόμενης εργάσιμης ημέρας να ενημερώσει το βρετανικό Υπουργείο Οικονομικών (Her Majesty's Revenue and Customs – HMRC) ότι τα εμπορεύματα έχουν εισέλθει στη χώρα.

Σε αυτό το σενάριο, η είσοδος στο σύστημα EMCS μπορεί να καθυστερήσει μέχρι το τέλος της επόμενης εργάσιμης ημέρας. Αυτό ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι ο εγγεγραμμένος αποστολέας έχει καταχωρήσει στη διασάφηση εισαγωγής αναφορά σχετική με οικονομική εγγύηση υπό τη μορφή εγγύησης της μετακίνησης των αγαθών. Αποτελεί ευθύνη του εγγεγραμμένου αποστολέα να διασφαλίσει ότι υπάρχει έγκυρη εγγύηση κυκλοφορίας, με λεπτομέρειες της εγγύησης που καταγράφεται στα κατάλληλα έγγραφα κίνησης πριν από την αποστολή των εμπορευμάτων που βρίσκονται σε καθεστώς αναστολής πληρωμής του ειδικού φόρου κατανάλωσης ή του δασμού³⁴.

Όταν ο εγγεγραμμένος αποστολέας ολοκληρώσει τη συμπλήρωση του ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου eAD, θα πρέπει να επιλέξει την ένδειξη «deferred movement» για να σημειώσει ότι πρόκειται για αναδρομική δήλωση.

Ο εγγεγραμμένος αποστολέας μπορεί να χρειαστεί έως και 45 ημέρες για να εγγραφεί στο σύστημα. Επομένως ο εισαγωγέας θα πρέπει να ορίσει κάποιον που είναι ήδη εγγεγραμμένος για να μετακινήσει τα προϊόντα του κατά τη διάρκεια του χρόνου στον οποίο η αίτησή του βρίσκεται υπό έγκριση.

5.1.Γ. Αποστολή προϊόντων πριν την 31/12/2020 και παραλαβή μετά την 1/1/2021.

5.1.Γ.1. Δεν χρειάζεται να συμπληρώσει ο εισαγωγέας τελωνειακή διασάφηση ή να πληρώσει δασμούς εισαγωγής στη Μεγάλη Βρετανία εάν:

- τα εμπορεύματα ταξιδεύουν με ένα αναγνωρισμένο σχήμα ειδικού φόρου κατανάλωσης τη στιγμή εκείνη
- μπορεί να αποδειχθεί ότι η αποστολή (μετακίνηση) άρχισε την 31^η Δεκεμβρίου 2020 ή πριν

5.1.Γ.2. Οι προϋποθέσεις εισαγωγής και οι τυχόν κυρώσεις³⁵ που ενδέχεται να ισχύουν για αυτά τα εμπορεύματα θα βασίζονται στη νομοθεσία περί ειδικών φόρων κατανάλωσης του Ηνωμένου Βασιλείου και στους δασμούς που ισχύουν τη στιγμή που ξεκίνησε η μετακίνηση από την ΕΕ.

Στην περίπτωση που το βρετανικό Υπουργείο Οικονομικών ή το συνοριακό σημείο ελέγχου ζητήσει αποδεικτικά στοιχεία για την ημερομηνία και την ώρα αποστολής των εμπορευμάτων, ο αποστολέας μπορεί να επιδείξει:

- για εμπορεύματα των οποίων οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης έχουν ανασταλεί:
το ηλεκτρονικό διοικητικό έγγραφο eAD ή ένα εμπορικό έγγραφο που περιλαμβάνει τον Κωδικό Αναφοράς ARC
- για προϊόντα για τα οποία καταβάλλονται ειδικοί φόροι κατανάλωσης:
είτε το αίτημα για την εισαγωγή αγαθών για τα οποία έχει καταβληθεί ο ειδικός φόρος κατανάλωσης σε ένα κράτος-μέλος της Ε.Ε.³⁶ (HM4)
είτε τη φόρμα του απλοποιημένου συνοδευτικού διοικητικού εγγράφου (ως άνω SAAD).

³⁴ Σχετικές λεπτομερέστερες οδηγίες εντοπίζονται στο σύνδεσμο : <https://www.gov.uk/guidance/receiving-storing-and-moving-excite-goods> και εκτενέστερα στο σημείο movement guarantees.

³⁵ Λεπτομέρειες στην εγκύκλιο που εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/receive-goods-into-and-remove-goods-from-an-excite-warehouse-excite-notice-197>

³⁶ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/excite-movements-request-to-import-excite-goods-bought-duty-paid-in-another-eu-member-state-hm4>

5.1.Γ.3. Εάν δεν μπορεί να αποδειχθεί η ημερομηνία και η ώρα αποστολής των εμπορευμάτων, η μετακίνηση θα αντιμετωπιστεί με τον ίδιο τρόπο ως εάν να είχαν ξεκινήσει την 1η Ιανουαρίου 2021.

Πρόσθετες οδηγίες σχετικές με αποστολές εμπορευμάτων που ξεκινούν στις 31 Δεκεμβρίου ή πριν αλλά εισέρχονται στη Μεγάλη Βρετανία από την 1η Ιανουαρίου 2021 και μετά, θα δημοσιευθούν σε εύθετο χρόνο.

5.2 ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΙΡΛΑΝΔΙΑ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΕΙΔΙΚΟ ΦΟΡΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

Το πρωτόκολλο της Βορείου Ιρλανδίας/Δημοκρατίας Ιρλανδίας στη συμφωνία αποχώρησης Η.Β. -Ε.Ε. προβλέπει την αποφυγή σκληρών συνόρων στο νησί της Ιρλανδίας, διατηρώντας παράλληλα αναπόσπαστη τη θέση της Βορείου Ιρλανδίας στην εσωτερική αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου. Σύμφωνα με το πρωτόκολλο, η Βόρειος Ιρλανδία αποτελεί μεν αναπόσπαστο μέρος της εσωτερικής αγοράς του Η.Β. αλλά διατηρεί κανόνες ευθυγράμμισης με τις διαδικασίες δασμών και φόρων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων της ΕΕ για τα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης.

Από την 1η Ιανουαρίου 2021, οι μεταφορές εμπορευμάτων προς τη Βόρειο Ιρλανδία στα οποία επιβάλλονται ειδικοί φόροι κατανάλωσης (ΕΦΚ), θα υπόκεινται στους ακόλουθους κανόνες³⁷:

5.2.1. Μετακίνηση αγαθών στα οποία επιβάλλονται ΕΦΚ, από τη Βόρειο Ιρλανδία στη Μεγάλη Βρετανία (Μ.Β.)

Οι μετακινήσεις των αγαθών αυτών θα συνεχίσουν να πραγματοποιούνται όπως πραγματοποιούνται και κατά την τρέχουσα περίοδο.

Θα πρέπει να γίνεται χρήση του συστήματος διακίνησης και ελέγχου των ειδικών φόρων κατανάλωσης (Excise Movement Control System - EMCS³⁸) για τις μετακινήσεις αγαθών των οποίων έχουν ανασταλεί οι ΕΦΚ από την Βόρειο Ιρλανδία προς τη Μ.Β. εκτός εάν ο αποστολέας έχει πάρει ειδική έγκριση να χρησιμοποιεί εναλλακτικό σύστημα ελέγχου. Π.χ. οι μετακινήσεις από αποθήκη της Βορείου Ιρλανδίας σε αποθήκη της Μ.Β. θα πρέπει να συνεχίσουν να καταχωρούνται στο EMCS ως προορισμός κωδικού τύπου 1 και όχι ως προορισμός κωδικού τύπου 6.

Όταν τα αγαθά που υπόκεινται σε ΕΦΚ τίθενται σε κυκλοφορία προς κατανάλωση στη Βόρειο Ιρλανδία, έχοντας πραγματοποιηθεί η καταβολή του ΕΦΚ του Η.Β., τότε δεν υπάρχει καμία απαίτηση να καταβληθεί ξανά ο ΕΦΚ στη περίπτωση που μεταφέρονται στη Μ.Β.

5.2.2. Μετακίνηση αγαθών στα οποία επιβάλλονται ΕΦΚ, από τη Μ.Β. στη Βόρειο Ιρλανδία.

Όταν μετακινούνται προϊόντα από τη Μ.Β. στη Βόρειο Ιρλανδία ή το αντίστροφο, η Υπηρεσία Υποστήριξης Εμπόρου³⁹ παρέχει οδηγίες για τυχόν αλλαγές που πραγματοποιούνται λόγω της εφαρμογής του Πρωτοκόλλου της Βορείου Ιρλανδίας.

Οι μετακινήσεις αγαθών στα οποία επιβάλλονται ΕΦΚ, από τη Μ.Β. απευθείας στη Βόρεια Ιρλανδία θα συνεχιστούν με τον ίδιο τρόπο όπως και πριν με τις κάτωθι διαφορές, οι οποίες θα ισχύουν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

- Για μετακινήσεις αγαθών για τα οποία έχει καταβληθεί ο ΕΦΚ στο Ηνωμένο Βασίλειο:

Ένας ειδικός φόρος κατανάλωσης προκύπτει όταν τα εμπορεύματα εισέρχονται στη Βόρειο Ιρλανδία. Ωστόσο, μπορεί να συμψηφισθεί ο ΕΦΚ που έχει ήδη καταβληθεί στη Μ.Β. Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις,

³⁷ Εντοπίζονται στη σχετική ανακοίνωση του Η.Β. στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/moving-excise-goods-as-freight-under-the-northern-ireland-protocol-from-1-january-2021/moving-excise-goods-as-freight-under-the-northern-ireland-protocol-from-1-january-2021#NI-EMCS>

³⁸ Η διαδικασία εγγραφής εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/excise-movements-application-to-be-a-registered-consignor-ex72>

³⁹ Η διαδικασία εγγραφής στην Υπηρεσία εντοπίζεται στο σύνδεσμο : <https://www.gov.uk/guidance/trader-support-service>

αυτό συνεπάγεται την μη επί πλέον καταβολή ΕΦΚ κατά την είσοδο του αγαθού στη Βόρειο Ιρλανδία. Το Υπουργείο οικονομικών του Η.Β. θα ανακοινώσει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πώς θα λειτουργήσει αυτό στην πράξη και το τι πρέπει να κάνουν οι επιχειρήσεις.

- Για μετακινήσεις αγαθών, από μία φορολογική αποθήκη στη Μ.Β. σε μία φορολογική αποθήκη στη Βόρειο Ιρλανδία, για τα οποία η καταβολή του ΕΦΚ στο Η.Β. έχει ανασταλεί.
Πρέπει να γίνεται χρήση του συστήματος EMCS, εκτός εάν ο αποστολέας έχει πάρει ειδική έγκριση να χρησιμοποιεί εναλλακτικό σύστημα ελέγχου. Αυτές οι μετακινήσεις δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται στο EMCS ως προορισμός κωδικού τύπου 6. Θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μετακινήσεις σε φορολογική αποθήκη (προορισμός κωδικού τύπου 1) εκτός εάν υπάρχει πρόθεση να τερματισθεί η κυκλοφορία υπό καθεστώς αναστολής φόρου και να καταβληθούν οι ΕΦΚ στο Η.Β. κατά την είσοδο των αγαθών στη Βόρειο Ιρλανδία.

5.2.3. Εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών στα οποία επιβάλλονται ΕΦΚ μεταξύ της Βορείου Ιρλανδίας και των χωρών του υπόλοιπου κόσμου.

Η διαδικασία εισαγωγής αγαθών στα οποία επιβάλλονται ΕΦΚ στη Βόρεια Ιρλανδία και εξαγωγής αγαθών από τη Βόρεια Ιρλανδία προς και από τον υπόλοιπο κόσμο θα παραμείνει σε γενικές γραμμές η ίδια όπως τώρα.

5.2.4. Μετακινήσεις αγαθών μεταξύ της Βορείου Ιρλανδίας και της Ε.Ε. όχι μέσω της Μ.Β.

Η Βόρειος Ιρλανδία θα διατηρήσει την ευθυγράμμίση της με τα συστήματα και τις διαδικασίες της Ε.Ε. για τα προϊόντα που υπόκεινται σε ΕΦΚ.

Για εμπορεύματα τα οποία υπόκεινται σε ΕΦΚ, οι υφιστάμενες διαδικασίες καταβολής δασμών της ΕΕ θα συνεχίσουν να είναι διαθέσιμες για μετακινήσεις μεταξύ Βορείου Ιρλανδίας και ΕΕ. Αυτό περιλαμβάνει το Απλοποιημένο Συνοδευτικό Διοικητικό Έγγραφο (Simplified Accompanying Administrative Document - SAAD) και τη διαδικασία ΗΜ4.

Για αγαθά για τα οποία έχει ανασταλεί η καταβολή ΕΦΚ, θα πρέπει να συνεχισθεί να μετακίνησή τους μεταξύ της Βορείου Ιρλανδίας και οποιουδήποτε κράτους μέλους της ΕΕ χρησιμοποιώντας το σύστημα EMCS. Πρέπει να λαμβάνει χώρα με τον συνηθη τρόπο. Όλοι οι τύποι προορισμού EMCS θα είναι διαθέσιμοι.

5.2.5. Μετακινήσεις αγαθών μεταξύ Μ.Β., Βορείου Ιρλανδίας και της Ε.Ε.

Καθώς οι κανόνες της ΕΕ δεν θα ισχύουν πλέον για τη Μ.Β., συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτουν την κατοχή και την κυκλοφορία αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ, οι μετακινήσεις αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ από τη Μ.Β. στην ΕΕ θα αντιμετωπίζονται ως εισαγωγές και εξαγωγές.

Αυτό σημαίνει ότι δεν θα μπορούν να μετακινηθούν αγαθά υπό καθεστώς αναστολής ΕΦΚ από την αρχή έως το τέλος του ταξιδιού τους με μία μόνο μετακίνηση στο σύστημα EMCS.

Επίσης, δεν θα μπορούν να μετακινηθούν εμπορεύματα τα οποία υπόκεινται σε δασμούς μεταξύ της Μ.Β., της Βορείου Ιρλανδίας και της ΕΕ υπό την κάλυψη του Διοικητικού Έγγραφου SAAD, καθώς οι κανόνες της ΕΕ δεν θα ισχύουν στη Μ.Β.

Η διαδικασία για συνεχείς μετακινήσεις αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ μεταξύ της ΕΕ, της Μ.Β. και της Βορείου Ιρλανδίας θα ποικίλλει ανάλογα με τη διαδρομή και το καθεστώς ΕΦΚ των εμπορευμάτων.

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει προσχωρήσει στην Σύμβαση Κοινής Διαμετακόμισης⁴⁰ (Common Transit Convention - CTC). Συνεπώς θα είναι δυνατή η μετακίνηση αγαθών υποκείμενων σε ΕΦΚ, μεταξύ του Η.Β.

⁴⁰ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/check-if-you-can-use-transit-to-move-goods-to-the-eu-and-common-transit-countries>

(Μ.Β. και Βορείου Ιρλανδίας) και της ΕΕ σε καθεστώς αναστολής όλων των δασμών και επιβαρύνσεων, συμπεριλαμβανομένου του ΕΦΚ.

Δεν θα απαιτείται η χρήση διαδικασιών διαμετακόμισης για τη μεταφορά αγαθών υποκείμενων σε ΕΦΚ, μεταξύ Βορείου Ιρλανδίας, Μ.Β. και ΕΕ.

Εάν όμως δεν επιλεγεί η χρήση διαδικασιών διαμετακόμισης, ο τρόπος μετακίνησης των αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ θα αλλάξει ανάλογα με τη διαδρομή και το καθεστώς του ΕΦΚ.

5.2.6. Μετακινήσεις αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ, από τη Βόρειο Ιρλανδία στη Μ.Β. μέσω της Ε.Ε.

Είναι δυνατή η μετακίνηση αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ σύμφωνα με τους κανόνες για την κυκλοφορία των αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ μεταξύ της Βορείου Ιρλανδίας και της ΕΕ έως ότου εξαχθούν τα αγαθά από την ΕΕ.

- Στη περίπτωση που τα αγαθά είναι υποκείμενα σε καταβολή του ΕΦΚ του Η.Β. στη Βόρειο Ιρλανδία:

Σ' αυτή τη περίπτωση δεν θα μπορεί να απαιτήσει ο δικαιούχος την επιστροφή του ΕΦΚ όταν τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν τη Βόρειο Ιρλανδία. Όταν όμως τα εμπορεύματα φτάσουν στη Μ.Β., υπό την προϋπόθεση ότι το βρετανικό Υπουργείο Οικονομικών είναι ικανοποιημένο από την εν λόγω καταβολή του ΕΦΚ και δεν έχει υποβληθεί αξίωση επιστροφής ΕΦΚ, δεν καταβάλλεται πρόσθετος ΕΦΚ.

- Στη περίπτωση που τα αγαθά βρίσκονται σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ στη Βόρεια Ιρλανδία:

Εάν η μετακίνηση των αγαθών υπό καθεστώς αναστολής καταβολής του ΕΦΚ πραγματοποιείται μεταξύ της Βορείου Ιρλανδίας και της Μ.Β. μέσω της ΕΕ, τότε η κίνηση του συστήματος EMCS (προορισμός κωδικού τύπου 6) που ξεκίνησε στη Βόρειο Ιρλανδία θα τερματιστεί όταν τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν την ΕΕ.

Εάν συνεχισθεί η μετακίνηση των υπό αναστολή ΕΦΚ εμπορευμάτων κατά την άφιξη στη Μ.Β., θα πρέπει να ανοιχθεί μια νέα κίνηση αναστολής δασμών στο σύστημα EMCS μέσω του εγγεγραμμένου αποστολέα⁴¹ για να καλυφθεί η μεταφορά των εμπορευμάτων στον τόπο προορισμού. Εναλλακτικά, μπορεί να πραγματοποιηθεί η πληρωμή των ΕΦΚ του Η.Β. κατά την άφιξη των αγαθών στη Μ.Β.

5.2.7. Μετακινήσεις αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ, από τη Μ.Β. στη Βόρειο Ιρλανδία μέσω της Ε.Ε.

- Για μετακινήσεις αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ του Ηνωμένου Βασιλείου:

Όταν τα αγαθά έχουν εξαχθεί από τη Μ.Β. στην ΕΕ, μπορεί να ζητηθεί επιστροφή του ΕΦΚ στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Τα αγαθά που υπόκεινται σε ΕΦΚ και μετακινούνται στη Βόρειο Ιρλανδία μέσω ενός κράτους μέλους της ΕΕ, κατά την άφιξη στην ΕΕ θα πρέπει να δηλωθούν.

Στη συνέχεια, υπάρχει δυνατότητα επιλογής είτε να μετακινηθούν τα εμπορεύματα σύμφωνα με τους κανόνες καταβολής του ΕΦΚ της ΕΕ είτε να τεθούν σε καθεστώς αναστολής του ΕΦΚ.

Εάν μετακινηθούν τα εμπορεύματα σύμφωνα με τους κανόνες καταβολής του ΕΦΚ της ΕΕ, τότε πρέπει να καταβληθεί ο ΕΦΚ της ΕΕ στο κράτος μέλος άφιξης της ΕΕ και ο ΕΦΚ του Η.Β. καθώς ο προορισμός τους είναι η Βόρειος Ιρλανδία. Μόλις τα εμπορεύματα φτάσουν στη Βόρειο Ιρλανδία, τότε μπορεί να αιτηθεί ο δικαιούχος την επιστροφή του ΕΦΚ που καταβλήθηκε στο κράτος μέλος της ΕΕ.

Εάν επιλεγεί να τοποθετηθούν τα εμπορεύματα σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ μετά την έξοδο από τη Μ.Β., τότε πρέπει να γίνει χρήση του συστήματος EMCS για να ελεγχθεί η κίνηση από την άφιξή τους στην ΕΕ μέχρι την παραλαβή τους στη Βόρειο Ιρλανδία σε φορολογική αποθήκη ή από τον εγγεγραμμένο παραλήπτη.

⁴¹ Η διαδικασία εγγραφής εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/excise-movements-application-to-be-a-registered-consignor-ex72>

Κατά την αποδέσμευση των αγαθών από την αποθήκη της Βορείου Ιρλανδίας, θα καταβληθεί ο ΕΦΚ του Η.Β. Εάν τα αγαθά παραληφθούν από έναν εγγεγραμμένο παραλήπτη, ο ΕΦΚ του Η.Β. καταβάλλεται κατά την παραλαβή.

- Για μετακινήσεις αγαθών που υπόκεινται σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ του Η.Β.

Θα χρειαστεί να πραγματοποιηθούν 2 ξεχωριστές μετακινήσεις στο σύστημα EMCS.

Η πρώτη μετακίνηση στο EMCS, από τη φορολογική αποθήκη στη Μ.Β. προς τον τόπο εξόδου από τη Μ.Β., θα αντιμετωπισθεί ως εξαγωγή προς την ΕΕ (προορισμός κωδικού τύπου 6 - χρησιμοποιώντας ένα τελωνείο εξαγωγής της Μ.Β.). Αυτή η μετακίνηση θα κλείσει όταν τα αγαθά εξάγονται στην ΕΕ.

Κατά την άφιξή τους στην ΕΕ, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μία δεύτερη μετακίνηση στο σύστημα EMCS, από τον τόπο εισαγωγής στη φορολογική αποθήκη στη Βόρειο Ιρλανδία (προορισμός κωδικού τύπου 1).

5.2.8. Μετακινήσεις αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ, από τη Βόρειο Ιρλανδία στην Ε.Ε. μέσω Μ.Β.

- Για μετακινήσεις αγαθών για τα οποία καταβάλλονται ΕΦΚ:

Η μετακίνηση των αγαθών θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες για την μετακίνηση των αγαθών από τη Βόρειο Ιρλανδία στη Μ.Β. (ως άνω σημείο 1) έως ότου εξαχθούν από τη Μ.Β.

Όταν τα αγαθά εξαχθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο (Μεγάλη Βρετανία), τότε μπορεί να υποβληθεί η αίτηση επιστροφής του καταβληθέντος ΕΦΚ του Η.Β. με την επιφύλαξη των απαιτήσεων που πληρούν οι προϋποθέσεις (βλ. παρακάτω σημείο 5.2.12).

Κατά την άφιξη των εμπορευμάτων στην ΕΕ, θα πρέπει να καταβληθεί ο ΕΦΚ που ισχύει στο κράτος μέλος άφιξης ή θα πρέπει να τεθούν τα εμπορεύματα σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ, με τη χρήση του συστήματος EMCS.

- Για μετακινήσεις αγαθών τα οποία υπόκεινται σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ:

Θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μία μόνο μετακίνηση με τη χρήση του συστήματος EMCS, με παροχή εγγύησης από έναν έμπορο της Βορείου Ιρλανδίας, η οποία θα καλύψει ολόκληρο το ταξίδι. Τα εμπορεύματα μπορούν να αποσταλούν από μια φορολογική αποθήκη στη Βόρειο Ιρλανδία σε μια φορολογική αποθήκη στην ΕΕ, όπως γίνεται σήμερα.

5.2.9. Μετακινήσεις αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ, από την Ε.Ε. στη Βόρειο Ιρλανδία μέσω Μ.Β.

- Για μετακινήσεις αγαθών για τα οποία καταβάλλονται ΕΦΚ:

Εφαρμόζονται οι διαδικασίες της Ε.Ε. μέχρι τα αγαθά να εξαχθούν από την Ε.Ε.

Όταν τα αγαθά φθάσουν στη Μ.Β., τότε η μετακίνηση των αγαθών θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες για την μετακίνηση των αγαθών από τη Μ.Β. στη Βόρειο Ιρλανδία (ως άνω σημείο 5.2.2). Θα πρέπει να καταβληθεί ο ΕΦΚ του Η.Β. ή θα πρέπει να τεθούν τα εμπορεύματα σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ, με την είσοδό τους στο Η.Β.

- Για μετακινήσεις αγαθών τα οποία υπόκεινται σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ:

Είναι δυνατή η πραγματοποίηση της μετακίνησης με μία μόνο μετακίνηση με τη χρήση του συστήματος EMCS. Τα εμπορεύματα μπορούν να τεθούν σε καθεστώς αναστολής καταβολής των δασμών της Ε.Ε. και να μετακινηθούν από μια αποθήκη αποστολής της Ε.Ε. στην αποθήκη παραλαβής της Βορείου Ιρλανδίας. Θα πρέπει να υπάρχει εξοικείωση με κατευθυντήριες οδηγίες που εκδίδονται από την ΕΕ.

Τα αγαθά κατά την άφιξή τους στη Μ.Β., για να παραμείνουν σε καθεστώς αναστολής του ΕΦΚ, θα πρέπει να υποβληθεί τελωνειακή διασάφηση και να δηλωθούν τα εμπορεύματα στην αποθήκη ΕΦΚ στη Βόρειο Ιρλανδία, με ενεργώντας ως αποστολέα τον αποθηκάριο παραλαβής στη Βόρειο Ιρλανδία. Εναλλακτικά, μπορεί να καταβληθεί ο ΕΦΚ στο Η.Β. κατά την άφιξη των αγαθών.

Τα εμπορεύματα μπορούν στη συνέχεια να συνεχίσουν το ταξίδι τους για τον προορισμό τους σύμφωνα με τις οδηγίες για τη μετακίνηση των αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ από τη Μ.Β. στη Βόρειο Ιρλανδία (ως άνω σημείο 5.2.2).

5.2.10. Μετακινήσεις αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ, από την Μ.Β. στην Ε.Ε. μέσω Βορ. Ιρλανδίας.

- Για μετακινήσεις αγαθών για τα οποία καταβάλλονται ΕΦΚ:

Η μετακίνηση των αγαθών μπορεί να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες για τη μετακίνηση των αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ από τη Μ.Β. στη Βόρειο Ιρλανδία (ως άνω σημείο 5.2.2).

Μόλις τα αγαθά εισέλθουν στη Βόρειο Ιρλανδία, θα πρέπει να τα μετακινηθούν σύμφωνα με τις διαδικασίες καταβολής δασμών της ΕΕ.

Όταν τα εμπορεύματα έχουν εγκαταλείψει το Η.Β. (σε αυτήν την περίπτωση όταν εγκαταλείπουν τη Βόρειο Ιρλανδία) μπορεί να υποβληθεί αίτημα επιστροφής του ΕΦΚ που κατεβλήθη στο Η.Β.

- Για μετακινήσεις αγαθών τα οποία υπόκεινται σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ:

Θα πρέπει να πραγματοποιηθούν δύο μετακινήσεις στο σύστημα EMCS για να διατηρηθούν τα εμπορεύματα σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ για ολόκληρο το ταξίδι τους.

Η πρώτη αφορά τη μετακίνηση στο σύστημα EMCS από τη φορολογική αποθήκη στον τόπο εξόδου από τη Μ.Β. κάνοντας χρήση του προορισμού κωδικού τύπου 6.

Κατά την άφιξη των αγαθών στη Βόρειο Ιρλανδία, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μία νέα μετακίνηση στο EMCS (προορισμός κωδικού τύπου 1) από τον αποστολέα στη Βόρεια Ιρλανδία στο προορισμό στην Ε.Ε.

5.2.11. Μετακινήσεις αγαθών που υπόκεινται σε ΕΦΚ, από την Ε.Ε. στη Μ.Β. μέσω Βορ. Ιρλανδίας.

- Για μετακινήσεις αγαθών για τα οποία καταβάλλονται ΕΦΚ:

Για μετακινήσεις αγαθών, οι οποίες ξεκινούν από ένα κράτος μέλος της Ε.Ε. και διέρχονται μέσω της Βορείου Ιρλανδίας με προορισμό τη Μ.Β., δεν θα καταβάλλεται ΕΦΚ του Η.Β. κατά την διέλευση των εμπορευμάτων από τη Βόρειο Ιρλανδία.

Κατά την άφιξή τους στη Μ.Β. ή θα πρέπει να καταβάλλεται ο ΕΦΚ του Η.Β. ή θα επιλέγεται να τίθενται τα αγαθά σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ στη Μ.Β.

- Για μετακινήσεις αγαθών τα οποία υπόκεινται σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ:

Για μετακινήσεις αγαθών τα οποία υπόκεινται σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ που ξεκινούν από την ΕΕ και διέρχονται από τη Βόρειο Ιρλανδία καθώς ταξιδεύουν για τη Μεγάλη Βρετανία, θα πρέπει να πραγματοποιηθούν 2 ξεχωριστές μετακινήσεις στο σύστημα EMCS.

Η πρώτη μετακίνηση στο EMCS, ήτοι της μετακίνησης από τη φορολογική αποθήκη στην ΕΕ προς τον τόπο εξόδου από τη Βόρειο Ιρλανδία, θα αντιμετωπίζεται ως εξαγωγή από την ΕΕ (προορισμός κωδικού τύπου 6).

Η έκθεση εξαγωγής θα κλείσει τη μετακίνηση στο EMCS όταν τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν τη Βόρειο Ιρλανδία.

Κατά την άφιξη των εμπορευμάτων στη Μ.Β., ο εγγεγραμμένος αποστολέας μπορεί να θέσει τα εμπορεύματα σε καθεστώς αναστολής ΕΦΚ εισάγοντας τα αγαθά στο σύστημα EMCS ή μπορεί να επιλέξει την καταβολή του ΕΦΚ του Η.Β.

5.2.12. Επιστροφή ΕΦΚ.

Όταν τα προϊόντα που υπόκεινται σε ΕΦΚ και μετακινούνται μεταξύ της Βορείου Ιρλανδίας και της Μ.Β. δεν εγκαταλείπουν το Η.Β., η επιστροφή του ΕΦΚ του Η.Β. δεν θα είναι διαθέσιμη.

Θα μπορεί να ικανοποιηθεί η αξίωση επιστροφής ΕΦΚ του Η.Β., για εμπορεύματα που δεν έχουν καταναλωθεί στο Η.Β., κατά την εξαγωγή τους από το Ηνωμένο Βασίλειο.

Εάν εξάγονται αγαθά που υπόκεινται σε ΕΦΚ, από το Η.Β. σε άλλη χώρα και ζητείται επιστροφή⁴² του ΕΦΚ του Η.Β., εάν τα εμπορεύματα εισέλθουν εκ νέου, ο ΕΦΚ καταβάλλεται εκ νέου.

Οι κανόνες της ΕΕ για την επιστροφή του ΕΦΚ για εμπορεύματα που μετακινούνται μεταξύ κρατών μελών της ΕΕ, θα ισχύουν για αξιώσεις επιστροφής ΕΦΚ για προϊόντα που έχουν εγκαταλείψει το Ηνωμένο Βασίλειο μέσω της Βορείου Ιρλανδίας. Χρειάζεται εξοικείωση με τις οδηγίες που εκδίδονται από την ΕΕ.

5.3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ⁴³ ΚΡΑΣΙΩΝ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ Ε.Ε. ΣΤΟ Η.Β. ΑΠΟ 1/1/2021

5.3.1. Τα πιστοποιητικά VI-1 δεν θα απαιτούνται για την εισαγωγή στη Μεγάλη (ΜΒ) Βρετανία (Αγγλία, Σκωτία και Ουαλία) κρασιών προέλευσης ΕΕ, από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 30 Ιουνίου 2021.

5.3.2. Δεν θα υπάρξει καμία αλλαγή στα πρότυπα εμπορίας για την εισαγωγή κρασιών στη Βόρειο Ιρλανδία (ΒΙ) από την ΕΕ.

5.3.3. Δεν θα απαιτείται πιστοποιητικό VI-1 για τη μεταφορά κρασιών από τη ΒΙ στη ΜΒ.

5.3.4. Σήμανση κρασιών: Ο εξαγωγέας δύνатаι να χρησιμοποιεί το όνομα και την διεύθυνση του εισαγωγέα ή του εμφιαλωτή, στη περίπτωση εισαγωγών χύμα κρασιών, που έχει έδρα τη ΜΒ ή τη ΒΙ, στην ετικέτα της φιάλης, η οποία πρόκειται να τεθεί προς κατανάλωση στη ΜΒ, μέχρι την 30 Σεπτεμβρίου 2022. Από την 1η όμως Οκτωβρίου 2022, τα κρασιά που θα διατίθενται στο εμπόριο στη ΜΒ θα πρέπει να φέρουν στην ετικέτα τους το όνομα και τη διεύθυνση ενός εισαγωγέα ή εμφιαλωτή που έχει έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο.

5.3.5. Περιπτώσεις εξαιρέσεων στις οποίες για την εισαγωγή κρασιών στο Η.Β. δεν χρειάζεται το πιστοποιητικό VI-1, οι οποίες θα εξακολουθήσουν να ισχύουν και μετά την 1η Ιανουαρίου 2021:

α) Επισημαινόμενα δοχεία έως 10 λίτρα με πώμα μίας χρήσης, όπου η συνολική ποσότητα του αποστελλόμενου φορτίου (η οποία μπορεί να πραγματοποιείται σε ξεχωριστές αποστολές) είναι μικρότερη από 100 λίτρα.

β) Εάν πρόκειται για προσωπική ιδιοκτησία στην περίπτωση μετακόμισης στο Η.Β.

γ) Προσωπικές αποσκευές των ταξιδιωτών, έως και 30 λίτρα κατ' ανώτατο όριο.

δ) Αποστολές από ένα άτομο σε άλλο, έως 30 λίτρα κατ' ανώτατο όριο ανά αποστολή.

ε) Αποστολές για εμπορικές εκθέσεις, εάν το κρασί είναι εμφιαλωμένο σε επισημαινόμενα δοχεία έως 2 λίτρα, με πώμα μίας χρήσης.

στ) Εισαγωγές έως 100 λίτρα κατ' ανώτατο όριο, για σκοπούς επιστημονικών και τεχνικών πειραμάτων.

ζ) Κρασιά καταστημάτων επί πλοίων και αεροπλάνων που εκτελούν διεθνείς μεταφορές.

⁴² Οδηγίες για την επιστροφή ΕΦΚ εντοπίζονται στο σύνδεσμο : <https://www.gov.uk/government/publications/excise-notice-207-excise-duty-drawback>

⁴³ Η σχετική ανακοίνωση εντοπίζεται στο σύνδεσμο: https://www.gov.uk/guidance/importing-and-exporting-wine-from-1-january-2021?utm_source=d1564d64-816a-4a83-abd8-f74622bf5ad7&utm_medium=email&utm_campaign=govuk-notifications&utm_content=immediate

- η) Κρασιά εμφιάλωσης και προέλευσης Η.Β. που εξάγονται και στη συνέχεια επιστρέφουν στο Η.Β. προς πώληση.
- θ) Κρασιά εμφιάλωσης και προέλευσης ΕΕ που εξάγονται και στη συνέχεια επιστρέφουν στην ΕΕ προς πώληση.
- ι) Κρασιά που γίνονται αντικείμενο συναλλαγής για διπλωματικούς σκοπούς σύμφωνα με τη Σύμβαση της Βιέννης ή τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης.

6. ΦΑΡΜΑΚΑ

6.1. Οι Βρετανοί εισαγωγείς και εξαγωγείς θα πρέπει να εξασφαλίζουν ειδική άδεια πριν τη διεξαγωγή εμπορίου ελεγχόμενων φαρμάκων και πρόδρομων χημικών ουσιών⁴⁴. Κατάλογος των ελεγχόμενων φαρμάκων περιλαμβάνεται στη βρετανική νομοθεσία περί κατάχρησης ναρκωτικών φαρμάκων και συγκεκριμένα:

- στα Τμήματα I, II, III και IV του Καταλόγου 2 του “Misuse of Drugs Act 1971”:
<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1971/38/schedule/2>
- στους Καταλόγους 1 ως 5 των “Misuse of Drugs Regulations 2001”:
<https://www.legislation.gov.uk/uksi/2001/3998/contents>

Οι Βρετανοί εισαγωγείς και εξαγωγείς θα πρέπει να διαθέτουν άδεια εγχώριας εμπορίας των εν λόγω προϊόντων, πριν την υποβολή αίτησης για άδεια εισαγωγής ή εξαγωγής. Η αίτηση γίνεται ηλεκτρονικά στο National Drugs Control System, στο οποίο οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να ανοίξουν λογαριασμό (NDS account). Εφόσον αυτός εγκριθεί, θα τους ζητώνται πληροφορίες για τους εμπορικούς τους εταίρους στο εξωτερικό και για τα ελεγχόμενα φάρμακα που εμπορεύονται. Υποχρέωσή τους είναι ακόμα η άμεση υποβολή αίτησης ηλεκτρονικής έγκρισης της πραγματικής εμπορευόμενης ποσότητας, με την αποστολή των προϊόντων. Σε διαφορετική περίπτωση, η άδειά τους μπορεί να ανασταλεί.

Οι άδειες εισαγωγής εκδίδονται με ισχύ τριών μηνών. Οι άδειες εξαγωγής ισχύουν είτε για δύο μήνες, είτε ανάλογα με τα προβλεπόμενα στη χώρα του εισαγωγέα, όποιο από τα δύο είναι συντομότερο. Οι Βρετανοί εισαγωγείς και εξαγωγείς θα πρέπει να αιτούνται νέα άδεια για κάθε επιμέρους αποστολή και οι άδειες δεν μπορεί να είναι ούτε μεταχρονολογημένες, ούτε να εκδίδονται αναδρομικά.

Εξακολουθεί από 1/1/2021 η απαίτηση φυσικής παρουσίας στα σύνορα της άδειας εισαγωγής ελεγχόμενων φαρμάκων.

6.2. Για την εισαγωγή φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση θα απαιτείται αναγραφή στις τελωνειακές διασαφήσεις και καταχώριση στα αντίστοιχα ηλεκτρονικά συστήματα κανονιστικής πληροφόρησης αδειοδότησης των φαρμάκων. Επίσης, θα πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία της άδειας παραγωγού, χονδρεμπόρου και καταχώρισης δραστικού συστατικού.

Οι απαιτήσεις για την κανονιστική πληροφόρηση που θα πρέπει να περιλαμβάνεται στις άδειες των φαρμάκων, αποτελούν αντικείμενο των υπό εξέλιξη διαπραγματεύσεων ΕΕ – ΗΒ. Ομοίως, η αποδοχή από το ΗΒ των αδειών που εκδίδει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA).

Οι έλεγχοι θα εξακολουθήσουν να γίνονται σε επιμέρους στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας και όχι στα σύνορα.

6.3. Τα κτηνιατρικά φάρμακα προέλευσης ΕΕ των οποίων η χρήση έχει εγκριθεί στο ΗΒ δεν θα υπόκεινται σε πρόσθετες απαιτήσεις εισαγωγής. Κατάλογος των εγκεκριμένων κτηνιατρικών φαρμάκων είναι διαθέσιμος εδώ: <https://www.gov.uk/check-animal-medicine-licensed>

⁴⁴ <https://www.gov.uk/guidance/controlled-drugs-import-and-export-licences>

Απαιτείται προηγούμενη έγκριση για τη χρήση κτηνιατρικών φαρμάκων στο ΗΒ, εκτός αν αυτά εισάγονται με ειδικό καθεστώς, για το οποίο ο εισαγωγέας χρειάζεται ειδική άδεια. Άδεια εισαγωγής απαιτείται και για την εισαγωγή κτηνιατρικών φαρμάκων που περιέχουν πρόδρομες χημικές ουσίες ναρκωτικών φαρμάκων (βλ. ενότητα 5.1. παραπάνω).

Τα κτηνιατρικά φάρμακα δεν χρειάζεται να εισάγονται μέσω συνοριακού σταθμού επιθεώρησης – BCP. Πλήρης διασάφηση εισαγωγής απαιτείται από την 1/1/2021, όταν τα κτηνιατρικά φάρμακα περιέχουν ναρκωτικές ουσίες, ενώ διαφορετικά η υποχρέωση ισχύει από την 1/7/2021.

7. ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΕΚΤΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ)

Από την 1/1/2021 όλα τα καταναλωτικά προϊόντα εκτός τροφίμων που θα εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία από την ΕΕ θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες ασφάλειας και επισήμανσης που ισχύουν σήμερα για τα αντίστοιχα προϊόντα προέλευσης τρίτων χωρών, διαθέσιμοι εδώ: <https://www.gov.uk/guidance/product-safety-for-businesses-a-to-z-of-industry-guidance>. Οι κανόνες αυτοί προέρχονται από την ενσωμάτωση στη βρετανική νομοθεσία του Ευρωπαϊκού δικαίου και θα εξακολουθήσουν να ισχύουν και μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Υπάρχουν διαφορετικές απαιτήσεις από τους εμπλεκόμενους στην εφοδιαστική αλυσίδα (κατασκευαστές, εισαγωγείς, διανομείς), που αφορούν τη δήλωση συμμόρφωσης με βασικές απαιτήσεις, την τεχνική τεκμηρίωση και τη σήμανση των προϊόντων. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/placing-manufactured-goods-on-the-market-in-great-britain-from-1-january-2021>

Οι έλεγχοι των εν λόγω προϊόντων μπορεί να πραγματοποιούνται στα σύνορα ή στην ενδοχώρα, ενώ οι αρμόδιες Αρχές μπορεί να παρεμβαίνουν σε οποιοδήποτε στάδιο της αλυσίδας διανομής, εφόσον τίθεται ζήτημα επικινδυνότητας κάποιου προϊόντος.

Γ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΈΛΕΓΧΟ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες προϊόντων:

- Προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης
- Ελεγχόμενα φάρμακα
- Πρόδρομες χημικές ουσίες ναρκωτικών φαρμάκων
- Τοξικά χημικά (που περιλαμβάνονται στον κατάλογο 1 της Σύμβασης για τα Χημικά Όπλα - CWC)
- Απειλούμενα με εξαφάνιση είδη της Σύμβασης CITES ή τα προϊόντα τους
- Ψάρια που αλιεύονται στη θάλασσα
- Λιπάσματα (Νιτρικό αμμώνιο)
- Νάρκες κατά προσωπικού
- Εκρηκτικά
- Πυροβόλα όπλα
- Πυροτεχνήματα
- Στρατιωτικά είδη
- Πυρηνικά υλικά
- Επιθετικά όπλα
- Ρεαλιστικές απομιμήσεις πυροβόλων όπλων
- Εξοπλισμός βασανισμού
- Ουσίες που καταστρέφουν το όζον και υδροφθοράνθρακες
- Ακατέργαστα διαμάντια

- Δασμοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί
- Μέτρα διασφάλισης για το χάλυβα
- Προϊόντα στο πλαίσιο κυρώσεων και προϊόντα σχετιζόμενα με όπλα μαζικής καταστροφής

Δ. ΜΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

1. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΟΔΕΥΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΚΕΥΕΣ

Έμποροι που μεταφέρουν στις αποσκευές τους ή σε μικρό όχημα προϊόντα που δεν υπόκεινται σε έλεγχο, των οποίων η αξία δεν υπερβαίνει τις 1.500 λίρες Αγγλίας, θα πρέπει πριν φτάσουν στη Μεγάλη Βρετανία να υποβάλουν απλή διαδικτυακή διασάφηση, ή εναλλακτικά να το δηλώσουν προφορικά στο σημείο εισόδου τους (σε Red Point/Channel, αν υπάρχει).

Για εμπορεύματα άνω των 1.500 λιρών ή προϊόντα που υπόκεινται σε έλεγχο, θα πρέπει να προβούν σε πλήρη ηλεκτρονική τελωνειακή διασάφηση πριν από την άφιξή τους στη Μεγάλη Βρετανία.

2. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

Από την 1/1/2021, άτομα που ταξιδεύουν στη Μεγάλη Βρετανία με περισσότερες από 10.000 λίρες θα πρέπει να το δηλώνουν. Το ίδιο ισχύει και για εταιρείες ταχυμεταφοράς που μεταφέρουν μετρητά για λογαριασμό μιας επιχείρησης.

Η δήλωση μπορεί να γίνεται διαδικτυακά (<https://www.gov.uk/bringing-cash-into-uk>), μέσω τηλεφώνου, ή με τη συμπλήρωση της έντυπης δήλωσης BOR9011, η οποία υποβάλλεται στο σημείο εισόδου (σε Red Point/Channel, αν υπάρχει).

3. ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Από την 1/1/2021, η κυκλοφορία αγαθών μέσω ταχυδρομείου μεταξύ ΕΕ και Μεγάλης Βρετανίας θα υπόκειται στις απαιτήσεις διασάφησης που ισχύουν σήμερα για την κυκλοφορία αγαθών μέσω ταχυδρομείου μεταξύ ΗΒ και τρίτων χωρών, δηλαδή:

- Για ταχυδρομικές αποστολές που εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία μέσω του Royal Mail Group (RMG), θα πρέπει να γίνεται χρήση των τελωνειακών εντύπων CN22/CN23 για τη δήλωση εμπορευμάτων που δεν υπόκεινται σε έλεγχο και δεν υπερβαίνουν σε αξία τις 900 λίρες. Για όλες τις άλλες ταχυδρομικές μεταφορές θα πρέπει να υποβάλλεται κανονική ηλεκτρονική τελωνειακή διασάφηση.
- Για αγαθά που μεταφέρονται στη Μεγάλη Βρετανία από εταιρείες ταχυμεταφορών (εκτός του RMG), θα πρέπει να γίνεται κανονική ηλεκτρονική τελωνειακή διασάφηση ανά αποστολή, εκτός εάν ο ταχυμεταφορέας έχει άδεια να υποβάλλει μαζική τελωνειακή διασάφηση.
- Το πρώτο εξάμηνο 2021, τόσο οι εταιρείες του RMG όσο και οι εταιρείες ταχυμεταφορών θα μπορούν να προβούν σε εισαγωγή με αναβολή διασάφησης για αγαθά που δεν υπόκεινται σε ελέγχους.

Ε. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ – ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Στο κείμενο “The Border with the European Union: Importing and Exporting Goods” καταγράφονται ακόμα οι διαδικασίες εξαγωγής προϊόντων από τη Μεγάλη Βρετανία στην ΕΕ που θα ισχύουν από την 1/1/2021.

Μεταξύ των εργαλείων που προβλέπεται να τεθούν σε λειτουργία για τη διαχείριση της εξαγωγικής διαδικασίας, είναι η υπηρεσία ελέγχου της ετοιμότητας των βαρέων οχημάτων να διασχίσουν τα σύνορα (Check an HGV is Ready to Cross the Border Service), η οποία αφορά τις επιχειρήσεις μεταφοράς φορτίων

RoRo και μπορεί να έχει εφαρμογή και στις ελληνικές εταιρείες οδικών μεταφορών, σε περίπτωση εκτέλεσης μεταφορικού έργου από τη Μεγάλη Βρετανία προς την ΕΕ.

Πριν την έναρξη της μεταφοράς και ιδανικά κατά στο σημείο φόρτωσης, ο οδηγός του φορτηγού, ή άλλο στέλεχος της εταιρείας μεταφοράς, θα πρέπει να καταχωρίζει στο σχετικό ηλεκτρονικό σύστημα (υπό διαμόρφωση) πληροφορίες όπως, ο αριθμός κυκλοφορίας του φορτηγού και ο αριθμός αναφοράς κίνησης εμπορευμάτων (MRN), ενώ θα πρέπει επίσης να δηλώνει ποια δικαιολογητικά διαθέτει (π.χ. φυτοϋγειονομικά, υγειονομικά ή άλλα πιστοποιητικά). Εφόσον πληρούνται οι εκάστοτε προϋποθέσεις, το σύστημα θα ενημερώνει τον οδηγό ότι μπορεί να κατευθυνθεί στο λιμάνι, διαφορετικά θα συμβουλεύει για το αντίθετο. Η χρήση του συστήματος θα καταστεί υποχρεωτική για φορτηγά άνω των 7,5 τόνων που θα μεταφέρουν συνοδευόμενα εμπορεύματα από τη Μεγάλη Βρετανία προς την ΕΕ μέσω του λιμένα του Dover ή του Eurotunnel. Θα χρησιμοποιείται για την έκδοση άδειας πρόσβασης στην περιοχή του Kent (Kent Access Permit – KAP), χωρίς την οποία τα φορτηγά θα απαγορεύεται να χρησιμοποιήσουν το οδικό δίκτυο που οδηγεί στα εν λόγω σημεία διέλευσης της Μάγχης.

Η υπηρεσία θα ενεργοποιηθεί μέχρι το τέλος του έτους με στόχο τον περιορισμό του συνωστισμού φορτηγών στη διαδρομή μέχρι τα πορθμεία.

Γ. Σήμανση και εμπορία βιολογικών προϊόντων και προϊόντων Γεωγραφικής Ένδειξης (Γ.Ε.) μετά την αποχώρηση του Η.Β. από την Ε.Ε. την 1/1/21.

1. ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ⁴⁵ ΚΑΙ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ

α) Δεν θα χρησιμοποιείται το σύστημα TRACES NT (Trade Control and Expert System New Technology) της Ε.Ε. που αφορά την ιχνηλασιμότητα των παραγόμενων τροφίμων, για τις εισαγωγές βιολογικών τροφίμων και ζωοτροφών στη Μεγάλη Βρετανία (Αγγλία, Σκωτία και Ουαλία, δεν συμπεριλαμβάνεται η Βόρειος Ιρλανδία – Μ.Β.). Αντ' αυτού από 1/1/21 θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι οδηγίες ενός προσωρινού εγχειριδίου του οποίου τα απαιτούμενα έντυπα υποδείγματα θα πρέπει να αναζητούνται από το αρμόδιο εγκεκριμένο φορέα ελέγχου βιολογικών προϊόντων του Η.Β.⁴⁶

β) Όλα τα εισαγόμενα βιολογικά αγαθά στη Μ.Β. θα πρέπει να συνοδεύονται από ένα πιστοποιητικό ελέγχου (Certificate of Inspection - Col). Το πιστοποιητικό δεν χρειάζεται στη περίπτωση μεταφοράς του αγαθού από την Βόρειο Ιρλανδία στη Μεγάλη Βρετανία.

γ) Η εταιρεία η οποία εισάγει, παράγει ή επεξεργάζεται βιολογικά τρόφιμα θα πρέπει να έχει πιστοποιηθεί από τους ως άνω φορείς ελέγχου και στις συσκευασίες των προϊόντων της θα πρέπει να επισημαίνονται οι σχετικές λεπτομέρειες σήμανσης του φορέα.

δ) Τα πρότυπα βιολογικών τροφίμων και ζωοτροφών της Μ.Β. θα είναι όμοια με εκείνα της Ε.Ε. Η Μεγάλη Βρετανία θα αναγνωρίσει τα πρότυπα βιολογικών προϊόντων της Ε.Ε. για τους σκοπούς εμπορίας τους (ισοδυναμία – equivalency) μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2021.

ε) Τα τρόφιμα και οι ζωοτροφές, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες ως βιολογικές στην Ε.Ε. θα συνεχίσουν να γίνονται αποδεκτές στο Ηνωμένο Βασίλειο ως βιολογικές μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2021.

⁴⁵ Η σχετική ανακοίνωση εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/trading-and-labelling-organic-food-from-1-january-2021>

⁴⁶ Οι φορείς εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/organic-certification-list-of-uk-approved-organic-control-bodies>

2. ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ Γ.Ε. ΣΤΟ Η.Β. ΜΕΤΑ ΤΗΝ 1/1/21

α) Η βρετανική Κυβέρνηση (αρμόδιο βρετανικό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Τροφίμων και Αγροτικών Υποθέσεων, Department for Environment, Food & Rural Affairs - DEFRA) έχει επικαιροποιήσει μερικώς και ανεπαρκώς, σε σχέση με τις δευσεμύσεις τις οποίες έχει δεχθεί στην Συμφωνία Αποχώρησης⁴⁷ (άρθρο 54 παρ. 2), τους εν θέματι κανόνες και διαδικασίες προστασίας των Γ.Ε., οι οποίες θα ισχύσουν μετά την λήξη της μεταβατικής περιόδου, δηλαδή από 1/1/21. Οι κανόνες αυτοί δεν αποκλείεται να υποστούν αλλαγές και περαιτέρω επικαιροποίηση μέχρι το τέλος του 2020 ή/και μετά το τέλος του 2020. Η ανακοίνωση⁴⁸ στη διαδικτυακή της έκδοση τελεί υπό αυτόματη επικαιροποίηση. Γι' αυτό συνιστούμε στους ενδιαφερόμενους να την επισκέπτονται για την επιβεβαίωση των θεμάτων ενδιαφέροντός τους.

β) Το Ηνωμένο Βασίλειο θα δημιουργήσει τα δικά του συστήματα γεωγραφικών ενδείξεων (GI), τα οποία θα πληρούν τις υποχρεώσεις του στον ΠΟΕ. Αρμόδιο Υπουργείο είναι το DEFRA, το οποίο θα διαχειρίζεται τα νέα σχήματα Γ.Ε. και την διαδικασία των νέων αιτήσεων και θα διατηρεί τα μητρώα των ονομασιών των υπό προστασία προϊόντων.

γ) Τα νέα σχήματα του Η.Β. (UK schemes) θα προστατεύουν τις ονομασίες Γ.Ε. τροφίμων, ποτών, γεωργικών προϊόντων (συμπεριλαμβανομένης της μύρας, του μηλίτη οίνου και του απίτη), αλκοολούχων ποτών, οίνων και αρωματισμένων οίνων και θα κάνουν χρήση των ονομασιών - προσδιορισμών: Protected Designation of Origin (PDO), Protected Geographical Indication (PGI) και Traditional Speciality Guaranteed (TSG). Θα είναι ανοιχτά και για τους παραγωγούς του Η.Β. και για τους παραγωγούς άλλων χωρών. Τα νέα σήματα (UK GI logos) έχουν ανακοινωθεί και είναι διαθέσιμα στην σχετική ανακοίνωση του DEFRA.

δ) Από την 1η Ιανουαρίου 2021, οι παραγωγοί νέων προϊόντων θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση για να λάβουν το νέο βρετανικό σχήμα (UK scheme) για την προστασία της Γ.Ε. στη Μεγάλη Βρετανία. Για την προστασία της Γ.Ε. όμως στη Βόρειο Ιρλανδία αρκεί το ευρωπαϊκό σήμα και λογότυπο διότι το Πρωτόκολλο Δημοκρατίας της Ιρλανδίας / Βόρειας Ιρλανδίας στη συμφωνία αποχώρησης, προβλέπει ότι η τελευταία θα αποτελεί μεν τελωνειακό έδαφος του Η.Β. αλλά ταυτόχρονα θα επωφελείται από την ενιαία αγορά της Ε.Ε.

ε) Τα προϊόντα Γ.Ε., τα οποία προστατεύονται με τα σήματα της Ε.Ε., θα μπορούν να χρησιμοποιούνται στο Η.Β. και μετά την 1/1/2021, δεν δίδονται όμως περαιτέρω διευκρινίσεις για το επίπεδο της προστασίας τους. Βεβαίως πολλά εξαρτώνται από το περιεχόμενο μιας ενδεχόμενης συμφωνίας για τη μελλοντική σχέση Η.Β. και Ε.Ε.

στ) Η αρμόδια Υπηρεσία του βρετανικού Υπουργείου Περιβάλλοντος, Τροφίμων και Αγροτικών Υποθέσεων μέχρι τώρα δέχεται μόνο βρετανικά GIs για εγγραφή πριν την 1/1/21 για να λάβουν το UK GI logo. Σ' αυτά τα GIs δίδεται τρία χρόνια προθεσμία ώστε να αλλάξουν την συσκευασία τους που θα εμφανίζει το νέο logo.

ζ) Σύμφωνα με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του Η.Β. (IPO), οι παραγωγοί μπορούν να κατέχουν ευρωπαϊκά δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και με τα δύο σχήματα τόσο των Γ.Ε. όσο και των εμπορικών σημάτων (It is possible for producers to hold IP rights under both the GI and trade mark schemes).

Δ. Ειδικές Τελωνειακές Διαδικασίες

1. Εισαγωγή προϊόντων στο ΗΒ, προκειμένου να υποβληθούν σε μία ή περισσότερες εργασίες τελειοποίησης

Οι βρετανικές επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις εξής δύο διαδικασίες:

⁴⁷ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2019:384I:FULL&from=EN>

⁴⁸ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο : <https://www.gov.uk/guidance/protecting-food-and-drink-names-if-theres-no-brexiteal>

α) Τελειοποίηση προς Επανεξαγωγή (Inward Processing – IP)⁴⁹:

Επιτρέπει την αναβολή πληρωμής δασμών και ΦΠΑ σε εισαγόμενα εμπορεύματα στο ΗΒ, προκειμένου να επεξεργαστούν και στη συνέχεια να εξαχθούν ή να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία σε άλλες χώρες. Όταν τα εμπορεύματα τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, η επιχείρηση του ΗΒ θα καταβάλει δασμούς και ΦΠΑ, ανάλογα με την αξία των εμπορευμάτων κατά την εισαγωγή τους στο ΗΒ ή την αξία του τελικού προϊόντος. Για παράδειγμα, μια βρετανική επιχείρηση μπορεί, χωρίς να καταβάλλει δασμούς ή ΦΠΑ, να εισάγει φύλλο μετάλλου στο ΗΒ προκειμένου να μετατραπεί σε πλαίσιο αμαξώματος και στη συνέχεια να το εξάγει στη Γερμανία.

β) Τελειοποίηση προς Επανεισαγωγή (Outward Processing – OP)⁵⁰:

Επιτρέπει την προσωρινή εξαγωγή εμπορευμάτων από το ΗΒ προκειμένου να υποβληθούν σε εργασίες τελειοποίησης και επανεισαγωγή των μεταποιημένων προϊόντων, που προκύπτουν από τις εργασίες αυτές, και θέση αυτών σε ελεύθερη κυκλοφορία, με πλήρη ή μερική απαλλαγή από τον εισαγωγικό δασμό του ΗΒ. Για παράδειγμα, μια βρετανική επιχείρηση μπορεί να εξάγει κουμπιά από το ΗΒ προκειμένου να ραφτούν σε πουκάμισα στην Ελλάδα, τα οποία στη συνέχεια θα εισάγει πίσω στο ΗΒ προς πώληση, απαλλαγμένη πλήρως ή μερικώς από τον εισαγωγικό δασμό του ΗΒ.

2. Προϊόντα που βρίσκονται προσωρινά στο ΗΒ και δεν θα υποβληθούν σε περαιτέρω εργασίες

Οι βρετανικές επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις εξής δύο τελωνειακές διαδικασίες:

α) Προσωρινή Εισαγωγή (Temporary Admission – TA)⁵¹

Επιτρέπει την προσωρινή εισαγωγή μη βρετανικών αγαθών στο ΗΒ, υπό ορισμένες συνθήκες, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και με ολική ή μερική απαλλαγή από τις τελωνειακές επιβαρύνσεις. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στην περίπτωση εισαγωγής προϊόντων όπως εμπορικών δειγμάτων, επαγγελματικού εξοπλισμού ή προϊόντων που προορίζονται για έκθεση ή επίδειξη, δηλαδή αγαθών που προορίζονται μόνο για ένα σκοπό.

Τα ανωτέρω προϊόντα δεν μπορούν να τροποποιηθούν ενώ παραμένουν στο ΗΒ. Η χρήση της ΤΑ συνεπάγεται ότι οποιοσδήποτε εισαγωγικός δασμός ή ΦΠΑ αναστέλλεται εφόσον τα εμπορεύματα απομακρυνθούν αργότερα από το ΗΒ.

β) Δελτία ΑΤΑ⁵² (Admission Temporaire/Temporary Admission)

Το δελτίο ΑΤΑ, το λεγόμενο "διαβατήριο εμπορευμάτων", είναι ένα διεθνές τελωνειακό έγγραφο που επιτρέπει την προσωρινή εισαγωγή εμπορικών δειγμάτων, επαγγελματικού εξοπλισμού ή προϊόντων που προορίζονται για έκθεση ή επίδειξη, δηλαδή αγαθών που προορίζονται μόνο για ένα σκοπό, με τον όρο ότι θα επανεξαχθούν μέσα σε ένα χρόνο. Ο κάτοχός του μπορεί, χωρίς την καταβολή των αναλογούντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων και χωρίς την επίδειξη άλλων τελωνειακών εγγράφων εισαγωγής, να προβεί σε εκκαθάριση των προϊόντων του στα τελωνεία των 87 χωρών-περιοχών που αποτελούν μέρος του συστήματος δελτίων ΑΤΑ.

Οι επιχειρήσεις που δε διαθέτουν δελτίο ΑΤΑ, οφείλουν να χρησιμοποιήσουν τις τελωνειακές διαδικασίες κάθε χώρας προκειμένου τα εμπορεύματά τους να υπαχθούν στο καθεστώς ΤΑ.

⁴⁹ <https://www.gov.uk/guidance/inward-processing>

⁵⁰ <https://www.gov.uk/guidance/outward-processing-relief-opr>

⁵¹ <https://www.gov.uk/guidance/temporary-admission>

⁵² <https://www.gov.uk/taking-goods-out-uk-temporarily>

Οι βρετανικές επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλλουν αίτηση στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο του Λονδίνου για να λάβουν το δελτίο ATA.

3. Προϊόντα Εξουσιοδοτημένης Χρήσης (Authorised Use - AU)

Το καθεστώς AU που προβλέπει ότι κατά την είσοδο των προϊόντων στο ΗΒ, μπορεί να τους επιβληθεί μειωμένος ή μηδενικός δασμός, εφόσον προορίζονται για ορισμένες χρήσεις που καθορίζονται από την HMRC. Τα εμπορεύματα αυτά περιλαμβάνουν ναυτιλιακά αγαθά, αεροσκάφη και εξαρτήματα, υδρογονανθρακικό έλαιο, θαλάσσιους προωστικούς κινητήρες, στρατιωτικό εξοπλισμό, ψάρι, τυρί και καζέϊνη (χρησιμοποιείται στην τυροκομική βιομηχανία).

Το καθεστώς AU βοηθά τους εμπόρους του ΗΒ να είναι πιο ανταγωνιστικοί σε ορισμένους εμπορικούς τομείς. Οι βρετανικές επιχειρήσεις μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώς AU εάν τα προϊόντα τους πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και αναγνωρίζονται στο Δασμολογικό Κώδικα (Trade Tariff⁵³).

4. Αποθήκη Τελωνειακής Αποταμίευσης (Customs Warehouse – CW)⁵⁴

Η υπαγωγή στο καθεστώς CW επιτρέπει την αποθήκευση, σε εγκαταστάσεις ή κάθε άλλο εγκεκριμένο χώρο, εμπορευμάτων στα οποία έχει ανασταλεί η πληρωμή δασμών και εισαγωγικού ΦΠΑ μέχρι την αποθήκευσή τους στους χώρους αυτούς.

Μόλις τα εμπορεύματα απομακρυνθούν από τις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις, ο εισαγωγέας οφείλει να καταβάλει τους ανάλογους δασμούς και ΦΠΑ, εκτός εάν τα εμπορεύματα εξαχθούν ή μεταφερθούν σε άλλη τελωνειακή διαδικασία.

Η υπαγωγή στις συνδεδεμένες με τις CFSP ανωτέρω ειδικές διαδικασίες, όπως IP, OP, TA CWA και AU απαιτεί την κατοχή εξουσιοδότησης από την HMRC, αλλά όχι την παροχή εγγύησης για τη λήψη αυτής της εξουσιοδότησης, με συνέπεια την ταχεία λήψη αυτής της εξουσιοδότησης. Η HMRC ενδέχεται να ζητήσει τη συγκεκριμένη εγγύηση από επιχειρήσεις που έχουν ιστορικό αφερεγγυότητας. Όλες επιχειρήσεις θα πρέπει να παρέχουν εγγύηση για την κάλυψη του ποσού του αναλογούντος ανεσταλμένου δασμού.

5. Διαμετακομιστικό Εμπόριο μέσω ΗΒ

Η Σύμβαση περί Κοινού καθεστώτος Διαμετακόμισης (Common Transit Convention - CTC)⁵⁵ επιτρέπει τη μεταφορά εμπορευμάτων μέσα από ορισμένα σύνορα, χωρίς την καταβολή εισαγωγικών δασμών μέχρι την άφιξή τους στον τελικό προορισμό. Τα οφέλη της είναι οι ταμειακές ροές καθώς και η ταχύτερη μεταφορά μέσω των σημείων εισόδου στο ΗΒ και των σημείων εισόδου χωρών CTC (κράτη μέλη της ΕΕ, Ισλανδία, Νορβηγία, Λιχτενστάιν και Ελβετία, Τουρκία, Βόρεια Μακεδονία και Σερβία), στην περίπτωση εξαγωγών σε αυτές. Η μετακίνηση των προϊόντων υπό το καθεστώς του CTC μπορεί να φανεί ιδιαίτερα χρήσιμη στην περίπτωση μεταφοράς αγαθών από την Ιρλανδία σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ (ή αντίστροφα) μέσω του ΗΒ.

⁵³ <https://www.gov.uk/trade-tariff>

⁵⁴ <https://www.gov.uk/guidance/customs-warehousing>

⁵⁵ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en
<https://www.gov.uk/government/publications/uk-trade-tariff-community-and-common-transit-outwards/uk-trade-tariff-community-and-common-transit-outwards>

Στη μετά-Brexit εποχή, το ΗΒ θα παραμείνει στο καθεστώς CTC κατόπιν εγκρίσεως της αίτησής του για παραμονή. Συνεπώς θα υπάρξουν μικρές αλλαγές στην τρέχουσα διαδικασία για τη χρήση του CTC από το ΗΒ.

Οποιαδήποτε επιχείρηση επιθυμεί να κάνει χρήση του CTC, οφείλει να κάνει μια δήλωση διαμετακόμισης μέσω του νέου μηχανογραφημένου συστήματος διαμετακόμισης (ένα σύστημα που καταγράφει και παρακολουθεί την κυκλοφορία των εμπορευμάτων στο πλαίσιο του CTC). Η δήλωση αυτή μπορεί να γίνει είτε από την ίδια την επιχείρηση είτε μέσω ενός τελωνειακού διαμεσολαβητή και απαιτεί την παροχή εγγυήσεων.

Οι μεταφορές αγαθών υπό το καθεστώς της CTC πρέπει:

- να ξεκινούν από ένα «γραφείο αναχώρησης» κάποιου **Εξουσιοδοτημένου Αποστολέα** (Authorised Consignor – ACor) είτε κρατικού, είτε επιχειρησιακού, είτε κάποιου εκτελωνιστή. Η επιχείρηση που επιθυμεί να λάβει καθεστώς ACor θα πρέπει να **παρέχει συνολική εγγύηση** (Customs Comprehensive Guarantee), εγκεκριμένη από την HMRC, για την κάλυψη των ανεσταλμένων δασμών που έχουν ανασταλεί κατά τη διάρκεια της διαμετακόμισης εμπορευμάτων.
- να περνούν από ένα «γραφείο διαμετακόμισης» για να καταγράφεται η πρώτη είσοδος στο ΗΒ από μια χώρα CTC. Στο γραφείο αυτό μαζί με τα εμπορεύματα απαιτείται να προσκομίζονται τα συνοδευτικά έγγραφα.
- να μεταβαίνουν στον τελικό προορισμό σε ένα «γραφείο προορισμού» (office of destination) **Εξουσιοδοτημένου Παραλήπτη** (Authorised Consignee - ACee) είτε κρατικού, είτε επιχειρησιακού είτε κάποιου εκτελωνιστή. Οι βρετανικές επιχειρήσεις που επιθυμούν να λάβουν καθεστώς ACee, πρέπει να διαθέτουν εγκαταστάσεις προσωρινής αποθήκευσης (Temporary Storage Facility)⁵⁶, όπου τα διαμετακομισμένα εμπορεύματα μπορούν να αποθηκευτούν πριν αυτά υπαχθούν σε άλλη τελωνειακή διαδικασία ή τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία. Όταν τα εισαγόμενα εμπορεύματα τοποθετηθούν σε TSF, η βρετανική επιχείρηση οφείλει άμεσα να συμπληρώσει μια δήλωση προσωρινής αποθήκευσης, χρησιμοποιώντας ένα τελωνειακό εγκεκριμένο ηλεκτρονικό σύστημα απογραφής. Με αυτόν τον τρόπο, μπορεί να αναβάλλει την πλήρη τελωνειακή διασάφηση και την πληρωμή των φόρων μέχρι το τέλος της επιτρεπόμενης περιόδου αποθεματοποίησης (90 ημέρες).

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων

Το Λονδίνο είναι μαζί με τη Νέα Υόρκη είναι τα κύρια χρηματοοικονομικά κέντρα παγκοσμίως. Το Λονδίνο προσφέρει όλες τις μορφές χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών: εμπορική τραπεζική, επενδυτική τραπεζική, αντασφάλιση, κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου, αγορά ιδιωτικών μετοχικών κεφαλαίων, μεσιτικά γραφεία μετοχών και νομισμάτων, διαχειριστές κεφαλαίων, εμπόρους εμπορευμάτων, λογιστικές και νομικές υπηρεσίες, καθώς και ηλεκτρονικά συστήματα εκκαθάρισης και συστήματα διακανονισμού πληρωμών. Το Λονδίνο θεωρείται από τους επενδυτές, λόγω του ισχυρού ρυθμιστικού, νομικού και φορολογικού περιβάλλοντος και του σχετικά χαμηλού φορολογικού καθεστώτος, μια υποστηρικτική υποδομή αγοράς και ένας χώρος υψηλής εξειδίκευσης εργατικού δυναμικού.

Η βρετανική Κυβέρνηση είναι γενικά φιλόξενη έναντι των επενδύσεων χαρτοφυλακίου του εξωτερικού και οι κυβερνητικές πολιτικές αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ελεύθερης ροής κεφαλαίων και στη στήριξη της ροής των πόρων στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών. Οι ξένοι επενδυτές είναι σε θέση να λάβουν πίστωση σε τοπικές αγορές υπό κανονικούς όρους της αγοράς και είναι διαθέσιμα ευρέως φάσματος πιστωτικά μέσα. Οι αρχές που διέπουν τα νομικά, ρυθμιστικά και λογιστικά συστήματα είναι διαφανή και

⁵⁶ <https://www.gov.uk/guidance/temporary-storage>

συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι κανονισμοί δημοσιεύονται και εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις από τις δύο Αρχές Επιτήρησης Χρηματο-Οικονομικών Υπηρεσιών (την Prudential Regulation Authority⁵⁷ – PRA, για την επιτήρηση 1.500 περίπου τραπεζών, τραπεζικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών εταιρειών και την Financial Contact Authority⁵⁸ – FCA, για την επιτήρηση περίπου 60.000 εταιρειών που παρέχουν χρηματο-οικονομικές υπηρεσίες), υπό την Κεντρική Τράπεζα της Αγγλίας.

Το Χρηματιστήριο του Λονδίνου είναι ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα ανταλλαγής κινητών αξιών στον κόσμο και το κορυφαίο Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο με βάση τον όγκο των συναλλαγών και την κεφαλαιοποίηση της αγοράς. Οι αγορές του Λονδίνου έχουν το πλεονέκτημα της γεφύρωσης του χάσματος μεταξύ της ημέρας διαπραγμάτευσης στις ασιατικές αγορές και το άνοιγμα της αγοράς των ΗΠΑ. Αυτό το φαινόμενο γέφυρας είναι επίσης εμφανές, καθώς πολλές εταιρείες της Ρωσίας και της Κεντρικής Ευρώπης έχουν χρησιμοποιήσει χρηματιστήρια του Λονδίνου για να αξιοποιήσουν τις παγκόσμιες κεφαλαιαγορές. Η Αγορά Εναλλακτικών Επενδύσεων (Alternative Investment Market - AIM), η οποία ιδρύθηκε το 1995 ως «δευτερεύουσα» αγορά του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου, έχει σχεδιαστεί ειδικά για μικρότερες, ταχέως αναπτυσσόμενες και σε φάση ανάπτυξης εταιρείες. Η AIM έχει ένα πιο ευέλικτο ρυθμιστικό σύστημα από την κύρια αγορά του χρηματιστηρίου. Από την έναρξη της λειτουργίας της, η AIM έχει συγκεντρώσει πάνω από 60 δισεκατομμύρια λίρες στερλίνες για περισσότερες από 3.000 εταιρείες. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι ηγέτης στη διεθνή ασφαλιστική αγορά και έδρα άλλων αγορών, όπως futures (London International Financial Futures and Options Exchange - LIFFE), πετρελαίου (International Petroleum Exchange - IPE), χρυσού (London Bullion Market) και εμπορευματικών μεταφορών (Baltic Exchange).

Το Λονδίνο διαθέτει 255 ξένες τράπεζες (υπερδιπλάσιο αριθμό σε σχέση με τη Νέα Υόρκη). Τα τελευταία χρόνια σημειώθηκε σημαντική ανάπτυξη στον χρηματοπιστωτικό τομέα στη Σκωτία (Εδιμβούργο και Γλασκόβη), στο Μπέλφαστ, Μπέρμιγχαμ, Μπρίστολ, Κάρντιφ, Λιντς, Μάντσεστερ και Νόριτς. Αυτά τα κέντρα προσφέρουν τόσο διεθνείς όσο και εσωτερικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών πληροφορικής.

Χρηματοπιστωτικό και τραπεζικό σύστημα

Ο βρετανικός τραπεζικός τομέας είναι ο μεγαλύτερος στην Ευρώπη. Περίπου 150 επιχειρήσεις παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από την Ε.Ε. έχουν έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Από τον Νοέμβριο του 2017, οι τράπεζες της Ε.Ε. στο Ηνωμένο Βασίλειο κατείχαν 1,9 τρισεκατομμύρια δολάρια σε στοιχεία ενεργητικού, γεγονός που αντιπροσωπεύει πτώση 425 δισεκατομμυρίων δολαρίων (ή 17%) κατά τη διάρκεια ενός έτους. Η απότομη πτώση ήταν συνέπεια του δημοψηφίσματος του Brexit, καθώς οι ευρωπαϊκές τράπεζες μείωσαν την έκθεσή τους στα περιουσιακά στοιχεία του Ηνωμένου Βασιλείου. Ο κλάδος των χρηματοπιστωτικών και συναφών επαγγελματικών υπηρεσιών συνέβαλε περίπου το 6,5% της οικονομικής παραγωγής του Ηνωμένου Βασιλείου το 2017, απασχολούσε περίπου 1,1 εκατομμύρια άτομα και εισέφερε περίπου το ποσό των 75 δισ. λίρες στερλίνες στα φορολογικά έσοδα το 2017/18 ή το 10,9% των συνολικών φορολογικών εσόδων του Ηνωμένου Βασιλείου. Ωστόσο, η αποχώρηση του Η.Β. από την ΕΕ θέτει σε κίνδυνο τον ηγετικό ρόλο της πόλης του Λονδίνου ως παγκόσμιο χρηματοοικονομικό κέντρο αν και οι περισσότεροι πιστεύουν ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα διατηρήσει τη θέση του ως κορυφαίου οικονομικού κόμβου. Εάν το Η.Β. παύσει να αποτελεί μέρος της ενιαίας αγοράς, οι οντότητες που εδρεύουν σε αυτήν τη χώρα θα χάσουν τα τραπεζικά τους διαβατήρια (δικαιώματα διαβατηρίου). Δηλαδή, τα δικαιώματα που επιτρέπουν στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ να λειτουργούν σε ολόκληρη την ΕΕ χωρίς την ανάγκη μεμονωμένων αδειών από κάθε κράτος μέλος. Παρόλο που υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις που θα καθιστούσαν δυνατή την επίλυση αυτού του προβλήματος (για παράδειγμα, καθεστώς ισοδυναμίας ή συμφωνίες αμοιβαίας αναγνώρισης), προς το παρόν δεν φαίνεται να υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις στις υπό εξέλιξη διαπραγματεύσεις για την επίτευξη της μελλοντικής συμφωνίας Η.Β. –

⁵⁷ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.bankofengland.co.uk/prudential-regulation>

⁵⁸ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.fca.org.uk/>

Ε.Ε., πράγμα το οποίο θα επέτρεπε σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με έδρα το Η.Β. να διατηρήσουν το καθεστώς λειτουργίας τους σε κοινοτικό έδαφος. Ορισμένες επιχειρήσεις έχουν ήδη μεταφέρει θέσεις εργασίας εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου. Πάντως η παρατεταμένη αβεβαιότητα αυξάνει την αστάθεια της στερλίνας, τα ασφάλιστρα κινδύνου για τα περιουσιακά στοιχεία, το κόστος και τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης, καθώς και τις σχέσεις με τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με έδρα την Ε.Ε.

Η Τράπεζα της Αγγλίας λειτουργεί ως κεντρική τράπεζα του Ηνωμένου Βασιλείου διατηρώντας τη νομισματική και δημοσιονομική σταθερότητα. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Bank of England, οι αλλοδαποί τραπεζικοί οργανισμοί επιτρέπεται νομίμως να ιδρύουν επιχειρήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο ως θυγατρικές ή υποκαταστήματα.

Παρόλο που δεν υπάρχουν νομικοί περιορισμοί που να απαγορεύουν στους κατοίκους εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου να ανοίξουν τραπεζικό λογαριασμό επιχείρησης, στην πραγματικότητα οι τράπεζες αρνούνται να τους ανοίξουν λογαριασμούς χωρίς να αποδεικνύουν την κατοικία τους. Το άνοιγμα εταιρικού λογαριασμού ως μη κατοίκου είναι καταρχήν απλό. Ωστόσο, στην πράξη, οι περισσότερες τράπεζες δεν δέχονται αιτήσεις από το εξωτερικό λόγω προβλημάτων απάτης και πρόσθετων διοικητικών δαπανών. Για να ανοίξει έναν προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό, ένα άτομο πρέπει τουλάχιστον να παρουσιάσει μια διεθνώς αναγνωρισμένη απόδειξη της ταυτότητάς του και να αποδείξει την κατοικία του στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αυτό είναι ένα πρόβλημα για τις εισερχόμενες ξένες άμεσες ξένες επενδύσεις. Εάν η επιχείρηση ή το άτομο δεν μπορεί να αποδείξει την κατοικία του στο Ηνωμένο Βασίλειο, θα έχει περιορισμένες τραπεζικές επιλογές.

Χρηματοδοτική πρόσβαση

Όποιο και αν είναι το μέγεθος, η αγορά ή ο τομέας μίας επιχείρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο προσφέρει μια σειρά επιλογών χρηματοδότησης. Συγκεκριμένα, η British Business Bank <https://www.british-business-bank.co.uk/> βοηθά τις μικρότερες επιχειρήσεις να βρουν τη σωστή χρηματοδότηση, ενώ το UK Research and Innovation (UKRI) <https://www.ukri.org/> προσφέρει χρηματοδότηση μέσω των Research Councils και του Innovate UK. Υπάρχουν επίσης πολλές ευκαιρίες πρόσβασης στις οικονομικές δραστηριότητες των διαφόρων περιφερειών του ΗΒ μέσω:

- του Northern Powerhouse Investment Fund (NPIF)
- του Midlands Engine Investment Fund (MEIF)
- των Local Enterprise Partnerships (LEPs) και
- των προγραμμάτων που εκπονούνται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις στη Σκωτία, την Ουαλία και τη Βόρεια Ιρλανδία (the Devolved Administrations in Scotland, Wales and Northern Ireland).

B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας

Ακίνητη περιουσία

Το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτει αποτελεσματικούς κανόνες που ρυθμίζουν θέματα ακίνητης περιουσίας, οι οποίοι απορρέουν από τη νομοθεσία, όπως ο νόμος περί ιδιοκτησίας του 1925, ο νόμος για τα δικαιώματα επί ακινήτων του 1925, ο νόμος περί χρεώσεων γης (Land Charges Act) του 1972, ο νόμος περί καταπιστευμάτων και του διορισμού των εμπιστευματοδόχων (Trusts of Land and Appointment of Trustees Act) του 1996 και ο Νόμος για το Κτηματολόγιο (Land Registration Act) του 2002.

Τα περιουσιακά δικαιώματα υποστηρίζονται αποτελεσματικά και τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια και οι επισχέσεις ρυθμίζονται ικανά και αξιόπιστα ήδη από τον κτηματολογικό νόμο του 1862. Το κτηματολόγιο είναι η κρατική βάση δεδομένων στην οποία διατηρούνται όλα τα δεδομένα ιδιοκτησίας και συναλλαγής για την Αγγλία και την Ουαλία και είναι προσβάσιμη στον σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/search-property->

[information-land-registry](#) . Η Σκωτία έχει τα δικά της μητρώα αυτά της Σκωτίας, ενώ στη Βόρεια Ιρλανδία εκτελούνται εγγραφές γης μέσω των Υπηρεσιών γης και ακινήτων.

Η μακρόχρονη φυσική παρουσία σε μη οικιστικά ακίνητα χωρίς άδεια δεν θεωρείται τυπικά έγκλημα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η αστυνομία αναλαμβάνει δράση, εάν οι καταληψίες διαπράττουν άλλα εγκλήματα κατά την είσοδο ή διαμονή στο ακίνητο. Ένας μακροχρόνιος καταληψίας σε άλλως μη κατελημμένη γη, μπορεί να γίνει ο εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης περιουσίας που έχει καταλάβει χωρίς την άδεια του ιδιοκτήτη, με τη διαδικασία της χρησικτησίας (adverse possession process).

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

Πολιτικές και πρακτικές εργασίας

Το εργατικό δυναμικό του Ηνωμένου Βασιλείου είναι το δεύτερο μεγαλύτερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Περιλαμβάνει λίγο πάνω από 41 εκατομμύρια εργαζόμενους. Για την περίοδο από το Νοέμβριο του 2018 έως τον Ιανουάριο του 2019, το ποσοστό απασχόλησης ήταν 76,1%, με 31,4 εκατομμύρια εργαζόμενους - το υψηλότερο ποσοστό απασχόλησης από το 1971. Η ανεργία το 2018 έπεσε επίσης σε χαμηλό 4,3 ετών, με 1,32 εκατομμύρια ανέργους ή μόλις 4% από 4,4% το 2017. Για την ίδια περίοδο, το ποσοστό ανεργίας για παιδιά ηλικίας 18 έως 24 ετών ήταν 10,4% έναντι 10,5% το 2017. Το 2020 όμως η έλευση της πανδημίας άλλαξε τα πράγματα και το Η.Β. αντιμετωπίζει προβλήματα ανεργίας, η οποία εκτιμάται ότι στο τέλος του έτους θα φθάσει περίπου στο 6,3%.

Το σοβαρότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι βρετανοί εργοδότες είναι η έλλειψη δεξιοτήτων που απορρέει από μια οικονομία υψηλής τεχνολογίας που ξεπερνά την ικανότητα του εκπαιδευτικού συστήματος να παρέχει πτυχιούχους έτοιμους προς εργασία. Η κυβέρνηση έχει δώσει μεγάλη έμφαση στη βελτίωση του βρετανικού εκπαιδευτικού συστήματος όσον αφορά μεγαλύτερη έμφαση στην επιστήμη, την έρευνα και ανάπτυξη και τις επιχειρηματικές δεξιότητες. Η βαθμός δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού του Ηνωμένου Βασιλείου βρίσκεται λίγο κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.

Από το 2017, περίπου το 23,2% των βρετανών υπαλλήλων ανήκει σε συνδικαλιστική ένωση. Οι εργαζόμενοι του δημόσιου τομέα κατέχουν πολύ μεγαλύτερο ποσοστό ως μέλη συνδικάτου (51,8%), σε σχέση με τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα (14%). Οι μεταποιητικές βιομηχανίες, οι μεταφορές και οι διανομές έχουν εργαζόμενους που κυρίως είναι μέλη συνδικάτων. Το δικαίωμα ένταξης σε συνδικάτο στο Ηνωμένο Βασίλειο απαγορεύεται μόνο στις ένοπλες δυνάμεις, στις υπηρεσίες ασφαλείας του δημόσιου τομέα και στις αστυνομικές δυνάμεις. Η ένταξη στα συνδικάτα είναι σχετικά σταθερή τα τελευταία χρόνια, αν και η τάση είναι ελαφρώς πτωτική κατά την τελευταία δεκαετία.

Παρόλα αυτά σε περιόδους έντονης βιομηχανικής κινητικότητας δεν μπορούν να αποκλεισθούν ή να μην αναμένονται συνδικαλιστικές δράσεις και κινητοποιήσεις. Απεργιακές ενέργειες προηγούμενων ετών είχαν ως αίτιο εν μέρει τις συνέπειες της μείωσης του ελλείμματος της τότε Κυβέρνησης Συνασπισμού σε τομείς με μεγάλη συνδικαλιστική δράση των μελών τους. Το 2017, χάθηκαν 276.000 εργάσιμες ημέρες από 79 περιπτώσεις επισήμων εργασιακών διαφορών. Η ιδιωτικοποίηση παραδοσιακών κυβερνητικών φορέων έχει επιδεινώσει τις τριβές. Το Συνέδριο των Συνδικάτων (Trades Union Congress), η βρετανική δηλαδή εθνική ομοσπονδία εργαζομένων, ενθαρρύνει τη συνεργασία της διοίκησης των συνδικαλιστικών οργανώσεων όπως και οι περισσότερες συνδικαλιστικές οργανώσεις που ενδέχεται να συναντήσουν επενδυτές.

Την 1η Απριλίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο αύξησε τον κατώτατο μισθό (National Living Wage) από 8,21 λίρες στερλίνες την ώρα το 2019 σε 8,72 λίρες, πράγμα το οποίο έχει επίπτωση σε πάνω από 2 εκατομμύρια εργαζόμενους σε όλη τη Βρετανία. Το μέτρο αφορά εργαζόμενους ηλικίας 25 ετών και άνω. Η Κυβέρνηση έχει την πρόθεση να αυξήσει έτι περισσότερο τον κατώτατο μισθό μέχρι το 2024.

Η απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου να εγκαταλείψει την Ε.Ε. εισήγαγε αβεβαιότητα στην αγορά εργασίας, σχετικά με θέματα που αφορούν τα δικαιώματα των εργαζομένων από άλλες χώρες της Ε.Ε. που βρίσκονται επί του παρόντος στο Η. Β., τα μελλοντικά δικαιώματα των εργοδοτών να προσλαμβάνουν εργαζομένους από χώρες της Ε.Ε. και τον βαθμό στον οποίο το Η. Β. θα διατηρήσει τους κανόνες της Ε.Ε. για τα δικαιώματα των εργαζομένων.

Βεβαίως και προς το παρόν το Η.Β. καλύπτεται από τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς του 2006 για την ισότητα στην απασχόληση, οι οποίοι καθιστούν παράνομη τη διάκριση εις βάρος των εργατών, των εργαζομένων, των αιτούντων εργασία και των εκπαιδευομένων λόγω ηλικίας είτε μικρής είτε μεγάλης. Οι κανονισμοί καλύπτουν τις προσλήψεις, τους όρους και τις προϋποθέσεις, τις προαγωγές, τις μεταφορές, τις απολύσεις και την κατάρτιση. Δεν καλύπτουν την παροχή αγαθών και υπηρεσιών. Οι κανονισμοί επίσης έχουν καταργήσει τα ανώτατα όρια ηλικίας όσον αφορά την καταχρηστική απόλυση και την απόλυση λόγω πλεονάζοντος προσωπικού. Ορίζουν εθνική ηλικία συνταξιοδότησης τα 65 έτη, καθιστώντας την υποχρεωτική συνταξιοδότηση κάτω από την ηλικία αυτή παράνομη, εκτός αν δικαιολογείται αντικειμενικά. Οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν να εργάζονται πέρα από την ηλικία συνταξιοδότησης και ο εργοδότης έχει καθήκον να εξετάζει αυτά τα αιτήματα.

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς

Οι περισσότερες ξένες επιχειρήσεις οι οποίες εξάγουν στο Η.Β, διαθέτουν τα προϊόντα τους στην αγορά μέσω διανομέων, οι οποίοι αγοράζουν τα αγαθά κατ' ευθείαν από αυτές τις παραγωγικές επιχειρήσεις για να τα μεταπωλήσουν σε τρίτους. Οι διανομείς προωθούν τα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων και των επωνύμων, στην αγορά, αναλαμβάνουν εν πολλοίς την πραγματοποίηση προωθητικών δράσεων και προσφέρουν υπηρεσίες μετά την πώληση (after sales service), πράγμα το οποίο είναι αφενός μεν πολύ σημαντικό και όλο και περισσότερο επιθυμητό για τους βρετανούς πελάτες τους και αφετέρου συνεισφέρει στην θετική εικόνα της εξάγουσας εταιρείας η οποία συναλλάσσεται με εταιρείες στο Η.Β. Σε πολλούς τομείς, ένας διανομέας μπορεί και καλύπτει ολόκληρη τη Βρετανία. Μπορεί όμως κάποιος εξαγωγέας να επιλέξει να συνεργασθεί με διαφορετικούς διανομείς για να καλύψει επιλεγμένες περιοχές όπως π.χ. η Σκωτία, η Ουαλία και η Βόρειος Ιρλανδία. Οι αντιπρόσωποι (Sales agents⁵⁹) είναι λιγότερο ενεργοί στο Η.Β. σε σύγκριση με άλλες χώρες (π.χ. ΗΠΑ), διότι είναι εν πολλοίς μικροί (ένα άτομο ή ολίγων ατόμων) και τείνουν στο να καλύπτουν περιορισμένης γεωγραφικής εμβέλειας αγορές. Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι παύουν να είναι χρήσιμοι για τις μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις. Αντιθέτως είναι πολύ χρήσιμοι. Όταν μία επιχείρηση αποφασίζει για την βέλτιστη μορφή αντιπροσώπευσης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της στις επαφές της, κυρίως τους τομείς της τιμολόγησης, του δικτύου διανομής, των λειτουργικών δαπανών και των προσφερομένων υπηρεσιών μετά την πώληση. Το 2020 όμως η πανδημία ενίσχυσε τη λιανική και αποδυνάμωσε τη μαζική εστίαση. Η ανάγκη πραγματοποίησης διαδικτυακών επαφών σε αντικατάσταση της φυσικής παρουσίας, ειδικά για την εισαγωγή νέων προϊόντων και τις μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις, επιτάσσει την ανάπτυξη νέων ευρηματικών διαδικασιών προσέγγισης των αγοραστών, διανομέων, χονδρεμπόρων και αντιπροσώπων. Πρωτοβουλίες με συχνές αποστολές δειγμάτων ή/και πλήρους σετ δειγμάτων για την πραγματοποίηση γευσισγνωσίας (ει δυνατόν με έναν εγνωσμένου κύρους σεφ), διαδικτυακά σεμινάρια με την συμμετοχή όλων των στελεχών της εταιρείας που έχουν σχέση με τις πωλήσεις, το marketing, τη χρηματοδότηση και τη μεταφορά για σύντομες και στοχευμένες απαντήσεις στα ερωτήματα των ολίγου διαθέσιμου χρόνου αγοραστών, σεμινάρια στα οποία θα παρουσιάζεται με εύληπτο τρόπο η ιχνηλασιμότητα του προϊόντος σε συνδυασμό με ένα ενδιαφέρον ιστορικό του, είναι πλέον ο κανόνας όσο διαρκεί η πανδημία και η συνέχειά της με τις όποιες εκφάνσεις της.

⁵⁹ Εντοπίζονται στους συνδέσμους: <https://thema.co.uk/>, <https://salesagents.uk/> & <https://www.maaagents.co.uk/en>

Συνήθως, οι ξένες μεγάλες εταιρείες εισέρχονται στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου μέσω συμβάσεων διανομής, δικαιόχρησης (franchising⁶⁰), αδειοδότησης (licensing) ή μέσω άμεσων ξένων επενδύσεων. Το δίκαιο της Ε.Ε., που εφαρμόζεται από την εθνική νομοθεσία, διέπει την αποκλειστικότητα στις συμφωνίες αντιπροσωπείας και προμήθειας, τις συμβάσεις αγοράς και τους συμβατικούς όρους. Οι παραγωγοί και οι εξαγωγείς πρέπει να είναι γενικά σε θέση να διορίζουν αποκλειστικούς αντιπροσώπους και να καθορίζουν τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την προώθηση της πώλησης των προϊόντων τους. Τέτοιες αποκλειστικές περιοχές είναι συνήθως εθνικές σε μέγεθος.

Μία εταιρεία, η οποία θέλει να ελέγχει όλη την διακίνηση, εξαγωγή, εισαγωγή και κυρίως πώληση του προϊόντος της (είτε αγαθού είτε υπηρεσίας) στο Η.Β. είναι χρήσιμο να ακολουθεί τις σχετικές οδηγίες από σειρά κανόνων που ισχύουν στο Η.Β.⁶¹

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπείας/κοινοπραξίας

Ίδρυση Θυγατρικής / Υποκαταστήματος / Αντιπροσωπείας

Υπάρχουν αρκετά βήματα τα οποία πρέπει να μελετήσει και ακολουθήσει ένας ενδιαφερόμενος για να εγκαταστήσει ένα τοπικό γραφείο ή υποκατάστημα στο Η.Β. Η διαδικασία, η οποία μπορεί να ολοκληρωθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα, συντίθεται από τα ακόλουθα βήματα.

- Να αποφασίσει ποια θα είναι η νομική μορφή της εταιρείας που θα συστήσει και κατά συνέπεια το φορολογικό της καθεστώς. Αυτό προσδιορίζεται από τους εμπορικούς σκοπούς που έχει ο ενδιαφερόμενος. **Υπάρχουν δύο κύριες εναλλακτικές:**
  - α) να συστήσει μία βρετανική περιορισμένης ευθύνης μετοχική εταιρεία (UK private limited company, νομικός διαχωρισμός της εταιρείας από τα πρόσωπα που την διοικούν και την περιουσία των προσώπων αυτών, κατανομή κεφαλαίου σε μετοχές και μετόχους και πραγματοποίηση κερδών μετά την καταβολή των φόρων), η οποία είναι γνωστή ως θυγατρική και διαθέτει ξεχωριστή νομική προσωπικότητα ή**
  - β) να συστήσει ένα υποκατάστημα (UK branch) γνωστό ως UK establishment, το οποίο δεν έχει νομική ταυτότητα διακριτή από την μητέρα εταιρεία.**
- Όποια μορφή εταιρείας από τις ως άνω δύο δημιουργήσει, ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να τις εγγράψει στο βρετανικό μητρώο εγγραφών εταιρειών. Για την εγγραφή μιας εταιρείας υποχρεωτικά έγγραφα, όπως το ιδρυτικό έγγραφο (Memorandum of Association), στο οποίο καθορίζονται από τους μετόχους εκ των προτέρων ο σκοπός και τα αντικείμενα της υπό σύσταση εταιρείας και το καταστατικό της εταιρείας (Articles of Association)⁶² στο οποίο καθορίζονται οι αρμοδιότητες των διευθυντών, το είδος της επιχείρησης και τα μέσα με τα οποία οι μέτοχοι ασκούν τον έλεγχο επί του Διοικητικού Συμβουλίου, μπορούν να κατατεθούν ηλεκτρονικά⁶³. Το κόστος πραγματοποίησης της εγγραφής είναι περίπου 30€ και γίνεται αυθημερόν⁶⁴.
- **Ο ενδιαφερόμενος** εάν θα πραγματοποιεί εμπορικές συναλλαγές στο Η.Β. **θα πρέπει να ανοίξει και τραπεζικό λογαριασμό στο Η.Β.** Ο λογαριασμός δεν προσδίδει μόνο βαθμούς αξιοπιστίας στην

⁶⁰ Το Η.Β. δεν έχει ειδική νομοθεσία σχετικά με την δικαιόχρηση. Ο βρετανικός Σύνδεσμος για την δικαιόχρηση έχει εκδώσει ένα εθελοντικό κώδικα πρακτικών για τους δικαιοπάροχους, ο οποίος εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.thebfa.org/>

⁶¹ Εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/browse/business/sale-goods-services-data>

⁶² Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στον σύνδεσμο <https://www.gov.uk/limited-company-formation/memorandum-and-articles-of-association>

⁶³ Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στον σύνδεσμο <https://www.gov.uk/government/organisations/companies-house>

⁶⁴ Σχετικές πληροφορίες κόστους εγγραφής παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/government/publications/companies-house-fees/companies-house-fees#co-inc>

επιχείρηση αλλά, ιδιαίτερα εάν κάνει πολυάριθμες συναλλαγές, θα είναι φθηνότερο να τις πραγματοποιεί τοπικά απ' ότι από το εξωτερικό. Επίσης στο βαθμό που θα πρέπει να εγγραφεί για την απόδοση του ΦΠΑ, η ύπαρξη τραπεζικού λογαριασμού σε βρετανική τράπεζα διευκολύνει την διαδικασία. Για το άνοιγμα λογαριασμού χρειάζονται: έντυπο υποβολής αιτήσεων για επιχειρήσεις (business application form), σχετική εντολή (mandate) για εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες σύμφωνα με το νόμο περί εταιρειών, έγγραφο καταχώρησης-εγγραφής της εταιρείας (registration), ταυτοποίηση και επαλήθευση της διεύθυνσης (address identification and verification), οργανόγραμμα της εταιρείας (company structure chart), αντίγραφο κίνησης τραπεζικών λογαριασμών (bank statements) και αντίγραφα των επισήμων ελέγχων των λογαριασμών της επιχείρησης (audited accounts). Ανεξάρτητα από το που θέλει να εγκαταστήσει την εταιρεία, ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να επικοινωνήσει με το κεντρικό τμήμα της τράπεζας που ασχολείται με τις εισερχόμενες επενδύσεις (Central Inward Investment Banking Team), το οποίο συνήθως βρίσκεται στο Λονδίνο. Δεν είναι αποτελεσματικό το να απευθύνεται ο ενδιαφερόμενος στο τοπικό κατάστημα, ή στην ιστοσελίδα της τράπεζας (ηλεκτρονικά) ή με προσπάθειες από το τηλεφωνικό κέντρο. Θα πρέπει να ενημερώσει την τράπεζα ότι έχει (εάν έχει) αλλοδαπούς μετόχους και/ή διευθυντές και ότι χρειάζεται έναν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό στο Η.Β. (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 3 εβδομάδες έως τρεις μήνες).

- **Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να εγγραφεί στο βρετανικό Υπουργείο Οικονομικών (HMRC⁶⁵) για την απόδοση και την επιστροφή του ΦΠΑ**, στη περίπτωση που ο εταιρικός τζίρος που υπόκειται σε ΦΠΑ είναι μεγαλύτερος από 85.000£. **Επίσης θα πρέπει να εγγραφεί για την καταβολή του φόρου επί των εταιρειών (Corporation Tax⁶⁶)** ακόμα και στην περίπτωση που έχει ιδρύσει ένα υποκατάστημα (UK branch - UK establishment). Θα πρέπει να ενημερωθεί το HMRC αναλυτικά για την εταιρεία εντός 3 μηνών από την έναρξη λειτουργίας (starting up) της εταιρείας. Και οι δύο εγγραφές γίνονται ηλεκτρονικά, με την δεύτερη να πραγματοποιείται αμέσως μόλις αποκτήσει, εντός ολίγων ημερών μετά την εγγραφή της, τον αριθμό φορολογικού μητρώου της (Unique Taxpayer Reference – UTR). Χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 2 εβδομάδες έως δύο μήνες.
- **Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να εγγραφεί στο βρετανικό Υπουργείο Οικονομικών (HMRC) για την απόδοση των εργοδοτικών εισφορών**. Το σύστημα «Pay as you Earn⁶⁷» συλλέγει τον φόρο εισοδήματος (παρακράτηση) και τις καταβολές για το σύστημα εθνικής ασφάλισης που προκύπτει από την απασχόληση των εργαζομένων. Οι εργοδότες θα πρέπει να παρέχουν ένα συνταξιοδοτικό σχήμα⁶⁸ για το επιλέξιμο προσωπικό τους. Εγγράφονται στο σχετικό σύνδεσμο του **HMRC⁶⁹** πριν την πρώτη ημέρα της καταβολής για να μπορούν να συνδεόνται στο σύστημα (log in). Μπορούν να εγγραφούν απ' ευθείας και στο ηλεκτρονικό σύστημα 'The Pensions Regulator' (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 2 εβδομάδες).
- **Οι ενδιαφερόμενες εταιρείες σε πολλές περιπτώσεις καλούνται να πάρουν αποφάσεις σχετικές με το εάν θα ενοικιάσουν (γνωστό ως leasehold) ή θα αγοράσουν (γνωστό ως freehold) το κατάστημά τους**. Η βρετανική κυβερνητική Υπηρεσία εισερχόμενων Επενδύσεων (British Government Inward investment Agency) του Υπουργείου Διεθνούς Εμπορίου⁷⁰ μπορεί να βοηθήσει με μία αναλυτική διαδικασία έρευνας και να εντοπίσει την κατάλληλη λύση – επιλογή (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 1 με 4 μήνες, αναλόγως της μορφής ενοικίασης ή αγοράς. Για τον ικανό χρόνο της επιλογής – απόφασης 1 εβδομάδα περίπου).

⁶⁵ Οδηγίες για την σχετική εγγραφή παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/vat-registration>

⁶⁶ Οδηγίες για την σχετική εγγραφή παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/corporation-tax>

⁶⁷ Οδηγίες για την σχετική λειτουργία του συστήματος παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/payee-for-employers>

⁶⁸ Οδηγίες για το σχετικό σχήμα παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/workplace-pensions-employers>

⁶⁹ <https://www.gov.uk/register-employer>

⁷⁰ <https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-international-trade>

- **Για μία επιτυχημένη εταιρεία, χρειάζονται και οι κατάλληλες προσλήψεις, το κατάλληλο προσωπικό.** Το Υπουργείο Διεθνούς Εμπορίου μπορεί να βοηθήσει και εδώ με συστάσεις για εταιρείες-γραφεία ευρέσεως εργασίας (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 6 – 16 εβδομάδες).
- **Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να προχωρήσει στην ασφάλιση της Επιχείρησής του από μία σειρά κινδύνων που είναι υποχρεωτικοί στο Η.Β. π.χ. αστική ευθύνη των εργοδοτών και ασφάλιση των αυτοκινήτων της εταιρείας.** Άλλοι τομείς αφορούν περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις κ.α. Και σε αυτή τη περίπτωση, το Υπουργείο Διεθνούς Εμπορίου μπορεί να βοηθήσει με συστάσεις ή κατάλογο φορέων και εταιρειών ασφαλιστικής κάλυψης (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 2 με 4 εβδομάδες).

Δημιουργία Κοινοπραξίας

Οι κοινοπραξίες μπορούν να σχηματιστούν ως εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (limited liability companies) ή ως ισότιμες ή ανισότιμες εταιρικές ομόρρυθμοι σχήματος σχέσεις (equal or unequal partnerships).

Οι κοινοπραξίες εταιρειών που έχουν συσταθεί με σκοπό να υποβάλουν προσφορά ή να διαχειριστούν συγκεκριμένα έργα χρησιμοποιούν συνήθως μια εγγεγραμμένη στο Ηνωμένο Βασίλειο εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ως το όχημα για την ευκολότερη μίσθωση ή αγορά τοπικών κτιρίων και καταστημάτων και περιουσιακών στοιχείων και για να προσλάβει και να διαχειριστεί τοπικό εργατικό δυναμικό και προσωπικό υποστήριξης. Δεν ισχύουν περιορισμοί ιδιοκτησίας ή διοίκησης (control) σε κοινοπραξίες στο Ηνωμένο Βασίλειο.

B.2.3 Δίκτυα Διανομής

Το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτει πολύ καλά αναπτυγμένα κανάλια πωλήσεων και διανομής, τα οποία διακρίνονται σε διάφορους τύπους ως προς την μορφή τους, από εταιρείες που ανήκουν εξ ολοκλήρου σε θυγατρικές ξένων παραγωγικών εταιριών μέχρι ανεξάρτητες εμπορικές εταιρείες που αγοράζουν και πωλούν για δικό τους λογαριασμό. Μεταξύ αυτών των δύο άκρων είναι οι ανεξάρτητοι μεταπωλητές, οι αντιπρόσωποι (sales agents) και οι διανομείς εφοδιασμού, οι οποίοι έχουν συμβατικές σχέσεις με τους προμηθευτές τους. Η επιλογή του κατάλληλου συνεργάτη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη φύση των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών. Επίσης, το αυξανόμενο διεθνές ηλεκτρονικό εμπόριο συνέβαλε στην ανάπτυξη υπηρεσιών τοπικής εξυπηρέτησης και υπηρεσιών παράδοσης / επιστροφής.

Οι πρακτικές πώλησης που θα μπορούσαν να αποφέρουν αθέμιτο όφελος στον προμηθευτή εις βάρος ανταγωνιστών ή τελικών χρηστών δεν επιτρέπονται. Για την αποφυγή αυτού του αθέμιτου ανταγωνισμού, η πρόσφατη νομοθεσία της Ε.Ε.⁷¹ αποκλείει ορισμένες κάθετες συμφωνίες μεταξύ των κατασκευαστών και των μεταπωλητών τους. Ο εν λόγω νόμος παρέχει στις ρυθμιστικές αρχές, εξουσίες εξεταστικής έρευνας και εφαρμογής των κανόνων.

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να έχει μια σαφή πρόταση να προτείνει στον υποψήφιο συνεργάτη του, η οποία να έχει και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα (δηλαδή ως προς την τιμή, την ποιότητα, την ικανότητα επώνυμου προϊόντος όταν πρόκειται για branding και κατ' ακολουθίαν την δέσμευσή του για συνεπή εκτέλεση ενός

⁷¹ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52010XC0519\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52010XC0519(04))

προγράμματος προώθησης κυρίως όσον αφορά την λιανική). Πρέπει να πείθεται ο υποψήφιος συνεργάτης ότι υπάρχει δέσμευση στην αγορά με μακροπρόθεσμη προοπτική.

Πρέπει να δίδεται μεγάλη προσοχή τόσο στις προφανείς όσο και στις λεπτές πολιτισμικές διαφορές μεταξύ της Ελλάδος και του Ηνωμένου Βασιλείου και να πραγματοποιείται η δέουσα προσαρμογή με τις στρατηγικές μάρκετινγκ.

Πρέπει να αξιολογούνται προσεκτικά οι πιθανοί συνεργάτες και να επιλέγεται ένας έμπειρος, καθιερωμένος τοπικός διανομέας και ει δυνατόν και κάποιος αντιπρόσωπος (agent, εκτός εάν ο διανομέας ή ο εισαγωγέας δέχεται να αντιπροσωπεύει την εταιρεία ως προς την ανάπτυξη προωθητικών προγραμμάτων στην αλυσίδα ή σε άλλο κανάλι) για την περίπτωση που δεν επαρκούν οι ίδιες δυνάμεις της εξάγουσας εταιρείας στην συχνότητα παρουσίασης των προϊόντων και της παρακολούθησης και υλοποίησης των προγραμμάτων προώθησης. Στην παρούσα φάση της παρατεταμένης περιόδου οικονομικής αβεβαιότητας και μίας ενδεχόμενης αποχώρησης του Η.Β. χωρίς συμφωνία από την Ε.Ε. πρέπει να επιδεικνύεται ευελιξία. Συναφώς θα πρέπει να πραγματοποιούνται επισκέψεις (διαδικτυακές σε πολλές περιπτώσεις ανάλογα με την ένταση της πανδημίας) στο Η.Β. περισσότερο από μία φορά για την συνάντηση και γνωριμία με τους πιθανούς συνεργάτες και πελάτες, καθώς οι βρετανοί επιχειρηματίες τείνουν να θέλουν να γνωρίσουν τους ανθρώπους με τους οποίους ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Οι περισσότερες από τις ίδιες τεχνικές πωλήσεων και διαφήμισης που χρησιμοποιούνται στις αναπτυσσόμενες χώρες χρησιμοποιούνται και στο Η. Β. Σε κάθε περίπτωση οι εταιρείες καλούνται να συνεργαστούν στενά με τους βρετανούς εταίρους τους για να λάβουν υπόψη τυχόν τοπικές διαφορές.

Εκτός από τις συμβουλές και τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι τοπικές διαφημιστικές εταιρείες και οι σύμβουλοι marketing οι οποίοι μπορούν να παρέχουν την κατάλληλη επαγγελματική καθοδήγηση, υπάρχει επιπλέον και η Αρχή Διαφημιστικών Προτύπων, ένα ανεξάρτητο όργανο που δημιουργήθηκε από τη διαφημιστική βιομηχανία για να επιτηρεί τις πρακτικές της και να εφαρμόζει τις διατάξεις του Βρετανικού Κώδικα Διαφήμισης (CAP), ο οποίος διακρίνεται στο κώδικα που αφορά την μη ραδιοφωνική διαφήμιση (CAP – UK Code of Non-Broadcast Advertising and Direct & Promotional Marketing) και εκείνο της ραδιοφωνικής διαφήμισης (BCAP). Οι διαφημιζόμενοι πρέπει να εξοικειωθούν με τις συστάσεις της Βρετανικού Κώδικα Διαφήμισης⁷².

Οι κύριες βρετανικές καθημερινές εφημερίδες είναι:

- The Times - <https://www.thetimes.co.uk/>
- The Daily Telegraph - <https://www.telegraphhttps://www.thetimes.co.uk/.co.uk/>
- The Guardian - <https://www.theguardian.com/uk>
- The Independent - <https://www.independent.co.uk/>
- Financial Times - <https://www.ft.com/>
- Daily Mail - <https://www.dailymail.co.uk/home/index.html>
- Daily Express - <https://www.express.co.uk/>
- Sun - <https://www.thesun.co.uk/>
- Mirror - <https://www.mirror.co.uk/>
- Metro - <https://metro.co.uk/>
- London Evening Standard - <https://www.standard.co.uk/>
- Και οι κυριότερες κυριακάτικες εφημερίδες :
- Sunday Times - <https://www.thetimes.co.uk/?sunday>
- Sunday Telegraph - <https://www.telegraph.co.uk/>
- Observer - <https://www.theguardian.com/observer>

⁷² Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.asa.org.uk/codes-and-rulings/advertising-codes.html>

Παγκόσμιας απήχησης εκδόσεις όπως The Wall Street Journal, Business Week και Industry Week διαβάζονται ευρέως.

Επί πλέον, υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός από εμπορικά περιοδικά και εκδόσεις στο Η.Β. που απευθύνονται σε ειδικά επιχειρηματικά και εμπορικά ακροατήρια. Παραθέτουμε ενδεικτικούς και μη εξαντλητικούς καταλόγους περιοδικού τύπου:

- www.magazine.co.uk. Επιλογή κατηγορίας ή αλφαβητικά. Υποκατηγορία για επαγγελματικό τύπο: www.magazine.co.uk/industry-and-trade-magazines
- www.newsstand.co.uk. Επιλογή κατηγορίας από το μενού Categories ή αλφαβητικά. Υποκατηγορία για επαγγελματικό τύπο: www.newsstand.co.uk/20-Professional-and-Trade-Magazines/Subscriptions.aspx

Περιοδικός επαγγελματικός τύπος (έντυπος ή / και ηλεκτρονικός) για τις βιομηχανίες τροφίμων, ποτών και μαζικής εστίασης και για τον τομέα των φρέσκων φρούτων και λαχανικών:

Artisan Food Trail	https://artisanfoodtrail.co.uk/	Τρόφιμα – ποτά
Bar Magazine	https://barmagazine.co.uk/	Μαζική εστίαση
BBC Good Food Magazine	https://www.bbcgoodfood.com/	Τρόφιμα – ποτά
Big Hospitality	https://www.bighospitality.co.uk/	Μαζική εστίαση
B&I Catering – Foodservice for Business and Industry	https://www.bandicatering.co.uk/	Μαζική εστίαση
Care Home Catering	https://www.carehomecatering.co.uk/	Μαζική εστίαση
Casual Dining	https://www.casualdiningmagazine.co.uk/	Μαζική εστίαση
Class	https://www.classbarmag.co.uk/magazine	Μαζική εστίαση
Decanter	https://www.decanter.com/	Ποτά
Eat Drink Sleep	https://eat-drink-sleep.com/	Μαζική εστίαση
EduCatering	https://www.educateringmagazine.co.uk/	Μαζική εστίαση
European Supermarket Magazine	https://www.esmmagazine.com/	Τρόφιμα – ποτά
Fine Food Digest	https://gff.co.uk/publications/fine-food-digest/	Τρόφιμα – ποτά
FMCG – The Food & Drink Industry Magazine	http://fmcgmagazine.co.uk/	Τρόφιμα – ποτά
Food and Drink International	https://www.fdiforum.net/mag/	Τρόφιμα – ποτά
Food Manufacturer	https://www.foodmanufacture.co.uk/	Τρόφιμα
Foodbev	https://www.foodbev.com/	Τρόφιμα – ποτά
Fresh Produce Journal	www.fruitnet.com/fpj	Φρέσκα φρούτα και λαχανικά
Fresh Talk Daily	http://fpcfreshtalkdaily.co.uk	Φρέσκα φρούτα και λαχανικά
Garden Centre Catering	https://www.h2opublishing.co.uk/publications/garden-centres-farm-shops/	Μαζική εστίαση
Harpers Wine & Spirit	https://harpers.co.uk/	Ποτά
Health Food Business	http://www.healthfoodbusiness.co.uk/	Τρόφιμα
Hospital Food + Service	https://www.h2opublishing.co.uk/publications/hospitalfood/	Μαζική εστίαση
Hospitality Quarterly	https://www.instituteofhospitality.org/knowledge/hq-magazine2/	Μαζική εστίαση
Hotel Food & Beverage	https://www.hotelfandb.co.uk/	Μαζική εστίαση

Imbibe	https://imbibe.com/	Ποτά
Lunch Business	http://lunchbusiness.co.uk/	Μαζική εστίαση
Observer Food Monthly	https://www.theguardian.com/theobserver/foodmonthly	Τρόφιμα
Onboard Hospitality	https://www.onboardhospitality.com	Μαζική εστίαση
OOH (Out of Home magazine)	https://www.oohmagazine.co.uk/	Μαζική εστίαση
Organic & Natural Business	http://www.organic-business.com/	Τρόφιμα
Pub and Bar Magazine	https://pubandbar.com/	Μαζική εστίαση
Restaurant Magazine	https://www.bighospitality.co.uk/	Μαζική εστίαση
Retail Week	https://www.retail-week.com/	Τρόφιμα – ποτά
Speciality Food Magazine	https://www.specialityfoodmagazine.com/	Τρόφιμα
Sports & Leisure catering Magazine	http://sportandleisurecatering.co.uk/	Μαζική εστίαση
Staff Canteen	https://www.thestaffcanteen.com/	Μαζική εστίαση
The Buyer	http://www.the-buyer.net/	Ποτά
The Caterer	https://www.thecaterer-magazine.co.uk/	Μαζική εστίαση
The Delicatessen	http://www.thedelimagazine.co.uk/	Τρόφιμα – ποτά
The Food People	https://thefoodpeople.co.uk/	Τρόφιμα
The Grocer	https://www.thegrocer.co.uk/	Τρόφιμα
The Grocery Trader	http://grocerytrader.co.uk/	Τρόφιμα
Tuco (professional membership body for in-house caterers)	https://www.tuco.ac.uk/	Μαζική εστίαση
Wholesale Manager	https://wholesalemanager.co.uk/	Τρόφιμα – ποτά
Wholesale News	http://www.fwd.co.uk/wholesale-news/	Τρόφιμα – ποτά

Περιοδικά ευρείας κυκλοφορίας και ανοιχτές ιστοσελίδες:

BBC Good Food Magazine	https://www.bbcgoodfood.com/
Delicious	https://www.deliciousmagazine.co.uk/
Healthy Food Guide	https://www.healthyfood.co.uk/
Healthy Magazine	https://www.healthy-magazine.co.uk/
Food and Travel Magazine	https://foodandtravel.com/
Food Magazine	https://food-mag.co.uk/food-magazine/
Foodies Magazine	https://foodies.co.uk/
Olive magazine	https://www.olivemagazine.com/
The World's 50 Best Restaurants	www.theworlds50best.com
Veggie magazine	https://www.vegetarianrecipesmag.com/

Περιοδικός τύπος (έντυπος ή / και ηλεκτρονικός) για τον κλάδο δομικών υλικών:

i-Build	https://www.i-buildmagazine.com/	Κατασκευή / ανακαίνιση κατοικίας
Public Sector Build Journal	https://psbjmagazine.com/	B2B Τεχνικές προδιαγραφές κατασκευών / προϊόντα
fc&a – Future Constructor &	https://www.fca-magazine.com/	Κατασκευή πολυτελούς

Architect		κατοικίας / καταστήματος
CPD Specifier (media partner Futurebuild)	https://www.cpdspecifier.co.uk/	Κατασκευή κατοικίας
Archetech	https://www.archetech.org.uk/	Αρχιτεκτονικό σχέδιο, προϊόντα
Landscape & Urban Design	https://www.landud.co.uk/	Κήπος, προϊόντα
The Art of Design	https://www.theartofdesignmagazine.com/	Κατοικία, ξενοδοχείο
Refurbishment & Restore	http://refurbandrestore.co.uk/	Επισκευή / ανακαίνιση
Premier Construction	https://premierconstructionnews.com/	Κατασκευές, προϊόντα
Premier Hospitality International	https://premierconstructionnews.com/	Κατασκευή ξενοδοχείων
paf – Physical Activity Facilities	https://pactfacilities.co.uk/	Κατασκευή χώρων άθλησης
ldb – Leisure design & build	http://www.leisuredab.co.uk/	Κατασκευή ξενοδοχείων
edb – Education design & build (media partner Futurebuild) hee – Higher education estates	http://www.educationdab.co.uk/	Κτήρια σχολείων / πανεπιστημίων
hdm – Healthcare design & management mhdf – The mental health & dementia facilities magazine	https://healthcaredm.co.uk/	Κτήρια νοσοκομείων

Τα τελευταία 6 περιοδικά εκδίδονται από την Stable Media (www.stable-media.co.uk), που διαθέτει τμήμα διοργάνωσης εκδηλώσεων B2B (Stable Events) με την αντίστοιχη θεματολογία: κτήρια σχολείων και πανεπιστημίων, νοσοκομείων, χώρων άθλησης, κατοικίας και ξενοδοχείων. Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων είναι διαθέσιμο εδώ: www.stable-events.co.uk

Πλήρης λίστα τηλεοπτικών σταθμών και συνδρομητικών καναλιών εντοπίζεται στο Γραφείο Επικοινωνιών του Η.Β.⁷³

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Οικονομικά στοιχεία εταιρειών που διευκολύνουν και συντελούν στον έλεγχο της αξιοπιστίας των βρετανικών επιχειρήσεων είναι διαθέσιμα στους συνδέσμους <https://www.gov.uk/get-information-about-a-company> και <https://find-and-update.company-information.service.gov.uk/>

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

B.3.1 Βαθμός Επέκτασης Ηλεκτρονικού Εμπορίου

Οι αγορές μέσω Διαδικτύου είναι πιο δημοφιλείς στο Ηνωμένο Βασίλειο από ό,τι σε οποιαδήποτε άλλη μεγάλη χώρα. Το 2020 έφτασαν το 33% των συνολικών αγορών λιανικής από 20% το προηγούμενο έτος, εκρηκτική αύξηση, η οποία προκλήθηκε ως συνέπεια της πανδημίας του Covid-19. Σχεδόν το σύνολο του βρετανικού πληθυσμού χρησιμοποιεί το διαδίκτυο καθημερινά και το μεγαλύτερο τμήμα του ξοδεύει σχεδόν 6 ώρες σε απευθείας σύνδεση. Το Η.Β. έχει το υψηλότερο ευρωπαϊκό ποσοστό χρηστών του διαδικτύου που πραγματοποιεί διαδικτυακές αγορές - 87%, 18% πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

⁷³ <https://www.ofcom.org.uk/manage-your-licence/tv-broadcast-licences/current-licensees>

Πολλές εταιρίες ενισχύουν το διαδικτυακό μερίδιο των πωλήσεών τους και προσφέρουν υπηρεσίες παράδοσης στο σπίτι με ειδικές προσφορές στους premium χρήστες.

Καταναλωτές άνω των 40 ετών, ιστορικά περισσότερο απρόθυμοι να ασχοληθούν με το ηλεκτρονικό εμπόριο, μετά την έλευση της πανδημίας υιοθετούν αυτή τη μέθοδο με ρυθμό 15% υψηλότερο από ότι το 2019. Η μέση ηλικία των καταναλωτών στη Βρετανία είναι σήμερα 40 έτη και αυτό το δημογραφικό τμήμα είναι το τμήμα με τα υψηλότερα επίπεδα εισοδήματος στο Η.Β., με μέση δαπάνη 803 λίρες (910 ευρώ) την εβδομάδα το 2019, υπερβαίνοντας κατά πολύ τις δαπάνες των καταναλωτών των Millennials (γεννηθέντες μεταξύ 1981 και 1996) και των Generation Z (γεννηθέντες μεταξύ 1996 και 2012). Η αλλαγή στην αγοραστική συμπεριφορά αυτού του τμήματος είναι εκείνη που κυρίως οδηγεί το ηλεκτρονικό εμπόριο σε πολύ υψηλότερα επίπεδα.

Η ανάπτυξη του διαδικτυακού λιανικού εμπορίου οδηγεί σε μια ανυποχώρητη τάση αξιοποίησης των χρημάτων. Οι καταναλωτές συνεχίζουν να αναζητούν ηλεκτρονικά τις καλύτερες προσφορές και τιμές και αυτό οδηγεί το ποσοστό των χρημάτων που δαπανώνται στο χώρο αυτό να αυξάνεται συνεχώς τα τελευταία χρόνια. Το Διαδίκτυο είναι πλέον το φυσικό μέρος για τους αγοραστές να αναζητούν προϊόντα μόδας, υγείας, ομορφιάς, προϊόντα για το σπίτι και το κήπο, ηλεκτρονικά είδη ευρείας κατανάλωσης και ταξιδιωτικές υπηρεσίες. Μια βασική τάση είναι να πραγματοποιεί ο ενδιαφερόμενος την φυσική αναζήτηση ή δοκιμή του προϊόντος στο κατάστημα και μετά να το αγοράζει από το σπίτι σε καλύτερη τιμή στο διαδίκτυο ή να το αγοράζει μέσω του smartphone ή του tablet.

Οι πωλήσεις διαδικτύου μέσω του smartphone έχουν ξεπεράσει εκείνες των tablets. Το 2019 οι πωλήσεις μέσω smartphone αντιπροσώπευαν το 60% των συνολικών διαδικτυακών πωλήσεων. Εκτιμάται ότι μέχρι το 2023 οι πωλήσεις αυτές θα φτάσουν το 70%.

Με τη συνεχή αύξηση της πρόσβασης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και του κινητού διαδικτύου, το marketing στα μέσα αυτά, είναι ένα κανάλι μέσω του οποίου οι επιχειρήσεις ενισχύουν τις επενδύσεις τους στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Οι προϋποθέσεις για την πώληση μέσω διαδικτύου (B2C - online and distance selling) εντοπίζονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/online-and-distance-selling-for-businesses> .

Το ηλεκτρονικό εμπόριο εταιρείας προς εταιρεία (B2B) δεν είναι τόσο διαδεδομένο όσο το ηλεκτρονικό εμπόριο B2C ή C2C στο Η.Β., αν και βέβαια λόγω πανδημίας το B2C είχε σαφώς μεγαλύτερο ρυθμό ανάπτυξης το 2020 σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Πολλές μεγάλες εταιρείες έχουν πύλες ηλεκτρονικής προμήθειας, αλλά αυτές δεν είναι ανοιχτές πλατφόρμες. Οι πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου B2B αναδύονται ωστόσο, και αυτές θα διευκολύνουν τόσο τις εγχώριες όσο και τις διεθνείς επιχειρήσεις. Ένα παράδειγμα μιας τέτοιας πλατφόρμας είναι η Applegate⁷⁴.

Υπάρχουν πολλές εταιρείες στο Η. Β. που παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου για τη δημιουργία και τη λειτουργία πλατφορμών. Ο κλάδος εξυπηρετείται από τέτοιες επιχειρήσεις δεδομένου ότι το Η. Β. είναι παγκόσμιος ηγέτης στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Δημοφιλείς Τοποθεσίες Ηλεκτρονικού Εμπορίου

Η έκδοση του Internet Retailing⁷⁵ δημοσιεύει κάθε χρόνο τους 500 μεγαλύτερους πωλητές λιανικής στο διαδικτυακό εμπόριο. Από τους κυριότερους ιστότοπους ηλεκτρονικού εμπορίου στο Η.Β. είναι:

- Amazon - ηλεκτρονικό εμπόριο - www.amazon.co.uk/ , 362 εκ. επισκέψεις
- Ebay – καταναλωτικά <https://www.ebay.co.uk/> , 255 εκ. επισκέψεις
- Argos - Οι περισσότερες κατηγορίες εκτός των ειδών παντοπωλείου - www.argos.co.uk , 42 εκ. επισκέψεις

⁷⁴ <https://www.applegate.co.uk/>

⁷⁵ Ο πλήρης κατάλογος εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://internetretailing.net/>

- Tesco - είδη παντοπωλείου, οικιακά σκεύη, ηλεκτρικά είδη και είδη ένδυσης - www.tesco.com/ , 25 εκ. επισκέψεις
- Asda - είδη παντοπωλείου, οικιακά σκεύη, ηλεκτρικά είδη και είδη ένδυσης - <https://www.asda.com/> , 23 εκ. επισκέψεις
- Screwfix - Εργαλεία και αξεσουάρ - www.screwfix.com/ , 21 εκ. επισκέψεις
- Marks and Spencer - είδη παντοπωλείου, ένδυσης, οικιακά σκεύη - www.marksandspencer.com/ , 21 εκ. επισκέψεις
- Next - είδη ένδυσης - <https://www.next.co.uk/> , 20,5 εκ. επισκέψεις
- John Lewis - οι περισσότερες των κατηγοριών εκτός από είδη παντοπωλείου - <https://www.johnlewis.com/> , 18,5 εκ. επισκέψεις
- Currys - Ηλεκτρικά - <https://www.currys.co.uk/gbuk/index.html> , 16,5 εκ. επισκέψεις
- Boots - Ομορφιά, Υγεία , Φαρμακευτικά - www.boots.com/

Οι κύριες εορτές αγορών στο Η.Β. είναι το Πάσχα, η Μαύρη Παρασκευή, η οποία εξελίσσεται γρήγορα σε ένα τριών εβδομάδων εμπορικό ξεφάντωμα, τα Χριστούγεννα και το Νέο Έτος.

Διαδικτυακές πληρωμές

Σχεδόν όλες οι επιχειρήσεις ηλεκτρονικών πωλήσεων στο Η. Β. επιτρέπουν στους πελάτες τους να χρησιμοποιούν πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες. Η Visa και η MasterCard είναι σχεδόν καθολικά αποδεκτές, ενώ οι American Express, Diners Club και JCB, είναι λιγότερο αποδεκτές. Πολλοί ιστότοποι χρησιμοποιούν Pay Pal ή άλλες παρόμοιες υπηρεσίες. Τελευταία έρευνα σχετική με αυτές τις πληρωμές από την βρετανική κοινοπραξία λιανικής (British Retail Consortium - BRC) δείχνει ότι η χρήση καρτών συνεχίζει να αυξάνεται σταθερά, από 54% των συναλλαγών το 2016 σε 61% το 2019. Οι πληρωμές με κάρτα αντιπροσωπεύουν τέσσερις στις πέντε λίρες που δαπανώνται στο λιανικό εμπόριο αλλά επιβαρύνονται με υψηλότερα τέλη, καθώς τα καταστήματα χρεώνουν κατά μέσο όρο 20 σεντς ανά συναλλαγή με πιστωτική κάρτα (15% περισσότερο από ό, τι το 2016) και 6,60 σεντς για κάθε συναλλαγή χρεωστικής κάρτας (6% περισσότερο από ό,τι το 2016). Επιπλέον, οι εταιρείες έχουν λάβει ειδοποιήσεις κατά το τελευταίο έτος για νέες χρεώσεις για αποδοχή διαδικτυακών πληρωμών. Η BRC, μαζί με τη Βρετανική Ένωση Ανεξάρτητων Λιανοπωλητών, την Ένωση Καταστημάτων Ευκολίας (Ψιλικών), την Ομοσπονδία Μικρών Επιχειρήσεων και το UK Hospitality (η κορυφαία ένωση βιομηχανίας φιλοξενίας του Ηνωμένου Βασιλείου) συσπειρώθηκαν για να ζητήσουν από την Αρχή Ανταγωνισμού του Η.Β. να αναλάβει αποφασιστική δράση για την αντιμετώπιση της αύξησης των χρεώσεων. Η BRC, θεωρεί ότι στο μέτρο που οι πληρωμές με κάρτες αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 80% των λιανικών πωλήσεων, είναι ζωτικής σημασίας η κυβέρνηση να αναλάβει δράση για την αντιμετώπιση του υπερβολικού κόστους των καρτών γιατί εάν δεν ληφθούν μέτρα, οι εταιρείες λιανικής θα υποστούν μεγαλύτερη πίεση και οι καταναλωτές θα αναγκαστούν να πληρώσουν το τίμημα.

Οι καταναλωτές του Η. Β. είναι πολύ περισσότερο από κάθε άλλο καταναλωτή ευαισθητοποιημένοι στο θέμα της ηλεκτρονικής κλοπής ταυτότητας και κατά κανόνα θα διεξάγουν οικονομικές συναλλαγές μόνο σε ασφαλείς ιστότοπους.

Ψηφιακό Marketing

Υπάρχουν ορισμένοι περιορισμοί στη γενική διαφήμιση. Οι κώδικες διαφήμισης που καταρτίζονται από την Επιτροπή Διαφημιστικών Πρακτικών (Αρχή Διαφημιστικών Προτύπων - CAP – Committee of Advertising

Practice)⁷⁶ είναι σε θέση να προστατεύσουν τους καταναλωτές και να δημιουργήσουν ίσους όρους ανταγωνισμού για τους διαφημιζόμενους.

Συγκριτικές διαφημίσεις επιτρέπονται, αλλά δεν πρέπει να είναι δυσφημιστικές. Η διαφήμιση που απευθύνεται σε παιδιά είναι περισσότερο ρυθμιζόμενη. Ο γενικός κανόνας είναι ότι πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή όταν οι διαφημίσεις απευθύνονται σε παιδιά (άτομα κάτω των 16 ετών) ή όταν τα παιδιά μπορούν να βλέπουν διαφημίσεις που απευθύνονται σε ενήλικες.

Επιτρέπονται να χρησιμοποιούνται βραβεία, δώρα κλπ., ως κίνητρα. Οι προσφορές με βραβεία, συμπεριλαμβανομένων των διαγωνισμών, των κληρώσεων και των νικητών προσφορών της στιγμής, υπόκεινται σε νομικούς περιορισμούς. Οι προσφέροντες συνήθως αποφεύγουν τη διεξαγωγή παράνομων λαχειοφόρων αγορών με τη διεξαγωγή διαγωνισμών βραβείων επί τη βάση δεξιοτήτων ή με την προσφορά δωρεάν συμμετοχής αν η βασισμένη στη τύχη προωθητική ενέργεια μπορεί να ενθαρρύνει την αγορά. Οι αναδυόμενες διαφημίσεις (Pop-up) δεν απαγορεύονται και είναι αρκετά συνηθισμένες. Ως αποτέλεσμα, πολλοί χρήστες ενεργοποιούν τις λειτουργίες αντι pop up στα προγράμματα περιήγησής τους.

Ανεπιθύμητη Αλληλογραφία

Η ανεπιθύμητη αλληλογραφία (Spam) καλύπτεται από τον ευρωπαϊκό κανονισμό για την ιδιωτική ζωή και την οδηγία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Συνοπτικά, οι κανονισμοί απαιτούν από τις επιχειρήσεις να αποκτούν εκ των προτέρων τη συγκατάθεσή τους προτού αποστείλουν ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε ιδιώτες. Η συγκατάθεση αυτή πρέπει να παρέχεται ρητά από ιδιώτες με βάση την εξαίρεσή τους εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει υφιστάμενη σχέση πελάτη. Οι κανονισμοί απαιτούν επίσης ότι η χρήση cookies ή άλλων συσκευών παρακολούθησης να είναι σαφώς υποδεικνυόμενη και να δίνεται η δυνατότητα στους ανθρώπους να τις απορρίψουν. Ωστόσο, το spam είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα και είναι ελάχιστα που μπορούν να κάνουν οι ρυθμιστικές αρχές για να αποτρέψουν την ανεπιθύμητη αλληλογραφία που προέρχεται από χώρες εκτός της ΕΕ. Πολλά συστήματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου έχουν όλο και πιο αποτελεσματικά φίλτρα Spam.

Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

83% των ενηλίκων ηλικίας 18 ετών και άνω έχουν πρόσβαση σε διαδικτυακούς τόπους μέσω κοινωνικής δικτύωσης και ενημέρωσης. Τα πλέον δημοφιλή είναι: Facebook 79%, You Tube 79%, Twitter 47%, Instagram 41%, Google 39%, Pinterest 36%, Linkedin 33%, Snapchat 30%.

B.3.2 Χαρακτηριστικά νοικοκυριών, συνήθειες, τάσεις, προτιμήσεις

Οι καταναλωτικές τάσεις αναδεικνύουν τα περιθώρια για περαιτέρω ανάπτυξη της ζήτησης. Κυρίαρχες τάσεις που παρατίθενται στην ενότητα αυτή και που χαρακτηρίζουν την αγοραστική συμπεριφορά των Βρετανών καταναλωτών έχουν επηρεασθεί από την έλευση της πανδημίας. Η επιρροή αυτή εστιάζεται κυρίως σε τρεις τομείς, εκείνους της μεγαλύτερης έμφασης στην υγιεινή διατροφή, την αφιέρωση περισσότερου χρόνου στη μαγειρική λόγω της εξ αποστάσεως εργασίας και της μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος λόγω των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας. Η τελευταία επηρεάζει αντίστροφα τις δύο πρώτες στις περιπτώσεις που αυτές παραπέμπουν σε αγορές αγαθών υψηλότερων τιμών σε σχέση με ανταγωνιστικά τους αλλά το μέγεθός της εξαρτάται από προϊόν σε προϊόν.

⁷⁶ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.asa.org.uk/>

Η τάση για υγεία & ευεξία (flexitarian διατροφή⁷⁷ - βεγκανισμός (veganism))

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα⁷⁸, η ευαισθησία προς την τιμή αποτελεί πρωταρχικό κριτήριο αγοράς τροφίμων για τους καταναλωτές του ΗΒ, ενώ ακολουθούν η γεύση, το είδος του προϊόντος, η θρεπτική αξία, η επωνυμία και το μέγεθος και είδος συσκευασίας.

Η **flexitarian** και η **χορτοφαγική διατροφή (βεγκανισμός)** κυριαρχούν στις τάσεις των τροφίμων. Οι Βρετανοί καταναλωτές προτιμούν όλο και περισσότερο προϊόντα που δεν περιέχουν **γλουτένη, σιτάρι, λακτόζη, ακόμη και γαλακτοκομικά συστατικά**, όχι απαραίτητα επειδή έχουν αλλεργία ή δυσανεξία στα συστατικά αυτά, αλλά επειδή τα προϊόντα που δεν τα περιέχουν θεωρούνται **πιο υγιεινά**. Οι καταναλωτές του ΗΒ αρχίζουν να ανακαλύπτουν τα τρόφιμα **vegan** (πχ. το **τυρί vegan**), τη διαφορετικότητά τους και τα είδη τους, καθώς προϊόντα **vegan** ιδιωτικής και επώνυμης ετικέτας είναι πλέον ευρέως διαθέσιμα στο ΗΒ. Η χορτοφαγία παίζει αναμφισβήτητο ρόλο στην εξέλιξη της βιομηχανίας τροφίμων του ΗΒ.

Ειδικότερα, ο τυροκομικός τομέας του ΗΒ βρίθεται εναλλακτικών επιλογών έναντι των συμβατικών γαλακτοκομικών τυριών (dairy-free, lactose-free, plant-based). Η κατανάλωση όλων των τύπων τυριού μειώνεται από την ηλικιακή ομάδα των 16-24, η οποία δείχνει αυξημένο ενδιαφέρον σε εναλλακτικές επιλογές **φυτικών τυριών** (plant-based). Συνολικά, τα προϊόντα **vegan** στα κανάλια διανομής αυξήθηκαν το 2018 κατά 60% ετησίως.⁷⁹ Επίσης, η τάση για περιορισμό της κατανάλωσης κρέατος, στο πλαίσιο μιας **flexitarian** διατροφής, είναι ευεργετική για την αγορά τυριού, καθώς το τυρί θεωρείται **υγιεινή εναλλακτική πηγή πρωτεϊνών** έναντι του κρέατος.

Στον τομέα του οίνου, η διαφοροποίηση των καταναλωτικών συνηθειών οδηγεί σε αυξανόμενη ζήτηση εναλλακτικών προϊόντων και ποικιλιών κρασιού, όπως οι **οίνοι Vegan, Vegetarian, Organic/Biodynamic, Fair Trade και Low / No Alcohol**.

Για την τάση **VEGAN**, μεταξύ 2014 και 2019, το ενδιαφέρον καταναλωτών ήταν 7 φορές μεγαλύτερο απ' ό,τι για τους vegetarians και τους gluten free και για το 2020 - 4 φορές μεγαλύτερο. 360.000 καταναλωτές θεωρούν τους εαυτούς vegans και επιθυμούν προϊόντα υψηλής διαλυτότητας ινών (high soluble & insoluble fibre to products) ή μη στη διατροφή τους. Έρευνα το 2019 αποκάλυψε ότι οι vegans φθάνουν τα 3,5 εκ.

Γενικώς οι εταιρείες που αντιμετωπίζουν τις αυξανόμενες ανησυχίες των καταναλωτών για την υγεία και την ευεξία προσφέροντας προϊόντα με οφέλη για την υγεία ή το περιβάλλον είναι πιθανό να είναι επιτυχημένες καθώς αυτό το μικρό τμήμα αυξάνεται σταδιακά.

Ενίσχυση των πωλήσεων βιολογικών προϊόντων

Η τάση για υγεία & ευεξία ενισχύει επίσης τις πωλήσεις **βιολογικών προϊόντων διατροφής**, καθώς και των προϊόντων **τύπου light**.⁸⁰ Για παράδειγμα, στη βρετανική αγορά προσφέρεται ένας αυξανόμενος αριθμός **βιολογικών κρασιών**. Η τάση αυτή έχει ενισχυθεί ακόμα περισσότερο μετά την έλευση της πανδημίας.

Η τάση για υγιεινά φαγητά για το δρόμο (food-to-go)

Η αύξηση της δημοτικότητας των διαφόρων σνακ συνδέεται με την τάση για υγεία και ευεξία, που οδηγεί στην αυξανόμενη ζήτηση πρωτεϊνών, χαμηλή ζήτηση υδατανθράκων και ζάχαρης, αλλά και στον **έλεγχο της ποσότητας των μερίδων**. Οι καταναλωτές αναζητούν όλο και περισσότερο **υγιεινές επιλογές σνακ**, τα

⁷⁷ Ο όρος **flexitarian**, χρησιμοποιείται για τους ανθρώπους που υπό κανονικές συνθήκες ακολουθούν διαίτα χωρίς κρέας αλλά που περιστασιακά μπορεί να περιλάβουν στη διατροφή τους το ψάρι ή το κρέας.

⁷⁸ Η έρευνα είναι του Statista

⁷⁹ Πηγή: Speciality Food Magazine

⁸⁰ Πηγή: Dairy Co

οποία όμως παράλληλα είναι και **γευστικά**. Με την έλευση της πανδημίας και με την μείωση της ανάγκης για φαγητό για το δρόμο σε σχέση με το παρελθόν, ορισμένες εταιρείες, αναλόγως της ιδιαιτερότητας των προϊόντων και για λόγους marketing, επιχειρούν και παρουσιάζουν αυτές τις επιλογές ως επιτρεπόμενη ικανοποίηση παρά φαγητό για το δρόμο (permissible indulgence αντί για food on the go).

Για παράδειγμα, η **κατηγορία του τυριού ως σνακ** ανέκαμψε σημαντικά το 2018, αφού ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης της (2%) ξεπέρασε τον αντίστοιχο της συνολικής αγοράς σνακ (1%).⁸¹ Ενώ παλιά περιοριζόταν σε μεγάλο βαθμό μόνο στα σχολικά γεύματα, τα τυροκομικά σνακ τελικά εισέβαλλαν το 2018 και στα γεύματα ενηλίκων, συνεισφέροντας περισσότερο από το 9% της αύξησης της αξίας των πωλήσεων του τυριού. Η απόδοση αυτή είναι εξαιρετική, δεδομένου ότι η κατηγορία του τυριού ως φαγητό για το δρόμο αποτελεί μόνο το 4% της συνολικής αγοράς τυριού.⁸²

Η **απουσία τεχνητών χρωμάτων, αρωμάτων ή συντηρητικών** είναι ευρύτατα διαδεδομένη. Καθώς η τάση για παιδικά σνακ συνέχισε την άνοδό της το 2018, (για παράδειγμα, η Mini Babybel εισήγαγε για πρώτη φορά το πρώτο σνακ οργανικού τυριού στο ΗΒ), οι ετικέτες των παιδικών σνακ φέρουν κυρίως τη σήμανση «φυσικό σνακ, που δεν περιέχει τεχνητά χρώματα, αρώματα ή συντηρητικά».

Σύμφωνα με έρευνα του περιοδικού "The Grocer", το 54% των καταναλωτών τυροκομικών σνακ, τα θεωρούν ως **πηγή ασβεστίου** και το 38% ως **πηγή πρωτεϊνών**. Πολλές εταιρείες, ανταποκρινόμενες στη ζήτηση για υγιεινά σνακ, εισήγαγαν **πρακτικές συσκευασίες** (πχ 20-50 γρ.) με κομματάκια διαφόρων ποικιλιών τυριού. Επίσης, ανανέωσαν τις ετικέτες τους επικεντρώνοντάς τες στα **υψηλών πρωτεϊνών συστατικά** τους (π.χ. ετικέτα με ένδειξη "Powered by Protein"), στην **πρόσληψη χαμηλών θερμίδων** και στη **χαμηλή περιεκτικότητα σε ζάχαρη**.

Η τάση για καινοτομία και συνδυασμό γεύσεων

Οι καταναλωτές του ΗΒ δείχνουν ενθουσιασμό για τις δυνατότητες **συνδυασμού συγκεκριμένων τροφίμων με άλλες γεύσεις**. Σε αυτή τη στροφή των Βρετανών για πειραματισμούς σε γεύσεις και υλικά, έχουν συντελέσει καθοριστικά η προβολή και ανάδειξη **διάσημων chef** μέσω εκπομπών μαγειρικής που προωθούν συνταγές με μη παραδοσιακά βρετανικά προϊόντα.

Παράδειγμα καινοτόμων συνδυασμών γεύσεων αποτελούν τα **τυριά που περιέχουν οινοπνευματώδη**, όπως το ουίσκι και το τζιν, προσφέροντας ευκαιρίες συνεργασίας των παραγωγών τυριού με δημοφιλείς παραγωγούς ποιοτικών οινοπνευματωδών. Με αυτόν τον τρόπο, λάτρεις των οινοπνευματωδών εισέρχονται στην αγορά του ποιοτικού τυριού και αντίστροφα.

Από την πλευρά τους οι οινοπαραγωγοί έχουν προσπαθήσει να προσελκύσουν νέους καταναλωτές με την **ανάπτυξη νέων οινικών προϊόντων**, όπως για παράδειγμα με γεύση φρούτων, με τις πωλήσεις των προϊόντων αυτής της κατηγορίας να αποσπούν μερίδιο από τις πωλήσεις κανονικών οίνων.

Ο αυξανόμενος ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Η προώθηση των προϊόντων μέσω των **κοινωνικών μέσων δικτύωσης** αλλά και μέσω του **εμπειρικού μάρκετινγκ** αποσκοπεί στη δημιουργία ισχυρών δεσμών των καταναλωτών με την επωνυμία αλλά και την προώθηση νέων προϊόντων, καθώς **το βρετανικό κοινό είναι θετικό σε νέες δοκιμές και συνδυασμούς γεύσεων**.

⁸¹ Πηγή: Kantar Worldpanel

⁸² Πηγή: The Grocer

Καθώς αυξάνεται η ποικιλία των γευστικών ουσιών που υπάρχουν στα διάφορα τρόφιμα, οι εταιρείες καινοτομούν ακόμα και στη **μορφή του προϊόντος**. Τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση των διάφορων ασυνήθιστων γεύσεων και μορφών τροφίμων, αυτών δηλαδή που είναι πέρα των παραδοσιακών.

Η τάση για βιωματικές εμπειρίες

Η άνοδος της αποκαλούμενης **οικονομίας της εμπειρίας** (experience economy) δημιουργεί νέες προκλήσεις για τις εταιρείες τροφίμων, αναδεικνύοντας παράλληλα νέες ευκαιρίες. Οι σύγχρονοι καταναλωτές, ειδικά οι νεότεροι, αναζητούν πλέον την απόκτηση εμπειριών και αντικαθιστούν τις αγορές με δράσεις ("**replace buying with doing**"), δίνοντας προτεραιότητα στις δαπάνες για την απόκτηση εμπειριών - αναμνήσεων έναντι αγορών για υλικά αγαθά.

Ειδικότερα, οι εταιρείες τροφίμων επενδύουν όλο και περισσότερο στην **εστίαση στον πελάτη** και στην προώθηση των προϊόντων τους μέσω του **βιωματικού μάρκετινγκ** (experiential marketing), με στόχο την **ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας** και την οικοδόμηση **συναισθηματικών σχέσεων με τους αγοραστές** τους. Έτσι δημιουργούν ειδικές, επιλεκτικές εμπειρίες που ανταποκρίνονται στο ενδιαφέρον των καταναλωτών για τον τρόπο παραγωγής, τις απαιτούμενες δεξιότητες και την ιστορία του προϊόντος που προτιμούν (π.χ. διοργάνωση εκδηλώσεων "Meet the Maker"). Παράλληλα, η πώληση τροφίμων μέσω εμπειριών εμπνέει τους αγοραστές να σκεφτούν **νέους τρόπους κατανάλωσης ή μαγειρέματος** συνταγών με το συγκεκριμένο προϊόν, γεγονός που ενθαρρύνει τις πωλήσεις και ωφελεί όχι μόνο τη συγκεκριμένη εταιρεία, αλλά την κατηγορία του προϊόντος στο σύνολό της.

Παράδειγμα επιχείρησης που έχει επενδύσει στο βιωματικό μάρκετινγκ, αποτελεί η Wensleydale Creamery με το κέντρο επισκεπτών **Yorkshire Wensleydale Cheese Experience**⁸³. Το κέντρο αυτό προσφέρει στους λάτρεις του τυριού διάφορες **διαδραστικές εμπειρίες**, όπως: επιδείξεις τυροκομίας, μαθήματα μαγειρικής, εκδηλώσεις γευσιγνωσίας και ζευγαρώματος γεύσεων, ενώ διαθέτει επίσης γκαλερί, κατάστημα δώρων και εστιατόριο. Σημειώνεται ότι το 2018, το κέντρο υποδέχθηκε περισσότερους από 300.000 επισκέπτες.

Η αποχή από το αλκοόλ

Η γενική επίγνωση για θέματα υγείας και ευεξίας και το ενδιαφέρον για άσκηση (fitness), έχουν αυξηθεί, με συνέπεια πολλοί καταναλωτές του ΗΒ να εγκαταλείπουν το αλκοόλ. Παράλληλα, διοργανώνονται εκστρατείες εναντίον του αλκοόλ, όπως η "Dry January" και η "Go Sober for October" οι οποίες ενθαρρύνουν τους Βρετανούς καταναλωτές να μην καταναλώνουν αλκοολούχα ποτά για μια παρατεταμένη χρονική περίοδο.

Σύμφωνα με την International Wine & Spirit Research (IWSR), οι πωλήσεις ήρεμου οίνου στο ΗΒ θα επηρεαστούν από τη συνεχιζόμενη αύξηση της κατανάλωσης αφρώδους οίνου, την υποκατάσταση από ποτά χαμηλής ή καθόλου περιεκτικότητας σε αλκοόλ (Ready To Drink - RTD, blended), καθώς και μια γενική τάση μετριασμού της κατανάλωσης, στο μέτρο που αυξάνεται ο αριθμός Βρετανών που απέχουν από το αλκοόλ.⁸⁴

⁸³ <https://www.wensleydale.co.uk/visit/yorkshire-wensleydale-cheese-experience/>

⁸⁴ <https://www.thedrinksbusiness.com/2019/03/uk-sees-wine-decline-and-its-predicted-to-worsen/>

Φαγητό στο σπίτι λόγω της μείωσης της διασκέδασης εκτός σπιτιού

Η διασκέδαση στο σπίτι καθώς και οι μικρές μισθολογικές αυξήσεις αποτελούν κύριους λόγους για την αυξανόμενη προτίμηση πολλών καταναλωτών του ΗΒ για το φαγητό και το ποτό στο σπίτι πιο τακτικά, προκειμένου να εξοικονομήσουν έξοδα. Η πανδημία η οποία έπληξε τη χώρα το 2020 ενίσχυσε τα μέγιστα αυτή τη τάση, πολλές αλυσίδες εστίασης ήταν ζημιογόνες και αναγκάστηκαν να κλείσουν εκατοντάδες εστιατόρια, ακόμα και εστιατόρια με ικανή φήμη.

Ενδυνάμωση εκπτώτικων αλυσίδων και παντοπωλείων (convenience stores)

Οι εκπτώτικες αλυσίδες και τα παντοπωλεία (convenience stores) συνεχίζουν να αποσπούν μερίδια αγοράς από τις μεγάλες αλυσίδες λιανικής (υπεραγορές και τα σούπερ μάρκετ), καθώς οι καταναλωτές αναζητούν καλύτερες εναλλακτικές λύσεις στη σύγκριση της σχέσης τιμής - αξίας.

Η αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων στη χρήση του πλαστικού

Η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με τον αντίκτυπο του πλαστικού μιας χρήσεως έχει κορυφωθεί τα τελευταία χρόνια με τους καταναλωτές να απαιτούν προϊόντα που τους διευκολύνουν να μειώσουν τη κατανάλωση αυτών των πλαστικών. Το 2020, μια σειρά από ανακυκλώσιμα προϊόντα και συσκευασίες έχουν εισαχθεί στην αγορά προκειμένου να διευκολύνουν τους καταναλωτές, 100% ανακυκλούμενες, κομποστοποιήσιμες και βιοαποικοδομήσιμες (recyclable, compostable, biodegradable). Οι συσκευασίες αυτές ενισχύουν σε μεγάλο βαθμό το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των επιχειρήσεων που τις χρησιμοποιούν.

Άλλες σημαντικές καταναλωτικές τάσεις

- LOW SUGAR OPTIONS (προϊόντα χαμηλής περιεκτικότητας σε ζάχαρη, αποτελεί πρώτη προτεραιότητα των καταναλωτών, συνήθως σε σύγκριση με τα ανταγωνιστικά τους παρόμοια προϊόντα),
- HIGH PROTEIN (προϊόντα υψηλού περιεχομένου σε πρωτεΐνες, αυξήθηκε η κατανάλωσή τους κατά 3,9% μεταξύ 2018 και Ιουνίου 2019)
- VEGETARIAN (προϊόντα για χορτοφάγους, οι οποίοι καταναλώνουν όμως και υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης π.χ. τυριά),
- GLUTEN FREE (προϊόντα ελεύθερα γλουτένης με περισσότερες επιλογές στα κατεψυγμένα προϊόντα), WHOLEGRAIN (ολικής άλεσης), SOURDOUGH (με μαγιά) για τα προϊόντα αρτοποιείου,
- GUT HEALTH (προϊόντα που συντελούν στην υγεία του εντέρου, από τις τάσεις με τους πλέον αυξανόμενους ρυθμούς, επωφελής τάση για το Kefir, το γιαούρτι και για τα προϊόντα φυσικής ζύμωσης),
- MEAL REPLACEMENT SOLUTIONS (πολύ μεγάλη αύξηση σε συνδυασμό με την τάση για γρήγορες και εύκολες λύσεις που συμπεριλαμβάνουν όμως απαραίτητα την εφαρμογή των ως άνω προτεραιοτήτων – “All in one” products)
- NOOTROPICS, (προϊόντα που ενισχύουν την νοητική μαζί με την φυσική επίδοση)
- NO ARTIFICIAL INGREDIENTS (προϊόντα χωρίς τεχνητά συστατικά)
- NO PRESERVATIVES (προϊόντα χωρίς συντηρητικά)
- GMO FREE (προϊόντα με συστατικά που δεν προέρχονται από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς)

- 100% NATURAL, ANTIOXIDANT, ARTISANAL (φυσικά προϊόντα, αντιοξειδωτικά, χειροποίητα),
- NO TRANS FATS (προϊόντα που δεν περιέχουν υδρογονωμένα λίπη),
- NO HIGH FRUCTOSE CORN SYRUP (προϊόν με μη υψηλή περιεκτικότητα σε σιρόπι φρουκτόζης καλαμποκιού)
- ENVIRONMENTALLY FRIENDLY PRODUCT (προϊόντα που παράγονται με φροντίδα για την προστασία του περιβάλλοντος)
- SUSTAINABLY HARVESTED / SUSTAINABLE (προϊόντα που παράγονται με βιώσιμες μεθόδους),
- ETHICAL PRACTICES (πρακτικές που δηλώνουν ότι τα προϊόντα έχουν παραχθεί με τήρηση ηθικών καλών αρχών σε όλη την αλυσίδα της παραγωγικής τους διαδικασίας)
- FREE FROM ..... (προϊόντα που δεν περιέχουν κάποιο συστατικό, π.χ. ζάχαρη, αλάτι κ.α.)

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (World Intellectual Property Organization – WIPO) και έχει προσχωρήσει στις εξής Συμφωνίες: Σύμβαση της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, Σύμβαση των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, Παγκόσμια Σύμβαση για την πνευματική ιδιοκτησία, Σύμβαση της Γενεύης για την προστασία των παραγωγών φωνογραφήματων εναντίον της μη επιτρεπόμενης αναπαραγωγής των φωνογραφήματων τους, Συνθήκη Συνεργασίας για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας και Συμφωνία TRIPS του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου. Ακόμα, έχουν ενσωματωθεί στη βρετανική νομοθεσία οι Συνθήκες του WIPO για την πνευματική ιδιοκτησία (WCT) και για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα (WPPT), ήτοι «συνθήκες για το διαδίκτυο».

Αρμόδιος φορέας για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο (διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σχέδια, εμπορικά σήματα και πνευματική ιδιοκτησία) είναι το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας (Intellectual property Office – IPO): www.gov.uk/government/organisations/intellectual-property-office

B.4.1 Τι ισχύει για υφιστάμενα δικαιώματα μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ

Η Συμφωνία αποχώρησης προβλέπει τη συνεχιζόμενη προστασία των σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αντίστοιχα προβλέπεται η συνεχιζόμενη προστασία διεθνώς καταχωρισμένων σημάτων ή σχεδίων και υποδειγμάτων με προστασία που εκτείνεται στην ΕΕ, όπως και μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στη σχετική ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου και τους κανόνες της ΕΕ για τα εμπορικά σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/trademarks_and_designs_el_0.pdf

Στις παρακάτω ενότητες καταγράφονται οι προβλέψεις του βρετανικού IPO για τη συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα στη συμφωνία αποχώρησης. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/news/intellectual-property-after-1-january-2021>

Εμπορικά σήματα και Σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ

Την 1^η Ιανουαρίου 2021 το IPO θα δημιουργήσει ένα αντίστοιχο βρετανικό σήμα για κάθε καταχωρισμένο σήμα της ΕΕ (EUTM). Τα σήματα αυτά:

- θα καταχωρισθούν στο μητρώο σημάτων του ΗΒ,
- θα έχουν το ίδιο νομικό καθεστώς ως εάν να είχε υποβληθεί αίτηση και να είχαν καταχωρισθεί σύμφωνα με τη βρετανική νομοθεσία,
- ως ημερομηνία κατάθεσης θα διατηρήσουν αυτήν των αντίστοιχων αρχικών EUTMs,
- θα διατηρήσουν τις ημερομηνίες προτεραιότητας ή αρχαιότητας στο ΗΒ που ίσχυαν στα αντίστοιχα αρχικά EUTMs,
- θα είναι απολύτως ανεξάρτητα βρετανικά σήματα, τα οποία θα μπορούν να αμφισβητηθούν, να εκχωρηθούν, να αδειοδοτηθούν ή να ανανεωθούν, ξεχωριστά από το αρχικό EUTM.

Οι δικαιούχοι δεν θα χρειαστεί να υποβάλουν αίτηση ούτε να πληρώσουν τέλη για τη μετάπτωση των σημάτων τους. Επίσης, δεν θα λάβουν πιστοποιητικό καταχώρισης στο βρετανικό μητρώο. Θα μπορούν να συνδεθούν ηλεκτρονικά (www.gov.uk/search-for-trademark) και να αποθηκεύσουν ένα στιγμιότυπο της οθόνης, ως αποδεικτικό του δικαιώματός τους.

Αιτούντες EUTMs των οποίων η καταχώριση παραμένει σε εκκρεμότητα στο τέλος της μεταβατικής περιόδου, θα έχουν προθεσμία εννέα μηνών για να υποβάλουν αίτηση για την ίδια προστασία στο ΗΒ. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να καταβληθούν τέλη, ενώ η αίτηση θα εξετασθεί με βάση τη βρετανική νομοθεσία. Θα υπάρχει η δυνατότητα διεκδίκησης προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία κατάθεσης της αντίστοιχης αίτησης του EUTM.

Τα παραπάνω ισχύουν και για καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ, όπως και για σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ των οποίων η καταχώριση παραμένει σε εκκρεμότητα στο τέλος της μεταβατικής περιόδου.

Διεθνή Εμπορικά σήματα και Σχέδια και υποδείγματα

Διεθνώς καταχωρισμένα σήματα ή σχέδια και υποδείγματα με προστασία που εκτείνεται στην ΕΕ θα εξακολουθήσουν να προστατεύονται στο ΗΒ μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Την 1^η Ιανουαρίου 2021 το IPO θα δημιουργήσει:

- ένα αντίστοιχο βρετανικό σήμα για κάθε καταχωρισμένο διεθνές σήμα με προστασία που εκτείνεται στην ΕΕ στο τέλος της μεταβατικής περιόδου,
- μια νέα καταχώριση βρετανικού σχεδίου ή υποδείγματος για κάθε καταχωρισμένο διεθνές σχέδιο ή υπόδειγμα με προστασία που εκτείνεται στην ΕΕ στο τέλος της μεταβατικής περιόδου.

Όταν η αίτηση καταχώρισης σήματος ή διεθνούς σχεδίου ή υποδείγματος με προστασία που εκτείνεται στην ΕΕ παραμένει σε εκκρεμότητα στο τέλος της μεταβατικής περιόδου, ο αιτών θα έχει προθεσμία εννέα μηνών για να υποβάλει αίτηση για την ίδια προστασία στο ΗΒ. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να καταβληθούν τέλη, ενώ η αίτηση θα εξετασθεί με βάση τη βρετανική νομοθεσία.

Μη καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα

Δικαιώματα σε σχέση με μη καταχωρισμένα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα που προέκυψαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου θα εξακολουθήσουν να προστατεύονται στο ΗΒ για την εναπομένουσα από την τριετή τους περίοδο προστασίας.

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει μέλος του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (European Patent Office – EPO), καθώς δεν αποτελεί Ενωσιακό οργανισμό. Έτσι, το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας που παρέχεται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPO) καλύπτει πάντα το Ηνωμένο Βασίλειο, δηλαδή εξακολουθούν να ισχύουν στο ΗΒ διπλώματα που έχει εγκρίνει.

Β.4.2 Κατοχύρωση νέων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο

Εμπορικά σήματα⁸⁵

Η διαδικασία που περιγράφεται στην παρούσα ενότητα αφορά καταχώριση εμπορικού σήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο, ως εθνικό σήμα, η οποία εξασφαλίζει την προστασία του μόνο στη συγκεκριμένη χώρα. Η διαδικασία για την καταχώριση Διεθνούς σήματος (εφόσον επιλεγεί προστασία και στο Ηνωμένο Βασίλειο) περιγράφεται στον ιστότοπο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων www.mindev.gov.gr/emporika-simata/

Ο νόμος που διέπει τα εμπορικά σήματα στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι διαθέσιμος στο σύνδεσμο www.gov.uk/government/publications/trade-marks-act-1994. Τα κύρια βήματα για την καταχώριση σήματος είναι τα εξής:

- **Έλεγχος διαθεσιμότητας σήματος.** Η έρευνα πραγματοποιείται στο διαδικτυακό μητρώο εμπορικών σημάτων του Ηνωμένου Βασιλείου, διαθέσιμο εδώ: www.gov.uk/search-for-trademark

Αν υπάρχει ήδη καταχωρισμένο αυτούσιο ή παραπλήσιο σήμα και για τις ίδιες κατηγορίες προϊόντων, εξακολουθεί να υφίσταται δυνατότητα καταχώρισης, εφόσον ο κάτοχος του σήματος δώσει την έγγραφη συγκατάθεσή του.

- **Υποβολή αίτησης.** Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί ηλεκτρονικά εδώ: <https://trademarks.ipo.gov.uk/ipo-apply> ή να σταλεί ταχυδρομικά. Φόρμες ή έντυπα που πρέπει να συμπληρωθούν σε κάθε περίπτωση και αντίστοιχο κόστος, διατίθενται στο σύνδεσμο: www.gov.uk/government/publications/trade-mark-forms-and-fees.

Η αίτηση μπορεί να κατατεθεί απευθείας από τον ενδιαφερόμενο ή μέσω δικηγόρου. Κατάλογος με εξειδικευμένους επαγγελματίες είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου ορκωτών δικηγόρων εμπορικών σημάτων: www.citma.org.uk/find-a-chartered-trade-mark-attorney.html

- **Μετά την αίτηση.** Σε διάστημα τριάντα πέντε εργάσιμων ημερών από την κατάθεση της αίτησης, ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει έκθεση με τα αποτελέσματα της εξέτασης. Αν ο εξεταστής του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας κρίνει ότι το εμπορικό σήμα δεν μπορεί να καταχωρισθεί, δίδεται στον αιτούντα προθεσμία δύο μηνών για την επίλυση των όποιων προβλημάτων (οι διαθέσιμες επιλογές περιγράφονται στην ιστοσελίδα www.gov.uk/guidance/options-following-an-objection-to-a-trade-mark-examination).

Αν δεν υπάρχουν αντενδείξεις για την καταχώριση του σήματος, η αίτηση δημοσιεύεται για δύο μήνες στην Εφημερίδα των Εμπορικών Σημάτων (www.ipo.gov.uk/t-tmj.htm), στη διάρκεια των οποίων μπορεί οποιοσδήποτε να υποβάλει ένσταση. Εφόσον αυτό το διάστημα παρέλθει χωρίς ενστάσεις, ή εφόσον οι ενστάσεις αρθούν, το εμπορικό σήμα κατοχυρώνεται για δέκα χρόνια με δυνατότητα ανανέωσης. Σε περίπτωση που υπάρχουν ενστάσεις, οι διαθέσιμες επιλογές για τον αιτούντα

⁸⁵ www.gov.uk/how-to-register-a-trade-mark

περιγράφονται στο σύνδεσμο www.gov.uk/government/publications/trade-marks-earlier-rights/earlier-rights-fact-sheet--2#options-available-if-you-are-opposed

Εφόσον δεν υπάρξουν ενστάσεις, η διαδικασία καταχώρισης σήματος διαρκεί περίπου τέσσερις μήνες.

Σχέδια και υποδείγματα⁸⁶

Η διαδικασία που περιγράφεται στην παρούσα ενότητα αφορά καταχώριση εθνικών σχεδίων και υποδειγμάτων, η οποία εξασφαλίζει την προστασία τους μόνο στο Ηνωμένο Βασίλειο. Για την καταχώριση Διεθνούς σχεδίου (εφόσον επιλεγεί προστασία και στο Ηνωμένο Βασίλειο), οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (www.obi.gr) στην Ελλάδα, που λειτουργεί ως γραφείο παραλαβής αιτήσεων για την προστασία διεθνών βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων (WIPO).

Ο νόμος που διέπει την καταχώριση σχεδίων και υποδειγμάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι διαθέσιμος εδώ: www.gov.uk/government/publications/registered-designs-act-and-rules. Τα κύρια βήματα για την καταχώριση σχεδίων και υποδειγμάτων είναι τα εξής:

- **Υποβολή αίτησης.** Μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά www.gov.uk/apply-register-design ή μέσω ταχυδρομείου, με τη συμπλήρωση αίτησης διαθέσιμης εδώ: www.gov.uk/government/publications/application-to-register-one-or-more-designs. Το προς κατοχύρωση σχέδιο μπορεί να κατατεθεί ως και 12 μήνες μετά την υποβολή της αίτησης. Το κόστος περιγράφεται στην ιστοσελίδα: www.gov.uk/register-a-design/apply
- **Μετά την αίτηση.** Το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας εξετάζει το αίτημα μέσα σε δύο εβδομάδες από την υποβολή του και εφόσον δεν υπάρχουν αντενδείξεις, καταχωρίζεται άμεσα για 5 χρόνια με δυνατότητα ανανέωσης μέχρι και για 25 χρόνια. Αν ο εξεταστής κρίνει ότι το σχέδιο δεν μπορεί να καταχωρισθεί, δίδεται στον αιτούντα προθεσμία δύο μηνών για την επίλυση των όποιων προβλημάτων.

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας⁸⁷

Η διαδικασία που περιγράφεται στη συνέχεια αφορά κατοχύρωση διπλώματος ευρεσιτεχνίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία εξασφαλίζει την προστασία της μόνο στη συγκεκριμένη χώρα. Για διεθνή κατοχύρωση, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν και σε αυτή την περίπτωση να απευθύνονται στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (www.obi.gr) στην Ελλάδα, που λειτουργεί ως γραφείο παραλαβής αιτήσεων:

- για Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPO), για την προστασία μιας εφεύρεσης σε οποιαδήποτε από τα 38 κράτη-μέλη της Σύμβασης του Μονάχου (συμπεριλαμβάνεται το Ηνωμένο Βασίλειο),
- για διεθνή κατάθεση διπλώματος ευρεσιτεχνίας (Παγκόσμιος Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας - WIPO), όπου με την κατάθεση μιας κοινής αίτησης ο καταθέτης μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε οποιοσδήποτε από τις χώρες-μέλη της Συνθήκης Συνεργασίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (Patent Cooperation Treaty – PCT, συμπεριλαμβάνεται το Ηνωμένο Βασίλειο).

⁸⁶ www.gov.uk/register-a-design

⁸⁷ www.gov.uk/apply-for-a-patent

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο Νόμος που διέπει την κατοχύρωση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι διαθέσιμος εδώ: www.gov.uk/guidance/the-patent-act-1977. Τα κύρια βήματα της διαδικασίας είναι τα εξής:

- **Έλεγχος μοναδικότητας εφεύρεσης.** Στην ιστοσελίδα www.gov.uk/search-for-patent παρατίθενται σύνδεσμοι όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αναζητήσουν παρεμφερή διπλώματα ευρεσιτεχνίας στο Ηνωμένο Βασίλειο και διεθνώς.
- **Υποβολή αίτησης κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας.** Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί ηλεκτρονικά εδώ: www.ipo.gov.uk/p-apply-before.htm ή να σταλεί ταχυδρομικά. Η αίτηση που πρέπει να συμπληρωθεί στη δεύτερη περίπτωση είναι διαθέσιμη στο σύνδεσμο www.gov.uk/government/publications/request-for-grant-of-a-patent. Το κόστος σε κάθε περίπτωση περιγράφεται στο σύνδεσμο www.gov.uk/patent-your-invention/apply-for-a-patent

Η αίτηση μπορεί να κατατεθεί απευθείας από τον ενδιαφερόμενο ή μέσω δικηγόρου. Κατάλογος με εξειδικευμένους επαγγελματίες είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου ορκωτών δικηγόρων ευρεσιτεχνιών: <https://www.cipa.org.uk/find-a-patent-attorney/>

- **Υποβολή αίτησης αναζήτησης και εξέτασης.** Το αργότερο 12 μήνες από την υποβολή της αίτησης κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας πρέπει να υποβληθεί αίτηση αναζήτησης, που αφορά την προκαταρκτική εξέταση της μοναδικότητας και καινοτομίας της ευρεσιτεχνίας (τα τέλη διαφέρουν ανάλογα με το αν το αίτημα υποβληθεί ηλεκτρονικά ή μέσω ταχυδρομείου). Μετά την ολοκλήρωση της αναζήτησης, το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας δημοσιεύει την αίτηση. Μέσα σε 6 μήνες από τη δημοσίευση θα πρέπει να υποβληθεί αίτηση επί της ουσίας εξέτασης της ευρεσιτεχνίας. Εφόσον τελικά η ευρεσιτεχνία κατοχυρωθεί, επιβάλλεται ετήσιο τέλος ανανέωσης της ισχύος του δικαιώματος (μέχρι 20 χρόνια).

Το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του Ηνωμένου Βασιλείου προειδοποιεί πως η διαδικασία κατοχύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι

- περίπλοκη: επιτυγχάνει μόνο ένας στους είκοσι εφευρέτες που υποβάλουν αίτηση χωρίς τη βοήθεια εξειδικευμένων δικηγόρων,
- δαπανηρή: με τη βοήθεια εξειδικευμένων δικηγόρων, η τυπική αίτηση στοιχίζει £4.000, και
- χρονοβόρα: διαρκεί συνήθως πέντε χρόνια.

B.4.5 Ανάλωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας - Παράλληλες εισαγωγές⁸⁸

Σήμερα, ανάλωση δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας αναγνωρίζεται στο ΗΒ όταν ένα προϊόν που χαίρει προστασίας διανοητικής ιδιοκτησίας τοποθετείται στην αγορά οποιασδήποτε χώρας του ΕΟΧ, οπότε πλέον ο κάτοχός του δεν μπορεί να απαγορεύσει την κυκλοφορία του στις λοιπές χώρες του ΕΟΧ (παράλληλο προϊόν και εισαγωγή, δηλαδή αυθεντικό προϊόν, που εισάγεται σε μια χώρα στην οποία έχουν ήδη αναλωθεί τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που αυτό ενσωματώνει).

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, το ΗΒ θα εξακολουθήσει να αναγνωρίζει ότι τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας αγαθών που τοποθετούνται στην αγορά του ΕΟΧ από ή με τη συναίνεση του δικαιούχου τους, εξαντλούνται στον ΕΟΧ και συνεπώς, οι παράλληλες εισαγωγές στο ΗΒ προϊόντων από τον ΕΟΧ, όπως για παράδειγμα φαρμακευτικών, δεν θα διαταραχθούν.

Ωστόσο, ενδέχεται να μην αναγνωρίζεται εξάντληση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στην περιοχή των χωρών του ΕΟΧ, όταν ένα προϊόν τοποθετείται για πρώτη φορά στο ΗΒ, πράγμα που σημαίνει ότι για την εξαγωγή παράλληλων προϊόντων από το ΗΒ προς τον ΕΟΧ, μπορεί να απαιτείται η άδεια του δικαιούχου του δικαιώματος.

⁸⁸ <https://www.gov.uk/government/news/intellectual-property-after-1-january-2021> και <https://www.gov.uk/guidance/exhaustion-of-ip-rights-and-parallel-trade-after-the-transition-period>

Β.4.6 Άμυνα σε περίπτωση καταπάτησης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας⁸⁹

Η άμυνα σε περίπτωση καταπάτησης δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας είναι ευθύνη του κατόχου του δικαιώματος. Οι επιλογές περιλαμβάνουν απευθείας επικοινωνία και συμβιβασμό με τον καταπατητή, διαμεσολάβηση ή και χρήση ένδικων μέσων. Σύνδεσμοι σε Ενώσεις επαγγελματιών για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και λεπτομέρειες για τον τρόπο και το κόστος επικοινωνίας με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας σε περίπτωση διαπίστωσης καταπάτησης, είναι διαθέσιμα στο σύνδεσμο www.gov.uk/defend-your-intellectual-property/get-help-and-advice

---

⁸⁹ <https://www.gov.uk/defend-your-intellectual-property>

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Το φορολογικό έτος αρχίζει στις 6 Απριλίου και ολοκληρώνεται στις 5 Απριλίου του επόμενου χρόνου.

Για νομικές υπηρεσίες μπορεί κανείς να ανατρέξει στις βάσεις δεδομένων των κατά τόπους δικηγορικών συλλόγων.

- Δικηγορικός Σύλλογος Αγγλίας και Ουαλίας: <https://solicitors.lawsociety.org.uk/>
- Δικηγορικός Σύλλογος Σκωτίας: www.lawscot.org.uk/find-a-solicitor/
- Δικηγορικός Σύλλογος Βόρειας Ιρλανδίας: www.lawsoc-ni.org/information-for-banks-lenders

Ευρετήριο λογιστών στο Ηνωμένο Βασίλειο: www.find-uk-accountant.co.uk/

Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Έχει συναφθεί και ισχύει Σύμβαση περί αποφυγής της διπλής φορολογίας και αποτροπής της φορολογικής διαφυγής σε σχέση με τους φόρους επί του εισοδήματος μεταξύ της Ελλάδας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας⁹⁰. Έχει ξεκινήσει μία περίοδος επαναδιαπραγμάτευσης της συμφωνίας και έχουν μέχρι στιγμής πραγματοποιηθεί δύο γύροι διαπραγματεύσεων.

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

Οι φορολογικοί κάτοικοι Ηνωμένου Βασιλείου φορολογούνται για τα εισοδήματα που αποκτούν σε όλο τον κόσμο (πλην των περιπτώσεων όπου ισχύουν ειδικές ρυθμίσεις σε συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας).

Οι ισχύοντες φόροι φυσικών προσώπων περιγράφονται στην ιστοσελίδα www.gov.uk/topic/personal-tax. Ο πίνακας που ακολουθεί συνοψίζει τους κυριότερους φόρους που επιβάλλονται σε επίπεδο κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης.

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
Φόρος εισοδήματος	Αγγλία, Βόρεια Ιρλανδία, Ουαλία – Αφορολόγητο εισόδημα £12.500 το χρόνο Ετήσιο εισόδημα – £12.501 - £50.000 → συντελεστής 20% – £50.001 - £150.000 → συντελεστής 40% – άνω των £150.000 → συντελεστής 45%	www.gov.uk/browse/tax/income-tax
	Σκωτία – Αφορολόγητο εισόδημα £12.500 το χρόνο Ετήσιο εισόδημα – £12.501 - £ 14.585 → συντελεστής 19% – £14.586 - £25.158 → συντελεστής 20% – £25.159 - £43.430 → συντελεστής 21% – £43.431 - £150.000 → συντελεστής 41% – άνω των £150.000 → συντελεστής 46% Ισχύουν επιβαρύνσεις για επιμέρους εισοδήματα (π.χ. μερίσματα, τόκους, κλπ), όπως και απαλλαγές.	
Ασφαλιστικές εισφορές	Οι μηνιαίες κρατήσεις από το μισθό των εργαζομένων κυμαίνονται μεταξύ 0% - 12%, αναλόγως ύψους μισθού και κατηγορίας εργαζομένου (ηλικία, οικογενειακή κατάσταση,	www.gov.uk/national-insurance-rates-letters και

⁹⁰ <https://www.gov.uk/government/publications/greece-tax-treaties> και https://www.aade.gr/sites/default/files/2017-03/FEK_HNOMENO_VASILEIO.pdf

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
	κλπ.)	www.gov.uk/national-insurance-rates-letters/category-letters
Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών	Επιβάλλεται στην υπεραξία μεταβίβασης παγίων αξίας £ 6.000 και άνω, και για το ποσό που υπερβαίνει το αφορολόγητο όριο των £ 12.300. Απαλλάσσονται από το φόρο η υπεραξία από την πώληση οχημάτων και κύριας κατοικίας, εκτός αν αυτή ενοικιάζεται, είναι έδρα επιχείρησης ή πολύ μεγάλη. Για την υψηλότερη εισοδηματική κατηγορία, ο φόρος είναι 28% για την υπεραξία μεταβίβασης κατοικίας και 20% για όλα τα υπόλοιπα πάγια. Για τις υπόλοιπες εισοδηματικές κατηγορίες, κυμαίνεται μεταξύ 18% και 28% για την υπεραξία μεταβίβασης κατοικίας και μεταξύ 10% και 20% για τα υπόλοιπα πάγια.	www.gov.uk/capital-gains-tax
Φόρος κληρονομιάς	40% επί της αξίας της κληρονομιάς που υπερβαίνει τις £325.000. Ισχύουν εξαιρέσεις και απαλλαγές.	www.gov.uk/browse/tax/inheritance-tax
Δημοτικός φόρος	Σε Αγγλία, Ουαλία και Σκωτία επιβάλλεται δημοτικός φόρος που βαρύνει τους άνω των 18 ετών που είναι ιδιοκτήτες ή ενοικιαστές κατοικίας. Υπολογίζεται με βάση την αξία της κατοικίας και την κλίμακα χρεώσεων που εφαρμόζει κάθε Δήμος.	www.gov.uk/council-tax

Η διαχείριση προσωπικών φορολογικών θεμάτων μπορεί να γίνει μέσω αντιπροσώπου, που δηλώνεται στην εφορία (HM Revenue and Customs ή HMRC).

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Οι ισχύοντες φόροι νομικών προσώπων περιγράφονται στην ιστοσελίδα www.gov.uk/browse/business/business-tax. Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται οι κυριότεροι.

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
Φόρος επί των κερδών	19%. Επιβάλλεται σε εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ξένες εταιρίες με υποκατάστημα ή γραφείο αντιπροσώπευσης στο ΗΒ, όπως και σε ομίλους, συνεταιρισμούς, κλπ. Εταιρίες με έδρα το ΗΒ φορολογούνται για τα κέρδη τους στο ΗΒ και στο εξωτερικό. Αν η έδρα της εταιρίας βρίσκεται στο εξωτερικό και στο ΗΒ διατηρεί μόνο γραφείο αντιπροσώπευσης ή υποκατάστημα, φορολογείται μόνο για τα κέρδη επί των βρετανικών της δραστηριοτήτων. Φορολογητέα κέρδη είναι αυτά που προκύπτουν από τη συνήθη δραστηριότητα της επιχείρησης, από τις επενδύσεις της και από την κερδοφόρο πώληση παγίων. Φορολογικές απαλλαγές και ελαφρύνσεις χορηγούνται για κεφαλαιουχικές δαπάνες, δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης, σε εταιρίες της πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας, σε περίπτωση εσόδων από διπλώματα ευρεσιτεχνίας, ζημιών, κλπ.	www.gov.uk/corporation-tax και www.gov.uk/corporation-tax-rates

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
Μόνο για ναυτιλιακές εταιρίες: Φόρος χωρητικότητας	Οι ναυτιλιακές εταιρίες μπορούν να επιλέξουν να φορολογούνται επί των κερδών (19%), ή με βάση την καθαρή χωρητικότητα των πλοίων τους (tonnage tax). Υπάρχουν προϋποθέσεις για την υπαγωγή στο φόρο χωρητικότητας (επιλέξιμη εταιρία και πλοία, παραμονή στο καθεστώς για τουλάχιστον 10 χρόνια).	www.gov.uk/guidance/tonnage-tax-for-shipping-companies
Ασφαλιστικές εισφορές	Η εργοδοτική εισφορά κυμαίνεται μεταξύ 0% και 13,8%, αναλόγως ύψους μισθού και κατηγορίας εργαζομένου (ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κλπ.)	www.gov.uk/national-insurance-rates-letters , www.gov.uk/national-insurance-rates-letters/category-letters
Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών	Επιβάλλεται επί της υπεραξίας μεταβίβασης γαιών και κτηρίων, εξοπλισμού, κατοχυρωμένων εμπορικών σημάτων, μετοχών, κλπ., όταν αυτή, αφαιρουμένων δαπανών και τυχόν ελαφρύνσεων, υπερβαίνει το αφορολόγητο όριο (£ 12.300 για εταιρίες, £ 6.150 για καταπιστεύματα). Σε αυτή την περίπτωση φορολογείται με τον συντελεστή του φόρου επί των κερδών.	www.gov.uk/capital-gains-tax-businesses
Δημοτικός φόρος	Σε Αγγλία και Ουαλία ο δημοτικός φόρος βαρύνει καταστήματα, γραφεία, χώρους εστίασης, αποθήκες, εργοστάσια, εξοχικές κατοικίες προς ενοικίαση και ξενώνες. Υπολογίζεται επί της τεκμαρτής αξίας ενοικίασης του ακινήτου. Σε Σκωτία και Βόρεια Ιρλανδία εφαρμόζεται διαφορετική προσέγγιση (βλ. συνδέσμους).	Αγγλία και Ουαλία: https://www.gov.uk/introduction-to-business-rates Σκωτία: https://www.mygov.scot/non-domestic-rates-guidance/ Β. Ιρλανδία: https://www.nibusinessinfo.co.uk/content/business-rates-basics

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται οι βασικοί φόροι επί των πωλήσεων.

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	Τα περισσότερα αγαθά και υπηρεσίες επιβαρύνονται με ΦΠΑ 20%. Μειωμένος συντελεστής 5% εφαρμόζεται σε ορισμένες κατηγορίες αγαθών (π.χ. παιδικά καθίσματα αυτοκινήτων, οικιακή ενέργεια) ή χρήσεις (βοηθήματα κίνησης για τους άνω των 60 ετών, κλπ.). Μηδενικός συντελεστής, μεταξύ άλλων, για βιβλία και εφημερίδες, παιδικά ρούχα και παπούτσια, κράνη μοτοσυκλετών.	www.gov.uk/browse/tax/vat ΦΠΑ ανά κωδικό Συνδυασμένης Ονοματολογίας (μέχρι τις 31/12/2020): www.gov.uk/trade-tariff
Ειδικός φόρος κατανάλωσης (excise duty)	Εφαρμόζεται σε αλκοολούχα ποτά (συμπεριλαμβανομένων των οίνων), προϊόντα καπνού, πετρελαιοειδή και στα βιοκαύσιμα. Λεπτομερής τρόπος υπολογισμού του περιλαμβάνεται στο σχετικό σύνδεσμο. Σε προϊόντα ενέργειας επιβάλλεται εισφορά κλιματικής αλλαγής (περιγράφονται στο διπλανό σύνδεσμο). Ισχύουν ελαφρύνσεις και απαλλαγές.	www.gov.uk/government/publications/uk-trade-tariff-excise-duties-reliefs-drawbacks-and-allowances/uk-trade-tariff-excise-duties-reliefs-drawbacks-and-allowances

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Το νέο Παγκόσμιο Δασμολόγιο του ΗΒ (UK Global Tariff – UKGT⁹¹) θα τεθεί σε ισχύ την 1/1/2021 σε αντικατάσταση του Κοινού Δασμολογίου της ΕΕ. Δεν θα εφαρμοσθεί σε αγαθά προέλευσης αναπτυσσόμενων χωρών, για τις οποίες ισχύουν οι ευνοϊκές ρυθμίσεις του Συστήματος Γενικευμένων Προτιμήσεων του ΠΟΕ, ούτε και σε εκείνα από χώρες με τις οποίες το ΗΒ έχει συνάψει ή θα συνάψει Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών (ΣΕΣ). Το UKGT θα ισχύσει και για τα αγαθά προέλευσης ΕΕ, σε περίπτωση που οι σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο μερών δεν καταλήξουν σε κάποιου είδους ΣΕΣ. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στην ενότητα Β.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές) Νέο Δασμολόγιο.

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Δεν υπάρχουν Ελεύθερες Ζώνες στο Ηνωμένο Βασίλειο, με εξαίρεση αυτή της Νήσου του Μαν (Isle of Man), που πάντως αποτελεί αυτοδιοικούμενη κτήση του Βρετανικού Στέμματος και όχι τμήμα του ΗΒ.

Η Κυβέρνηση έχει ανακοινώσει την πρόθεσή της να δημιουργήσει ως και δέκα Ελεύθερες Ζώνες (freeports) σε λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της χώρας. Τα προνόμια που θα ισχύουν στις Ελεύθερες Ζώνες μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Αδασμολόγητη είσοδο εμπορευμάτων στην Ελεύθερη Ζώνη και οριστική απαλλαγή τους αν επανεξαχθούν, ή επιβολή δασμών μόνον εφόσον τεθούν σε κυκλοφορία στην εγχώρια αγορά.
- Απαλλαγή υποχρέωσης πλήρους τελωνειακής διασάφησης για την εισαγωγή ειδών στην Ελεύθερη Ζώνη.
- Όταν εισάγονται πρώτες ύλες οι οποίες χρησιμοποιούνται για την κατασκευή τελικού προϊόντος εντός της Ελεύθερης Ζώνης, επιβολή φόρων μόνο στο τελικό προϊόν.

Εξετάζεται ακόμα το ενδεχόμενο να εισαχθούν στις Ελεύθερες Ζώνες και ορισμένα χαρακτηριστικά Ειδικών Οικονομικών Ζωνών, με την παροχή φορολογικών κινήτρων προκειμένου:

- να αυξηθούν οι επενδύσεις σε υποδομές και εξοπλισμό και κατά συνέπεια η παραγωγικότητα,
- να κινητροδοτηθεί η έρευνα, ώστε να ενισχυθεί η καινοτομία εντός των Ελεύθερων Ζωνών,
- να περιοριστεί το κόστος που συνδέεται με τη μεταποίηση των αγαθών στις Ελεύθερες Ζώνες, όπως και το εργασιακό κόστος.

Ελεύθερες Ζώνες μπορεί να αναπτυχθούν και στην ενδοχώρα ή δίπλα σε λιμάνια.

⁹¹ <https://www.gov.uk/check-tariffs-1-january-2021>

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων⁹²

Στο ΗΒ υπάρχει ένα εξαιρετικά ευνοϊκό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις και για εκείνους που επενδύουν σε αυτές. Εκτός από την αυξανόμενη ποικιλομορφία των πηγών χρηματοδότησης, όπως το crowdfunding και τον peer-to-peer δανεισμό, υπάρχουν συστήματα και κίνητρα που σχεδιάζονται για να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις όλων των μεγεθών να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση.

Το ΗΒ προσφέρει ελκυστικά προγράμματα venture capital για να βοηθήσει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις να επεκταθούν. Προσφέρει επίσης φορολογικές ελαφρύνσεις για άτομα που ενδιαφέρονται να επενδύσουν σε μικρές επιχειρήσεις, ενώ υπάρχουν γενναιόδωρα κίνητρα για τις εταιρείες που επενδύουν στο R&D για την προώθηση των ταχέως αναπτυσσόμενων και καινοτόμων υπηρεσιών και προϊόντων. Τέλος, εάν μια επιχείρηση πληροί ορισμένα κριτήρια, ενδέχεται να δικαιούται χρηματοδοτική ή φορολογική υποστήριξη, όπως για παράδειγμα βοήθεια για επιχειρηματική ανάπτυξη ή φορολογικές ελαφρύνσεις για έρευνα και ανάπτυξη. Συγκεκριμένα:

1. Επιδότηση επιχειρηματικής χρήσης ακινήτων

Ορισμένα ακίνητα είναι επιλέξιμα για εκπτώσεις από το τοπικό Συμβούλιο όσον αφορά στις φορολογικές τους επιβαρύνσεις. Αυτό το πλαίσιο δράσεων ονομάζεται «business rate reliefs». Πρέπει να επικοινωνήσετε με το τοπικό σας Συμβούλιο για να δείτε εάν η επιχείρησή σας είναι επιλέξιμη.

Μια επισκόπηση των ακινήτων που είναι επιλέξιμα για εκπτώσεις στις επιχειρηματικές τους επιβαρύνσεις και πώς να υποβάλετε αίτηση για αυτές τις εκπτώσεις μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/apply-for-business-rate-relief>

2. Επιχειρηματικές ζώνες

Υπάρχουν σήμερα 24 Ζώνες Επιχειρήσεων σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίες υποστηρίζουν νέες επιχειρήσεις μέσω μιας σειράς κινήτρων. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://enterprisezones.communities.gov.uk/>

3. Χρηματοδότηση νεοφυών επιχειρήσεων (The Seed Enterprise Investment Scheme (SEIS))

Στόχος των συγκεκριμένων ρυθμίσεων είναι να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις σε εταιρείες πρώιμου σταδίου, μειώνοντας τον κίνδυνο για τους επενδυτές που επενδύουν σε αυτές. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-apply-to-use-the-seed-enterprise-investment-scheme>

4. Επίδομα απασχόλησης

Οι εργοδότες μπορούν να μειώσουν έως και £ 2.000 το ποσό των Εθνικών Ασφαλιστικών Εισφορών (National Insurance Contributions - NICs) που πληρώνουν για τους υπαλλήλους τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/claim-employment-allowance>

5. Ετήσιο Επίδομα Επενδύσεων

Μπορείτε να ζητήσετε επιδοματική ενίσχυση όταν αγοράζετε στοιχεία ενεργητικού που χρησιμοποιείτε στην επιχείρησή σας, όπως για παράδειγμα: εξοπλισμό, μηχανήματα ή επαγγελματικά οχήματα.

⁹²Εντοπίζεται: <https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20200102104932/https://www.greatbusiness.gov.uk/tax-relief-and-incentives-for-businesses-and-investors/>

Μπορείτε να αφαιρέσετε κάποια ή όλη την αξία του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού από τα κέρδη σας προτού καταβάλετε τον φόρο. Πληροφορίες για το πώς να διεκδικήσετε τις ενισχύσεις, τι καλύπτεται και πώς να τις υπολογίσετε μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/capital-allowances#3>

6. Κεφαλαιακές επιδοτήσεις

Πρόκειται για μια φορολογική απαλλαγή που αποσκοπεί στο να καταστεί δυνατή η αποκοπή του κόστους ορισμένων περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών ή οργανισμών από τα φορολογητέα κέρδη τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/capital-allowances>

7. Σχέδιο Επενδυτικής Βοήθειας Μικρών Επιχειρήσεων

Βοηθά τις μικρές επιχειρήσεις να αντλήσουν χρηματοδότηση προσφέροντας φορολογικές ελαφρύνσεις στους επενδυτές που αγοράζουν μετοχές στις εταιρείες αυτές. Ελέγξτε εδώ για να δείτε εάν η επιχείρησή σας πληροί τις προϋποθέσεις <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-apply-for-the-enterprise-investment-scheme>

8. Ανακούφιση από την καταβολή Φόρου Υπεραξίας (Capital Gains Roll-over Relief)

Μπορεί να είστε σε θέση να καθυστερήσετε την καταβολή του Φόρου Υπεραξίας (Capital Gains Tax) αν πωλείτε κάποια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησής ή χρησιμοποιείτε το σύνολο ή μέρος του προϊόντος της πώλησης για να αγοράσετε νέα περιουσιακά στοιχεία. Αυτή η ανακούφιση σημαίνει ότι δεν θα πληρώσετε κανένα φόρο μέχρι να πωλήσετε το περιουσιακό στοιχείο. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/capital-gains-tax-businesses#2>

9. Φορολογικές ελαφρύνσεις έρευνας και ανάπτυξης

Οι μικρές επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν 225% φορολογική ελάφρυνση για τις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-research-and-development-rd-relief#2>

10. Τομέας ευρεσιτεχνιών

Επιτρέπει στις εταιρείες να απολαμβάνουν χαμηλότερο συντελεστή φόρου επιχειρήσεων στα κέρδη που αποκτήθηκαν μετά την 1η Απριλίου 2013 από τις κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφευρέσεις και λοιπές καινοτομίες τους. Περισσότερες πληροφορίες στο <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-the-patent-box>

11. Φορολογική αρωγή στις επενδύσεις κοινωνικού χαρακτήρα

Μάθετε εάν η κοινωνική σας επιχείρηση πληροί τις προϋποθέσεις του καθεστώτος φορολογικών ελαφρύνσεων για τις επενδύσεις που έχουν κοινωνικό όφελος (Social Investment Tax Relief - SISR) Μάθετε πώς να υποβάλετε αίτηση στο <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-apply-to-use-social-investment-tax-relief>

12. Φορολογικές ελαφρύνσεις για τις δημιουργικές βιομηχανίες (creative industries)

Μια ομάδα οκτώ διαφορετικών απαλλαγών επιχειρηματικού φόρου που επιτρέπουν σε εταιρείες που είναι επιλέξιμες στον τομέα των creative industries να ζητήσουν μεγαλύτερη έκπτωση ή σε ορισμένες περιπτώσεις να απαιτήσουν μια πληρωτέα πίστωση φόρου κατά τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-creative-industry-tax-reliefs>

13. Ανακούφιση του επιχειρηματία

Όταν ένας επιχειρηματίας πωλεί ή κλείνει την επιχείρησή του, μπορεί να καταβάλλει μόνο 10% φόρο υπεραξίας για τα προκύπτοντα κέρδη. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/entrepreneurs-relief>

Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων

Προς το παρόν δεν εκτελείται κάποιο πρόγραμμα ιδιωτικοποίησης κρατικών επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στο παρελθόν ότι ξεκίνησε έχει ολοκληρωθεί.

Όσον αφορά τις μελλοντικές επενδυτικές ευκαιρίες, οι λίγες κρατικές επιχειρήσεις ή κρατικά μερίδια άλλων επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, ενδέχεται να πωληθούν στον ιδιωτικό τομέα όταν όμως βελτιωθούν οι συνθήκες της αγοράς.

Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές

Δ.3.1 Πιστοληπτική ικανότητα Ηνωμένου Βασιλείου

Η πιστοληπτική αξιολόγηση χρησιμοποιείται από τα κρατικά επενδυτικά ταμεία, τα συνταξιοδοτικά ταμεία και άλλους επενδυτές προκειμένου να εκτιμήσουν την πιστοληπτική ικανότητα μίας χώρας. Η αξιολόγηση αυτή επηρεάζει σημαντικά το κόστος δανεισμού της χώρας.

Συγκεκριμένα για το ΗΒ, η πιστοληπτική αξιολόγηση της Standard & Poor's είναι AA με σταθερές προοπτικές ενώ η αντίστοιχη της Moody's τέθηκε τελευταία στο Aa3 με σταθερές προοπτικές. Επίσης, η πιστοληπτική ικανότητα της Fitch για το ΗΒ αναφέρθηκε τελευταία στο AA με αρνητικές προοπτικές, ενώ η πιστοληπτική αξιολόγηση από την DBRS (Morningstar) είναι η AA(high) με σταθερή προοπτική. 93 Από το 2010 όλοι οι Οίκοι Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας αναθεωρούν προς τα κάτω τις προβλέψεις για τις επιδόσεις της βρετανικής οικονομίας, οι οποίες βασίζονται κυρίως σε παρατηρήσεις τους σχετικά με την μειωμένη απόδοση των βρετανικών θεσμών, της διακυβέρνησης και της ποιότητας των νομοθετικών και εκτελεστικών θεσμικών οργάνων τα τελευταία χρόνια, παρά την υψηλή ποιότητά τους.

Δ.3.2 Κίνδυνοι/ προοπτικές

Η οικονομία του ΗΒ είναι μεγάλη και ιδιαίτερα ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο. Σύμφωνα με τον παγκόσμιο δείκτη οικονομικής εξωστρέφειας «**Global Index of Economic Openness 2019**»⁹⁴, το **Ηνωμένο Βασίλειο** βρίσκεται στην 7^η θέση παγκοσμίως.⁹⁵ Ο συγκεκριμένος δείκτης μετράει σε ποιο βαθμό τα οικονομικά συστήματα 157 χωρών προωθούν το εμπόριο, τον ανταγωνισμό και την παραγωγικότητα, μέσω της μέτρησης τεσσάρων πυλώνων που περιγράφουν τις πολιτικές επιλογές για τις διαφορετικές χώρες: **α) Πρόσβαση στην αγορά και υποδομές β) Επενδυτικό περιβάλλον, γ) Επιχειρηματικές συνθήκες και δ) Διακυβέρνηση.**

⁹³ <https://tradingeconomics.com/united-kingdom/rating>

⁹⁴ Τελευταία Έκθεση της δεξαμενής σκέψης **Legatum Institute**. Η Έκθεση είναι διαθέσιμη σε ηλεκτρονική μορφή στον σύνδεσμο: <https://li.com/wp-content/uploads/2019/05/GIEO-2019-1.pdf>

⁹⁵ Το **Χονγκ Κονγκ** χαρακτηρίζεται ως η πιο ανοικτή οικονομία παγκοσμίως, ακολουθούμενη από τη **Σιγκαπούρη** και την **Ολλανδία**. Το **Ηνωμένο Βασίλειο** βρίσκεται στην 7^η θέση και οι **ΗΠΑ** στην 9^η.

Σύμφωνα δε με τον παγκόσμιο δείκτη οικονομικής ευημερίας «**2020 Legatum Prosperity Index**»⁹⁶, της ίδιας δεξαμενής σκέψης, ο οποίος αναλύει τις επιδόσεις 167 κρατών με δώδεκα κριτήρια (ασφάλεια, προσωπική ελευθερία, διακυβέρνηση, κοινωνικό κεφάλαιο, επενδυτικό περιβάλλον, επιχειρηματικές συνθήκες, πρόσβαση στην αγορά και υποδομές, οικονομική ποιότητα, συνθήκες ζωής, υγεία, εκπαίδευση, φυσικό περιβάλλον) μέχρι και πριν την έναρξη της πανδημίας, το Η.Β. βρίσκεται στην 13^η θέση, με πρώτη την Δανία, 18^η τις ΗΠΑ, 22^η τη Γαλλία, 33^η τη Κύπρο και 41^η την Ελλάδα.

Οι καλύτερες επιδόσεις του Η.Β.⁹⁷ εστιάζονται στο επενδυτικό περιβάλλον και στην πρόσβαση στην αγορά και τις υποδομές. Η χώρα περιλαμβάνεται επίσης μεταξύ των καλύτερων όσον αφορά τις συνθήκες διαβίωσης και την ποιότητα των υπηρεσιών υγείας και της ανώτατης εκπαίδευσης. Όμως τα τελευταία χρόνια διαπιστώνεται μία επιδείνωση των ανωτέρω ποιοτικών χαρακτηριστικών, συνεπεία και της πανδημίας το 2020 και συνεπώς για να μην χάσει την αποτελεσματικότητά του ο προηγούμενος ποιοτικός προσανατολισμός, συνιστάται όπως η χώρα δώσει προτεραιότητα στους τομείς της καινοτομίας και της τεχνολογίας και διατηρήσει ακμαίες τις θεμελιώδεις εκείνες αρχές στις οποίες στηρίχθηκαν τα μέχρι τώρα επιτεύγματα σε όλους τους τομείς των ως άνω κριτηρίων.

⁹⁶ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://li.com/reports/2020-prosperity-index/>

⁹⁷ Ιδιαίτερη ανάλυση της δεξαμενής σκέψης για το Η.Β. εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://li.com/reports/uk-prosperity-2020/>

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΣ

Από την 1η Ιανουαρίου 2021 θα παύσει η δημοσίευση προκηρύξεων του Ηνωμένου Βασιλείου στη βάση δεδομένων TED (Tenders Electronic Daily) που είναι η ηλεκτρονική έκδοση του Συμπληρώματος της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ευρωπαϊκές δημόσιες συμβάσεις. Οι βρετανικές αναθέτουσες Αρχές θα δημοσιεύουν προκηρύξεις για δημόσιες συμβάσεις στην υπηρεσία «Find a Tender» <https://www.find-tender.service.gov.uk/> που θα ενεργοποιηθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και ώρα 23:00 τοπική⁹⁸.

Για χαμηλότερου ύψους συμβάσεις, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν πάντα να συμβουλευονται τις υφιστάμενες πύλες προμηθειών της βρετανικής κυβέρνησης. Συγκεκριμένα, οι προκηρύξεις έργων των βρετανικών Υπουργείων και κρατικών φορέων που υπερβαίνουν τις 10.000 λίρες Αγγλίας αναρτώνται στην εφαρμογή «Contracts Finder»: www.contractsfinder.service.gov.uk/Search Η υπηρεσία διατίθεται ελεύθερα, ενώ δωρεάν εγγραφή απαιτείται μόνο για επιπλέον λειτουργίες, όπως η λήψη ειδοποιήσεων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η αποθήκευση αναζητήσεων.

Η εφαρμογή διαθέτει την πλέον επικαιροποιημένη πληροφορία, παρέχοντας άμεση ενημέρωση για ευκαιρίες ανάληψης έργων και συμβάσεων προμηθειών, ακόμα και όταν αυτές βρίσκονται στο στάδιο της αρχικής σύλληψης. Έτσι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έχουν πρόσβαση σε δυναμική πληροφόρηση, την οποία επιπλέον δύνανται να παραμετροποιούν με βάση τα εξειδικευμένα πεδία της εμπειρίας τους.

Σκωτία, Ουαλία και Βόρεια Ιρλανδία χρησιμοποιούν ξεχωριστές πύλες προμηθειών των τοπικών κρατικών φορέων, με χαρακτηριστικά και λειτουργικότητα αντίστοιχα αυτών της εφαρμογής Contracts Finder.

- Σκωτία: www.publiccontractsscotland.gov.uk/search/search_mainpage.aspx
- Ουαλία: www.sell2wales.gov.wales/Search/search_mainpage.aspx
- Βόρεια Ιρλανδία: <https://e-sourcingni.bravosolution.co.uk/web/login.shtml> και <https://etendersni.gov.uk/epps/home.do>

Άλλες πηγές αναζήτησης δημόσιων συμβάσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι η πύλη προμηθειών του Υπουργείου Άμυνας <https://www.contracts.mod.uk/> και η πρωτοβουλία <https://opentender.eu/uk/>, ενώ στην πύλη <https://www.competefor.com/> εργολάβοι μεγάλων δημόσιων και ιδιωτικών έργων δημοσιεύουν αιτήσεις για προσφορές ώστε να καταλήξουν σε κατάλογο επικρατέστερων προμηθευτών πριν την επίσημη ανακοίνωση του διαγωνισμού τους.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η βρετανική αγορά είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη και ανταγωνιστική και η προσέγγισή της απαιτεί την εκτέλεση ικανών και αποτελεσματικών μεθόδων και προγραμμάτων προώθησης. Η απουσία υλοποίησης τέτοιων μεθόδων και προγραμμάτων, παρά τις μεγάλες προόδους Ελλήνων παραγωγών αρκετών ελληνικών προϊόντων σε θέματα ποιότητας, συσκευασίας και πιστοποίησης, θέτει τα προϊόντα αυτά σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τον ανταγωνισμό.

Τομείς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και μπορούν να αποτελέσουν στόχους για τις ελληνικές εξαγωγές περιλαμβάνουν:

- Τρόφιμα και ποτά

⁹⁸ Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/public-sector-procurement-from-1-january-2021>

- Οίνοι
- Φάρμακα
- Καλλυντικά και Προϊόντα προσωπικής υγιεινής
- Ενδύματα
- Υλικά κατασκευών, ανακαίνισης και προϊόντα αλουμινίου.
- Εφαρμογές λογισμικού

Λόγω της πορείας εξόδου του ΗΒ από την Ε.Ε. και προκειμένου να καταστεί δυνατή η έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση των ελληνικών επιχειρήσεων για την αναμενόμενη σταδιακή μεταβολή του νομοθετικού πλαισίου και των όρων εμπορίου, οι απαιτήσεις κάλυψης της βρετανικής αγοράς είναι διαρκώς αυξανόμενες.

Στο διαμορφούμενο νέο επιχειρηματικό περιβάλλον ήταν και είναι απαραίτητη η συνεχής και αδιάλειπτη συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις του Enterprise Greece, τουλάχιστον στις κυριότερες είχαν αντικείμενο τα τρόφιμα, τα κρασιά-οινοπνευματώδη και τα ενδύματα (Διεθνής Έκθεση Βιολογικών Προϊόντων Natural & Organic Products Europe, Διεθνής Έκθεση Food and Drink Expo, Διεθνής Έκθεση Food and Drink Event - IFE, Διεθνής Έκθεση Τροφίμων Σπεσιαλιτέ - Speciality - Fine Food Fair - SFFF, Διεθνής Έκθεση Οίνου London Wine Fair, Διεθνή Έκθεση Ενδυμάτων και Μόδας - Pure London - χειμερινή και καλοκαιρινή) και η διοργάνωση στοχευμένων εκδηλώσεων προώθησης ελληνικών προϊόντων. Βεβαίως στις σημερινές συνθήκες που έχει διαμορφώσει η πανδημία θα πρέπει η συμμετοχή αυτή να πραγματοποιείται στη διαδικτυακή μορφή των ως άνω εκθέσεων.

Προς την κατεύθυνση αυτή είναι αναγκαία η πρόβλεψη για διάθεση κονδυλίου για την κάλυψη μέρους εξόδων διοργάνωσης ετησίων (διαδικτυακών) εκδηλώσεων προώθησης με **απόδοση προτεραιότητας στον κλάδο τροφίμων και ποτών**, ο οποίος αντιπροσωπεύει το 35% των ελληνικών εξαγωγών αγαθών στο Ηνωμένο Βασίλειο (σύνολο εξαγωγών τροφίμων και ποτών £328 εκ. το 2019) αλλά και περισσότερα από το 40% των αιτημάτων που δέχεται το Γραφείο μας από ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Προκειμένου οι ελληνικές επιχειρήσεις να αποκτήσουν ει δυνατόν συγκριτικό πλεονέκτημα στην βρετανική αγορά έχουμε εισηγηθεί την προβολή της μοναδικότητας της ελληνικής παραγωγής σε ορισμένους κλάδους με αιχμή του δόρατος στα τυροκομικά προϊόντα, το κρασί, το ελαιόλαδο και τις ελιές για την άνοδο της αναγνωρισιμότητας του ονόματος της χώρας μας στην αντίληψη των καταναλωτών ως μίας χώρας που προσφέρει προϊόντα υψηλής ποιότητας, αυθεντικά και μοναδικά που ικανοποιούν τις ανάγκες και τις προτιμήσεις τους.

Η **επαναλειτουργία του ΚΕΡΑΣΜΑΤΟΣ** από τον Enterprise Greece, η οποία ήταν μία δράση που αναδείκνυε τον πλούτο των γευστικών απολαύσεων και τα οφέλη της ελληνική κουζίνας και βασικών και σημαντικών ελληνικών τροφίμων και οίνων στην υγιεινή διατροφή, όπως κατά κόρον έχουν κάνει προ πολλού άλλες χώρες του ανταγωνισμού, θα προσέφερε σε ικανό βαθμό προς την κατεύθυνση αυτή. Για όσο καιρό έχουν επιπτώσεις οι συνέπειες της πανδημίας κάτι ανάλογο θα πρέπει να λαμβάνει χώρα διαδικτυακά.

Η βρετανική αγορά εξακολουθεί να είναι πρωτοπόρος στο χώρο της διαμόρφωσης και ενδυνάμωσης τάσεων αγοράς όπως η προαγωγή της υγείας, της ευεξίας, της αναζήτησης νέων προϊόντων τα οποία προσφέρουν νέες γευστικές εμπειρίες και ποικιλία, της χορτοφαγικής διατροφής, των λιγότερο επεξεργασμένων προϊόντων, της απουσίας συντηρητικών και της ευαισθητοποίησης σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης. Το γεγονός αυτό καθιστά το έδαφος πρόσφορο για τη διατήρηση, ανάδειξη αλλά και τη διεύρυνση της παρουσίας των ποιοτικών ελληνικών τροφίμων και κρασιών τα οποία ικανοποιούν τις τάσεις αυτές.

Η προσπάθεια χρήζει πραγματοποίησης ανεξάρτητα από τυχόν δυσκολίες που θα δημιουργήσει η αποχώρηση του Η.Β. από την Ε.Ε. Για το λόγο αυτό η χώρα μας χρειάζεται να έχει συμμετοχή και συνεχή παρουσία στη βρετανική αγορά καθώς το Ηνωμένο Βασίλειο είναι μία χώρα στην οποία ο ανταγωνισμός από τις εγχώριες επιχειρήσεις είναι γενικά μικρότερος σε σχέση με τον ανταγωνισμό που δέχονται τα

ελληνικά προϊόντα από τις αντίστοιχες εγχώριες επιχειρήσεις σε νοτιότερες μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες-αγορές.

Με την έλευση της πανδημίας είχαμε μεγάλες αλλαγές. Ραγδαία ανάπτυξη των ηλεκτρονικών πωλήσεων, αύξηση των πωλήσεων στην λιανική, κατάρρευση της αγοράς μαζικής εστίασης που δεν γνωρίζουμε πότε και σε ποιο ποσοστό θα επανέλθει, αύξηση των παραδόσεων κατευθείαν στον καταναλωτή B2C, καταναλωτές οι οποίοι αγοράζουν επί τη βάση της λίστας που κάνουν από το σπίτι τους στο μέτρο που δεν θέλουν να παραμένουν για μεγάλο διάστημα στα καταστήματα και καταναλωτές οι οποίοι αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στο σπίτι και αφήνονται περισσότερο στη μαγειρική. Οι τάσεις αυτές ενδυναμώνονται ως αποτέλεσμα της μεγαλύτερης προσοχής στον τομέα της υγείας.

Η έλευση επίσης της ύφεσης μειώνει το διαθέσιμο εισόδημα των καταναλωτών και ωθεί τις αλυσίδες σε υιοθέτηση μορφών προώθησης καθημερινών χαμηλών τιμών (EDLP -every day low prices) ή καρτών αφοσιωμένων πελατών (clubcard) ώστε να παρέχονται μεγαλύτερα κίνητρα για αγορές στην ίδια αλυσίδα (πχ. Tesco). Πάντως ο αριθμός των κωδικών προϊόντων επανέρχεται στα ράφια των super markets στα προ κρίσης επίπεδα και των προωθητικών δράσεων επίσης, εκτός της Tesco (-40% λόγω της ενσωμάτωσής τους στην Cardclub) και της διαδικτυακών πωλήσεων Ocado (-22%).

Η υιοθέτηση τήρησης μέτρων κοινωνικής απόστασης (εκτός εάν βρεθεί εμβόλιο) και μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων και η μεγαλύτερη έκθεση στις ηλεκτρονικές πωλήσεις και το διαδίκτυο δίδει την ευκαιρία στους Έλληνες εξαγωγείς να αναπτύξουν, να επεκτείνουν και να βελτιώσουν τη δραστηριότητά τους στα κοινωνικά δίκτυα, στο διαδίκτυο, στα ψηφιακά μέσα (π.χ. ψυχαγωγικά ψηφιακά παιχνίδια ή άλλα παρόμοια που παραπέμπουν σε ιστοσελίδες με συνταγές ή συμβουλές θρεπτικής αξίας προϊόντων) και στις συνεργασίες με χονδρεμπόρους, εισαγωγείς και αλυσίδες που έχουν συνεργασίες με εταιρείες online delivery ή να επεκτείνουν τις δυνατότητες των δικών τους εγκαταστάσεων ηλεκτρονικών πωλήσεων. Μπορούν να προβάλλουν με ελκυστικό τρόπο τα προϊόντα τους, με την τηλεοπτική (video) παρουσίαση παρασκευής συνταγών για την βέλτιστη απόλαυσή τους.

Τα διαδικτυακά σεμινάρια έχουν αποκτήσει μεγαλύτερη αν όχι πολύ μεγάλη σημασία ως μέσο προώθησης των πωλήσεων. Η δυνατότητα που δίδεται, μέσω του εικονικού βήματος πωλήσεων, για μια γρήγορη συνομιλία 15-30 λεπτών και με όλα τα σωστά άτομα μαζί από τις πωλήσεις, το μάρκετινγκ, τα χρηματοοικονομικά και τα logistics που μπορούν να βρίσκονται στην ίδια κλήση, επιτρέπουν να απαντώνται εύστοχα οι ερωτήσεις των αγοραστών και να λαμβάνονται πιο γρήγορα αποφάσεις ακόμα και για νέα προϊόντα.

Τα ηλεκτρονικά ταχυδρομεία των δυνητικών αγοραστών κατακλύζονται από εισερχόμενα μηνύματα. Συνεπώς ένας υποψήφιος προμηθευτής χρειάζεται να είναι ευρηματικός για να μπορέσει να ξεχωρίσει.

- Ορισμένοι προμηθευτές οργανώνουν διαδικτυακά σεμινάρια-έκπληξη στο zoom ή σε άλλη πλατφόρμα, με την συμμετοχή γνωστού chef ακόμα και για την εισαγωγή νέας καμπάνιας marketing. Άλλοι έχουν δημιουργήσει εικονικές περιηγήσεις στο εργοστάσιό τους για να αναδείξουν τις νέες δυνατότητες ή γραμμές παραγωγής τους, την απαιτούμενη ιχνηλασιμότητα και την ανάπτυξη των τμημάτων κουζίνας. Σε άλλες περιπτώσεις οι αγοραστής έρχονται προ «ευχάριστης έκπληξης» να δέχονται είτε στο Γραφείο τους είτε στη κατώφλι του σπιτιού τους καλάθι με όλα τα απαραίτητα και με ένα σημείωμα, το οποίο τους καλεί για μία εικονική γευσίγνωσία ενδεχομένως και με γνωστό chef.

- Άλλοι προμηθευτές για να αντισταθμίσουν την απώλεια αφής και γεύσης μιας εικονικής παρουσίασης και για να πείσουν τον αγοραστή π.χ. για τον χαμηλό αλκοολικό βαθμό του ποτού τους (όταν π.χ. γενικά τα ίδιας κατηγορίας ποτά έχουν φήμη υψηλού αλκοολικού βαθμού), στέλνουν στο σπίτι του αγοραστή τη φιάλη με την ετικέτα καλυμμένη και ενδεχομένως με σύντομες και απλές οδηγίες πώς να το πιεί, με στόχο και αποτέλεσμα την ενθάρρυνση του αγοραστή να δεχθεί μια διαδικτυακή συνάντηση με τον προμηθευτή, η οποία άλλως πως δεν θα μπορούσε να γίνει αποδεκτή.

Βεβαίως στις ως άνω αποστολές δειγμάτων είναι δυσκολότερο να μετρήσει κανείς τις αντιδράσεις σε σύγκριση με μία προσωπική συνάντηση. Χωρίς να βρίσκονται οι συνομιλητές στον ίδιο χώρο δεν δίδεται στις περισσότερες των περιπτώσεων η ευκαιρία για την αφήγηση της (χρήσιμης) ιστορίας του προϊόντος, με αποτέλεσμα να δίδεται μεγαλύτερη σημασία σε μια προσέγγιση που δίνει προτεραιότητα στο προϊόν.

Στον τομέα των **κατασκευαστικών υλικών** η πανδημία δημιουργεί πρακτικά ζητήματα (επισκέψεων τεχνικών συνεργείων λόγω περιορισμού απομόνωσης δύο εβδομάδων, κ.λ.π.), τα οποία δημιουργούν πρόβλημα στη ανάπτυξη του business development. Είναι σύνηθες, η ανάπτυξη αυτή να πραγματοποιείται δια της φυσικής παρουσίας και των επαγγελματικών συναντήσεων και όχι διαδικτυακά. Αν και εκτιμάται ότι εξ αυτού του λόγου στο τρέχον τουλάχιστον χρονικό διάστημα θα γίνεται κυρίως συντήρηση πελατολογίου και όχι ανάπτυξη νέων πελατών, εν τούτοις εξ ανάγκης θα βελτιωθεί και η ανάπτυξη της επιχειρηματικής συνεργασίας δια της διαδικτυακής επικοινωνίας. Η επεκτατική δημοσιονομική πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση Johnson αφορά και τις υποδομές - κατασκευές δημοσίων έργων και συνεπώς παρά την ύφεση, λόγω της αύξησης των δημοσίων δαπανών, εκτιμάται ότι ορισμένοι κλάδοι των κατασκευών, όπως των τηλεπικοινωνιών, της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έργων ενεργειακής αποδοτικότητας και δέσμευσης εκπομπών άνθρακος και των μεταφορών (π.χ. ηλεκτροκίνηση) θα εξακολουθήσουν να είναι ικανού ενδιαφέροντος.

Στον τομέα της **ναυτιλίας**, παραδοσιακά, η χώρας μας είχε ισχυρή παρουσία στο Η.Β. Περίπου 60 ελληνικές εταιρίες διαθέτουν γραφεία αντιπροσώπευσης στο Λονδίνο, τα οποία δραστηριοποιούνται τόσο προς την βρετανική όσο και την διεθνή αγορά. Τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα είχε επιτύχει μερικό επαναπατρισμό ναυτιλιακών εταιρειών μέσω κινήτρων, αλλά και δυσμενών αλλαγών στο βρετανικό φορολογικό καθεστώς (non-doms). Η νέα σχετική ελληνική νομοθεσία του 2019 είναι περισσότερο ελκυστική και για τους έλληνες εφοπλιστές αλλά και για άλλες κατηγορίες επιχειρηματιών όπως π.χ. εντολέων κεφαλαίων υψηλού κινδύνου (hedge funds) και άλλων συναφών τομέων. Οι έλληνες πλοιοκτήτες που κάνουν χρήση των διατάξεων non-dom δεν ξεπερνούν πλέον τους 20-30.

Στην **προσέλκυση επενδύσεων** το ενδιαφέρον μπορεί να είναι ευρύ. Τη προσεχή περίοδο εστιάζεται κυρίως στον τομέα των ακινήτων, των κέντρων ενδοομιλικών συναλλαγών (shared service centers) και εγκατάστασης τμημάτων έρευνας και ανάπτυξης των ομίλων και των κέντρων επιχειρηματικών υπηρεσιών προς τρίτους (Business Process Outsourcing Centers), με την διοργάνωση διαδικτυακών εκδηλώσεων, σε συνεργασία με τον Enterprise Greece.

Z. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Z.1 Ελληνικές Αρχές – Ελληνική Κοινότητα

Ελληνική Πρεσβεία

Embassy of Greece In London
1A Holland Park
London W11 3TP
Tel: +44 (0) 20 72293850
Fax: +44 (0) 20 72297221
Email: gremb.lon@mfa.gr
Webpage: <https://www.mfa.gr/uk/>

Προξενικό Γραφείο

1A Holland Park
London W11 3TP
Tel: +44 (0) 20 73135600
Fax: +44 (0) 20 73138990
Email: grgencon.lon@mfa.gr
Webpage: <https://www.mfa.gr/uk/eservices>

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Economic & Commercial Section
1A Holland Park
London W11 3TP
Tel: +44 (0) 20 77278860
Fax: +44 (0) 20 77279934
Email: ecocom.london@mfa.gr
Webpage: <https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/office/834>

Γραφείο Δημόσιας Διπλωματίας

Public Diplomacy Office
1A Holland Park
London W11 3TP
Tel: +44 (0) 20 77273071
Fax: +44 (0) 20 77278960
Email: press.lon@mfa.gr
Webpage: <https://www.mfa.gr/uk/presveia/sections/grafeio-typou-kai-epikoinonias.html>
fb: @GreeceInUK
twitter: @GreeceinUK

Ελληνικές κοινότητες στο Ηνωμένο Βασίλειο

<https://www.mfa.gr/uk/ellada/ellada-kai-inomeno-vasileio/ellenikes-koinotetes.html>

Z.2 Βρετανικά Οικονομικά Υπουργεία, Υπηρεσίες και Ανεξάρτητες Αρχές

Κεντρική πύλη Βρετανικής Κυβέρνησης

<https://www.gov.uk/>

Ευρετήριο Κεντρικής Κυβέρνησης

<https://www.gov.uk/government/organisations>

Department for Business, Energy and Industrial Strategy (BEIS)

1 Victoria Street, London SW1H 0ET

Tel.: 020 7215 5000, Fax: 020 72150105

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-business-energy-and-industrial-strategy>

Department for Environment Food & Rural Affairs (DEFRA)

Seacole Building

2 Marsham Street

London, SW1P 4DF

Tel.: 03459 33 55 77, +44 20 7238 6951

defra.helpline@defra.gov.uk

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-environment-food-rural-affairs>

Department for International Trade

King Charles Street

Whitehall

London

SW1A 2AH United Kingdom

Tel.: 44 (0)20 7215 5000

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-international-trade>

Foreign, Commonwealth & Development Office

King Charles Street

London SW1A 2AH

United Kingdom

fcdo.correspondence@fcdo.gov.uk

Tel.: 44 (0)20 7008 5000

<https://www.gov.uk/government/organisations/foreign-commonwealth-development-office>

HM Treasury

1 Horse Guards Road

London SW1A 2HQ

Tel.: 020 72705000

public.enquiries@hmtreasury.gov.uk

<https://www.gov.uk/government/organisations/hm-treasury>

HM Revenue & Customs

Somerset House, Strand

London WC2R 1LB

Tel.: 020 74387711

Fax: 020 74386494

<https://www.gov.uk/contact-hmrc>

<https://www.gov.uk/government/organisations/hm-revenue-customs>

Companies House

(μητρώο βρετανικών επιχειρήσεων - έλεγχος στοιχείων τους)

Main Office

Crown way

Maindy

Cardiff

CF 14 3UZ

Tel.: 0870 3333636

<https://www.gov.uk/government/organisations/companies-house>

Office for National Statistics

1 Drummond Gate

London SW1V 2QQ

Tel.: 020 75335888

Fax: 020 75336224

<http://www.ons.gov.uk/>

Food Standards Agency

(Αρχή εποπτείας ποιότητας τροφίμων)

UK Headquarters

Food Standards Agency

Aviation House

125 Kingsway

London WC2B 6NH

Switchboard: 020 7276 8000

<http://www.food.gov.uk/>

Intellectual Property Office

(Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας)

Concept House

Cardiff Road

Newport

South wales NP10 8QQ

Tel: +44 1633 813930

Fax: +44 1633 817777

Email: enquiries@ipo.gov.uk

<https://www.gov.uk/government/organisations/intellectual-property-office>

The Financial Conduct Authority

(ανεξάρτητη αρχή εποπτείας χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών)

25 The North Colonnade

Canary Wharf,

London E14 5HS

Tel: +44 20 7066 1000

Fax: +44 20 7066 1099

www.fca.org.uk

Competition & Markets Authority

Victoria House

37 Southampton Row

London
WC1B 4AD
Tel.: +44 (0) 20 3738 6000
<https://www.gov.uk/government/organisations/competition-and-markets-authority>

Ζ.3 Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια **British Chambers of Commerce in the UK (Ένωση Επιμελητηρίων)**

65, Petty France,
London SW1H 9EU
Tel: 0207 654 5800
Fax: 0207 654 5819
info@britishchambers.org.uk
www.britishchambers.org.uk

London Chamber of Commerce

33 Queen Street,
London EC4R 1AP
Tel.: 020 7248 4444
www.londonchamber.co.uk

Edinburgh Chamber of Commerce

27 Melville Street
Edinburgh EH3 7JF
Tel: 0131 221 2999
www.edinburghchamber.co.uk/

Greater Birmingham Chambers of Commerce

75 Harborne Road
Edgbaston
Birmingham
B15 3DH
Tel: 0121 454 6171
info@birmingham-chamber.com
www.greaterbirminghamchambers.com/

South Wales Chamber of Commerce

Orion Suite, Enterprise Way, Newport NP20 2AQ
Tel: 01633 254 041
<https://southwaleschamber.co.uk/>

Northern Ireland Chamber of Commerce and Industry

22 Great Victoria Street, Belfast BT2 7BJ.
tel: +44 (0)28 9024 4113 fax: +44 (0)28 9024 7024
mail@northernirelandchamber.com
<http://www.northernirelandchamber.com>

Ζ.4 Τράπεζες

Bank of England

(κεντρική τράπεζα)

Threadneedle Str.

London EC2R 8AH

Tel.: 020 76014444

Fax: 020 76015460

e-mail: enquiries@bankofengland.co.uk

www.bankofengland.co.uk

UK Finance

(κλαδικός φορέας)

www.ukfinance.org.uk/

Κατάλογος μελών: www.ukfinance.org.uk/membership/find-a-member

National Bank of Greece

Private Banking

75 King William Street

EC4N 7BE

London

Telephone: +44 207 626 32 22

www.nbglondon.co.uk/

Alpha Bank London

66 Cannon Street,

LONDON EC4N 6EP

Tel.: 004420/7332 6767

Fax: 004420/7332 0010

<https://alphabanklondon.co.uk/>

Piraeus Bank S.A. London Branch

8th Floor, Tower 42, 25 Old Broad Street

London, EC2N 1PB

Phone: +44 (0) 20 7920 6000

Fax: +44 (0) 20 7256 9391

www.piraeusbank.co.uk/

Ζ.5 Άλλοι οικονομικοί φορείς

Confederation of British Industry (CBI)

Centre point, 103 New Oxford St.

London WC1A 1DU

Tel.: 020 73797400

www.cbi.org.uk

London Stock Exchange

10 Paternoster Square

London EC4M 7LS

Tel.: 020 7797 1000 (κέντρο)
www.londonstockexchange.com

Hellenic Bankers Association - UK

The Hellenic Centre
16-18 Paddington Street
London W1U 5AS
hba@hellenicbankers.org.uk
<http://www.hellenicbankers.org.uk/>

Greek Shipping Cooperation Committee

The Baltic Exchange
38 St. Mary Axe
London EC3A 8BH
Tel:+44 (0)2076 264 545
Fax:+44 (0)2076 960 701
Email:committee@greekshipping.org

British Hellenic Chamber of Commerce

25 Vas. Sophias Av.
Athens 10674 Greece
Tel: + 30 210 7210361 - 7210493
Fax: + 30 210 7212119
Email: info@bhcc.gr
www.bhcc.gr

Ζ.6 Διοργανωτές Εκθέσεων

Ευρετήρια εμπορικών εκθέσεων:

Trade Fairs and Exhibitions UK
www.exhibitions.co.uk

Food Festivals UK

<http://www.thefestivalcalendar.co.uk/food-festivals-calendar.php>

Ζ.7 Ξενοδοχεία στο Λονδίνο

HOLIDAY INN

3 Berkeley Street Piccadilly,
Mayfair, London, W1J 8NE
Tel.:+44 8719429110
www.ihg.com/holidayinn/hotels/gb/en/reservation

Le Méridien Piccadilly

21 Piccadilly, London W1J 0BH
Tel.:+44 20 7734 8000
<https://www.marriott.co.uk/hotels/travel/lonpm-le-meridien-piccadilly/>

The May Fair Hotel

Stratton Street, London
W1J 8LT

Tel.: +44 20 7629 7777
www.themayfairhotel.co.uk

Grosvenor House, A JW Marriott Hotel

Park Lane, London, W1K 7TN
<http://www.marriott.co.uk/hotels/travel/longh-grosvenor-house-a-jw-marriott-hotel/>

London Marriott Hotel Park Lane

140 Park Lane
London, W1K 7AA
<http://www.marriott.co.uk/hotels/travel/lonpl-london-marriott-hotel-park-lane/>

The Ritz London

150 Piccadilly
London
W1J 9BR
Tel: +44 (0) 20 7300 2222
Fax: +44 (0) 20 3283 8216
<https://www.theritzlondon.com/>
Email: reservations@theritzlondon.com

Hilton London Olympia

(κοντά στο εκθεσιακό κέντρο London Olympia)
380 Kensington High Street
London, W14 8NL
Tel: +44-207-603-3333
<https://www.hilton.com/en/hotels/lhrolhn-hilton-london-olympia/>

Novotel London Excel

(κοντά στο εκθεσιακό κέντρο Excel London)
7 Western Gateway
Royal Victoria Dock
E16 1AA London
Tel: +442076600677
<https://all.accor.com/hotel/3656/index.en.shtml>

Z.8 Διπλωματικές Αποστολές

Κατάλογος διπλωματικών αποστολών στο Ηνωμένο Βασίλειο
www.gov.uk/government/publications/foreign-embassies-in-the-uk

Z.9 Βρετανικά ΜΜΕ

Οικονομικές Εφημερίδες

Financial Times

1 Southwark Bridge, London SE1 9HL
Tel.: 020 78733000, Fax: 020 78733194
e-mail: news.desk@ft.com,
website: www.ft.com

Πρεσβεία της Ελλάδος στο Λονδίνο
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ 2020

Οικονομικά Περιοδικά

The Economist

25 St James's Street, London SW1A 1HG

Tel.: 020 78307000, Fax: 020 78392968

e-mail: inquiries@economist.com

www.economist.com

Τηλεόραση

British Broadcasting Television and Radio (BBC)

Broadcasting House, London W1A 1AA

Tel.: 020 75804468

www.bbc.co.uk